

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
PLOIEȘTI

CASA DE CULTURĂ
"ION LUCA CARAGIALE"
A MUNICIPIULUI PLOIEȘTI

Atitudini

Toma Caragiu

AUGUST? POEZIE!

de Gelu Nicolae Ionescu

Peisaj marin și nu prea

Linia văzduhului a înnebunit!
Se face siluete și cercuri
și ceruri ce nu s-au mai văzut
și mări și câmpii
neștiute nici mongolilor nici
vikingilor.

Linia văzduhului a înnebunit!
Face patinaj artistic
Pe geometrie
Pe fizică
și pe chimie!

țâșnesc flori și parfumuri și
fântâni
atât de sus și de cu putere
încât
sparg geamul cerului senin

Invitație la plimbare-n
neștiut

Noi
Scriserăm o poezie
Cărora ceilalți
Îi tot puneau titluri
era mingea de safir
a gândului lor...
pe care-o băteau
mai ceva ca ai mici
pe iarbă de lumină
și o loveau cu șuturi fierăstraie
și o prindeau cu ochi
în patru
în zece
în câte raze de soare...
și deodată ne-am trezit din
cuvinte
în așternuturile liniștii
și-ale primăverii
și-am vrut, în loc să zicem,
să-nflorim...
să ne cerclim
și deodată ne-am trezit din
cuvinte
în hohote de râs
de dragon
de minge
de safir
de fierăstrău de ce nu?

Călător

Doamnă,
Eu locuiesc în Hotel Zenit
Cu etaje deznodate de trepte
... turist singuratic,
Cu amintiri în loc de animale
de companie.

știu:
n-ai să pleci cu mine: îți lips-
esc pașii spre neant
n-ai să te muți cu mine: n-ai
viză pentru târâmurii

Doamnă, eu locuiesc în Hotel
Zenit
și fereastra mea
dă spre n-ai să vezi
și n-ai s-auzi!

Cele două negații
Uneori generatoare
De mare
Cu valuri ciorchine
Pot înflori
și da impresia de primăvară...

Doamnă, eu locuiesc
În Hotel Zenit
La nr. infinit.

O zi din calendarul
de vanilie

Zmeul inserării fusese înălțat.
Cerule era desăvârșit
Ca și cum rugile pentru senin
și pace
A tuturor duhovnicilor
Fuseseră ascultate.
Alt soare avea să ne lumineze
acum:
Soarele sonor al vorbelor
Cu oamenii dragi,
Relaxați,
La finele unei zile pline,
La un ceai
Sau la ce ai
Noi vorbeam și
Universul ne corecta
Ne tăia din ce în ce mai multe
cuvinte
și la un moment dat
nu ne mai rămăsese
nici măcar unul!
acum, mi-am zis, trebuie
să ascultăm și noi
ce spune Universul
oamenii însă

înțelegeau că ar fi fost liniște
doar fiindcă nimeni nu ar fi zis
nimic
dar atunci ce era adierea aceea?
Ce însemna foșnetul frunzelor
celor verzi?
Ce-nsemnau șoaptele valurilor
La colțul stâncilor?
Seară.

Un bolovan albastru de aer
Venea să-mi strivească genele
și ele-mi fugeau
în clipiri a minune
văzând-o
Mi se striveau genele
și 1 Mai era rochia ei cu buline
și Căprioarele privirii ei
Păreau să fi avut picioarele
scrântite

Caruselul albastru

De parcă cineva
Dintr-un cartier liniștit din
Univers
deodată
îi făcuse vânt serii pe Pământ!
și unde căzuse seara
Se făcuse o baltă albastră

Unii ziceau că pur și simplu...
Se făcuse seară
Unii ziceau baltă nu baltă...

Alții ziceau că se făcuse cuvânt
Pentru că lumea ieșise pe as-
falturi
Să sporovăiască.

Apusului
I se lipeau pleoapele
și căsca cu adieri dinspre gră-
dina cu trandafiri de dulceață
dăruindu-ți toți zeiței văzduhului

Cei exagerat de poetici
Ziceau că soarele roșu era de fapt
Capul spart al serii
Căzute pe pământ
Violent
Din amețitoare înălțimi

Tăceri de altădată
Își uitaseră firea
Își ieșiseră din minți

Vorbeau acum toate limbile
lumii
Spuneau tot ce n-ar fi trebuit
să fie spus!

O fântână arteziană adormise
cu capul pe umărul cerului

În caruselul ăsta albastru,
Ploaia era de parc-aș fi văzut
o femeie-n rochie albă
Cu chip nedeslușit

Apăruse un pic mai sus de gene
Cât să-mi semenea a lună

i-am spus:
măi, harpă,
tu ești
cu intenție sau din întâmplare?
eu nu știu să cânt

dar tu nu face pauză din a fi
doar dintr-atât

Dis de vis

Vom vedea ceruri Picasso
vom merge la mări Picasso

e dimineată
și deja
Aerul fluieră arșița

Ne vor cădea
ploi de vin
din streșini de dor
cuvintele vor juca
șotronul tăcerilor

Vom vedea ceruri Picasso
vom merge la mări Picasso

ea e o zi
cu raze roz
ea e...
și se va trezi sărutată de bu-
zele razelor
și mângâiată de
palmele luminii

binecuvântate fie albinele tăcerii
care fac mierea dimineții

nu avem altă opțiune
decât să intrăm în mare

poate că razele sunt femei
decorporate
venite așa pentru-a toarce-n
fir de lumină
lâna poveștii iubirilor interzise
ea e...

și se va transforma în pahar
de vin
pentru cea mai mare sete

seara va inventa din nou tim-
pul
și divorțul viitorului de trecut

în tuciul nopții apa de mare va
fierbe
și luna va răsări din cuvinte
de-amor

nu știm cât e ceasul Universu-
lui
poate-am întârziat?
poate o fi prea devreme?

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria
Municipiului Ploiești și Casa
de Cultură „Ion Luca Caragiale”
a Municipiului Ploiești

**Fondator principal și redactor
coordonator:** Gelu Nicolae Ionescu

Cofondator: Ion Stratan

Redacția: Constantin Dobrescu, Traian
D. Lazăr, Ion Bălu, Gabriela Teodorescu,
Mădălina Paula Ștefan, Iulia Dragomir,
Ion Șt. Baicu

Adresa: Piața Eroilor nr. 1A, Ploiești
e-mail: gelunionescu@yahoo.com
revistaculturala@casadecultura.ro

tel./fax: 0244/578 148
0725 893 134

ISSN: 1584 - 0832

Layout & DTP: Adriana Nicoleta Zamfir
Responsabilitatea morală și juridică asupra
afirmațiilor făcute revine autorilor.

Foto coperta: Caragiu, secvență dintr-un
scheci memorabil, Regia Cornel Todea,
scenariul Dan Mihăescu

Concepție copertă: Mihai Bandac

Tipărire: S.C. Seladocom S.R.L., Brăila

SCRISORI PENTRU VIITOR (II)

de Traian D. Lazăr

Un ideal: România mare!!

Ajută-le Doamne!

În timpul neutralității (1914-1916), antantiștii au întreprins numeroase acțiuni, cu scopul de a face presiuni asupra guvernanților, pentru intrarea României în război împotriva Austro-Ungariei și realizarea idealului național de unire a Ardealului și Bucovinei. La o adunare populară desfășurată la Ploiești, în 1915, Nicolae Titulescu a spus: „România nu poate fi întreagă fără Ardeal; România nu poate fi mare fără jertfă. ... Pentru Ardeal nu-i viață care să nu se stingă cu plăcere. ... Ne trebuie Ardealul, dar ne trebuie cu jertfă! Nu se lipește carne de carne fără să curgă sânge!”

Într-adevăr războiul de întregire a necesitat multe jertfe și a generat multe suferințe. Însemnările prizonierilor români din lagărul de la Haskovo, în Bulgaria dezvăluie suferințele ofițerilor aflați în captivitate. Întrucât nu puteau contribui direct la înfăptuirea cauzei naționale, prizonierii invocau sprijinul divinității pentru ostașii români aflați pe câmpul de luptă și considerau suferințele lor ca o jertfă pentru realizarea unității naționale.

1) Căpitan Apostolescu

Hascovo, 30 ianuarie 1917

Viață de rob!

Privesc pe ofițerii români și parcă nu-mi vine să cred ochilor! Unde e prestața lor maiestuoasă? Unde e eleganța lor atât de admirată? Unde au lăsat ei prestigiul, demnitatea care le ședea așa de bine? Totul s-a stins în ei, odată cu căderea în captivitate.

Iată: văd ofițeri încălțați cu opinci ordinare în care bagă picioarele înfășurate în paie, văd alții încălțați cu ghețe rupte, sfâșiate, descheiați sau legați cu sfoară, la foarte mulți tălpile încălțăminteii sunt legate cu o sârmă sau cârpă murdară.

Văd ofițeri cu pantalonii rupți sau plini de petice de diferite culori, cu bluze de trupă murdare având coatele ieșite, cu chipiuri soioase și desfundate. Ofițeri români îmbrăcați în mantale bulgărești răpciugoase. Unii

în lipsă de manta au pe umeri o veche pătură destrămată sau vreun tartan hărtănit. Cei mai mulți au ciorapi albi deasupra pantalonilor, spre a înlocui jambierele, care au intrat în posesia bulgarilor, cu sau fără parale. Ofițeri, care își vând tot de pe ei pentru a cumpăra o bucată de pâine. Nimeni nu mai are vreun obiect din luxoasele truse, puțini mai au ceasornice. Nu mai e timpul pentru obiecte de lux.

Ofițerul român ajuns rob este îmbrâncit și injurat de soldatul bulgar, ca cel mai de rând țigan; foamea a stins în el ultima licărire de demnitate: la mâncare se îmbulzește ca animalele; se insultă unul pe altul, se injură, se bat.

Într-un colț unul își spală rufele discutând silogisme – au mai rămas doar amintirile, culturii sale – în alt colț altul își cârpește o pereche de ciorapi lăudând strategia lui Mackensen, un altul încearcă a-și pune un petec la cizme gândindu-se la România mare – ideal care-l urmărește și se cristalizează cu toată nenorocirea sa-, doi inși se ceartă aprig gata să se încaie-re pe chestia păcii universale, într-un grup în care cei mai mulți sunt încălțați cu galenți de lemn se perorează fanatic în favoarea păcii înfierându-se cu furie calamitatea războiului; se găsesc ici coala unii care studiază o limbă sau citesc o carte, foarte mulți au devenit versificatori de ocazie spre a-și trece timpul sau spre a lua în răs ceea ce e mai mult de plâns; unii fac negustorie pe spinarea celor mulți și fără parale; alții, care au zeci de mii de lei venituri, joacă cărți pe 2 parale miza fumând mahorcă bulgărească – în loc de foiță întrebuințează hârtie de ziar. Se ceartă până la insulte pentru un pumn de paie prăfuite, pline de insecte și necurătenii.

Dimineața îi observi pe toți ieșind din câte un sac murdar plin de paie în care s-au chinuit toată noaptea. Când ies din el, ciufuliți, plini de praf și de fire de paie îți fac impresia unor hamali.

Nu se mai curăță. La ce bun? Măine se vor murdări din nou! ... Nu mai există perii, nici obiecte de toaletă. Ici coala câte un pieptene și ... câte o periuță de dinți pe care o țin la un loc cu usturoiul, o coajă de pâine uscată și chiar cu unsoarea de cizme. Pentru a se feri de frig își bandajează genunchii și tălpile picioarelor în paie peste

care înfășoară o țoală murdară, șervete, perechea de izmene murdare etc. Se șterg cu prosoape negre, care în timpul nopții le servesc de scufii. Și sunt titrați.

Ingineri care au produs opere de artă, au lucrat la căratul pietrei pe șosea și acum au ca ocupație de predilecție măturarea paielor culcușului cu un ciot de mătură veche; avocați care în loc de trusă au un sac făcut din un crac de izmene murdare în care țin la un loc rufe, prosoape, pâine, tutun și ceapă.

Profesori de liceu și chiar de universitate mâncând cu lăcomie cu o lingură de lemn din o strachină ciobită de pământ, o ciorbă murdară în care au fărâmițat pâine, se șterg cu mâneca bluzei sau cu batista înnegrită și plină de guturai, curățindu-și strachina cu zăpadă, foarte mulțumiți că și-au astâmpărat în acea zi foamea. Din aceleași strachină beau apă, cu ea își toarnă să se spele pe ochi – atunci când au posibilitatea să o facă.

Arhitecți, geologi, agronomi, silvicultori, judecători, rentieri – toate profesiile sunt reprezentate, îi vezi pe toți dedându-se cu nesaț la cea mai nobilă și inofensivă ocupație: curățirea păduchilor. Oameni nobili – lăstari din vechile familii boierești române, care n-au văzut vreodată ușa bucătăriei castelului lor, se îndeletnicesc cu fierberea unei fasole sau spală cu cenușă castronul în care au savurat-o.

Toți au pierdut noțiunea de igienă, curățenie, nimeni nu mai știe ce e o bancă.

Tristă soartă!! Povestea unui neam crescut în puf și ajuns în mizerie!!

Unde sunt frumoasele timpuri de grandoare? Zilele lungi de neutralitate?

Vagoane – export – afaceri, toate s-au șters în noaptea timpurilor de frumoasă amintire ... Aici există un singur gând: foamea, un singur zeu: coaja de pâine!!

Și totul pentru o idee: Lupta pentru existență... un ideal: România mare!! Ajută-le Doamne!

Cu dragoste,
căpitan Apostolescu,
Reg(imentul) 3 Art(ilerie) grea.
București, Alea Băicoianu, 3

continuare în numărul viitor

FOLCLORUL POETIC DESPRE EVENIMENTELE DE LA 1918 (XI)

de Victor Rusu

Printr-o fericită întâmplare, am intrat în posesia unui exemplar foarte rar din ediția princeps a valoroasei tipărituri „Folklor românesc din Ardeal. Comuna Nadășu, plasa Huedin, județul Cluj”, București, 1935, importantă și în privința temei lucrării noastre, pentru că în sumarul ei sunt incluse câteva „Strigături patriotice”, de fapt, „cântece de război” și doar două „cântece ostășești”, cu aceeași valoare, de „cântece de război”.

Lucrarea poate fi citită și ca o micromonografie a comunei ardelene Nadășu, cu o atenție aparte acordată creației populare, vizibil și benefic, creator influențată de ideile fundamentale și metodologia Școlii sociologice monografice întemeiată de Dimitrie Gusti. Cartea are două părți aproximativ egale: o primă parte, ce transcrie cu real talent scriitoricesc, cronică/ reportajul celor saptezeci și sapte de zile, cât a durat pasionanta anchetă/ investigație/ cercetare de teren, precum și excepționalele reușite înregistrate în culegerea de folclor inedit, autentic, de o incontestabilă originalitate, și o a doua parte ce înmănușează textele poetice culese și riguros, judicios clasificate pe grupuri și specii.

În prima parte, pasajele descriptiv-narative alternează inteligent cu pagini eseistice pătrunzătoare, de un anume rafinament intelectual și încorporând idei, aserțiuni, opinii și atitudini judicioase, incitante, în legătură cu realitățile comunității rurale ardelene, viziunea omului din popor asupra lumii și vieții, psihologia lui, sentimentele sale dominante, modul de a reacționa și de a se comporta cu echilibru și bun-simț etc. sau secvențe, la fel de interesante, întemeiate pe o informație bogată, de ultimă oră, în domeniu, despre folclorul poetic și coregrafic, despre cultura și arta populară etc.

Revenind la subiectul nostru, ne oprim, mai întâi, la un „cântec ostășesc”, care face notă cu totul aparte în rândul atâtor zeci și zeci de „cântece de război” investigate și comentate de noi: „Frunzuliță dintre vii,/ O vinit nemții mii și mii/ Și s-o-ntors numa vr'o trii/ Și-o viint cu gând spurcat/ și s-o-ntors cum n-o visat./ N-au știut săraci dă ei,/ Că românii-s pui de lei”.

Lesne de observat în acest „Cântec ostășesc”, creat de un ardelean, că spre deosebire de toate celelalte „cântece de

război” analizate, discursul poetic nu mai este expresia artistică a stării „de dor și jale” a soldaților și a celor dragi lui, nu mai evocă punctual întâmplări/ evenimente din „filmul” cumplitei conflagrații, abandonează cu desăvârșire tonul predominant și accentuat elegiac, ci adoptă un viguros, stenic timbru satiric, de o incisivă ironie, menită a-i ridiculiza pe inamici, de a-i prezenta într-o ipostază jalnică, deplorabilă, demnă de toată mila (trucată, desigur, falsă, teatrală!): „... săracii dă ei!”.

Dincolo de tonul ironic și aparent mai înseninat, sunt cuvinte și expresii suficiente în restrânsul text care trădează resentimente profunde, neîmpăcate, față de inamicii „nemți”, prin care creatorul anonim înțelege unguri, austrieci și alte etnii din marele imperiu belicos și crunt, secular asupritor al românilor din Ardeal: „... o vinit cu gând spurcat”... Dar, mai ales, înrâncenarea neîmpăcată față de inamic se simte clocotind în subtextul cântecului acesta ostășesc, atât de singular, de unic, ca mesaj și registru expresiv, în rândul „cântecelor de război”.

O structură și un mesaj aparte, cu accente pamfletare vitriolante, puternice au „Strigăturile patriotice”, în esență, „cântece de război” mai scurte, a căror incisivitate și forță dinamitardă se explică firesc prin simplul fapt că au fost create și culese în Ardeal, în condițiile vitrege, de o mare asprime și duritate, ale unei crunte, seculare persecuții etnice aplicată nemilos românilor. O primă „strigătură patriotică” dă glas entuziasmului, bucuriei nemărginite că „Scria a fost să se-mplinească:/ Pe toți frați să-i desrobească/ Și să-i scape de dușmani/ După-atât-amar de ani,/ Să facă România-Mare,/ Cum fost-a-n vechile hotare!”

Celelalte „strigături patriotice” culese de G. T. Niculescu-Varone au într-adevăr, numai câte patru versuri și exprimă mai franc, mai „cu năduf” atitudinea constant potrivnică față de „ungurul cotropitor”, care „veacuri ne-au năpăstuit”, atitudine ce culminează cu avertismente/ amenințări ferme, energice, extrem de serioase: „Unguru-i cotropitor,/ Nu-nțelege-așa ușor/ Că românii ni-s străbuni/ Și suntem pașnici și buni”. Sau: „Veacuri ne-au năpăstuit,/ Toți știu cât am suferit./ Ei într-una ne bârfesc/ Și-adevăru-l ocolesc”. Versuri al căror spirit ușor națio-

nalist cheamă formularea avertismentelor despre care au făcut vorbire mai sus: „Ungurilor le-om arăta,/ Dacă pace nu ne-or da, (s.n.)/ Că noi știm să apărăm/ Pământ străbun ce-l arăm”. Sau: „Cu vecinii noi dorim/ Numa bine să trăim, (s.n.)/ Dacă nu s-or cumiți,/ Iar la Pesta-om nimeri”. Versurile subliniate de noi sunt cât se poate de clare, de explicite, în legătură cu bunele intenții ale românilor „desrobiți”, cu atitudinea lor rațională, tolerantă, față de vecini, „dacă s-or cumiți”. De altfel, din sutele de „cântece de război” cercetate de noi, acestea sunt singurele creații care au un mesaj, cu rea-credință, interpretabile într-un mod neavenit, regretabil, pentru că, dintru începuturi, românii au manifestat o sinceră, generoasă dorință de bună, armonioasă conviețuire cu toate etniile pe care le-a „îngăduit” și găzduit pe pământul țării noastre.

Pentru a evita cu desăvârșire, cu argumente zdrobitoare, posibile acuze nejustificate de „naționalism”, ne întoarcem la partea întâi a cărții, mai precis, la fragmentele ei cu tentă eseistică din care vom decupa citate extrem de edificatoare în favoarea constatării și convingerii noastre că pentru marele etnolog G. T. Niculescu-Varone, ca și pentru toți românii de bună-credință, cuvântul „naționalism” este sinonim, în epoca la care ne referim, cu cuvântul „patriotism”, fără niciuna dintre conotațiile inacceptabile care au făcut prin vreme, din păcate, diferența dintre sferele lor semantice: „Comuna Nadășu ... este o citadelă cu o cheazășie sigură de curat românism, în-suflețit de spirit de jertfă și de un sănătos și exuberant naționalism, constructiv în toate domeniile ... Și acolo, ca în toate comunele din Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia, se observă distincțiunea sufletească a săteanului român, prin spiritul lui împăciuitoare, față de minorități”. Sau: „Propaganda noastră națională trebuie să fie totdeauna intensă, sistematică, energică, înțetită, controlată și bazată numai pe patriotism liniștit, conștient, hotărât, dinamic și convingător”. Și încă: „Nu vom consolida situația noastră în teritoriile alipite (s.n.) decât numai printr-o politică națională totdeauna bine chibzuită și în afară de interese de partid și electorale”. Așadar, „naționalism” era, în epocă, un alt nume al patriotismului.

continuare în numărul viitor

REGELE FERDINAND ÎN MIJLOCUL OSTAȘILOR (IV)

de Traian D. Lazăr

„Regele a și urmat aceste sfaturi într-un punct esențial, ducându-se pe front unde a pronunțat un discurs răsunător, promițând țăranilor care au apărat glia națională «pământ și o largă participare la treburile țării»”¹.

Înfăptuirea reformelor agrare și electorală se afla în vederile multor altor oameni politici, așa încât nu i se poate atribui lui Take Ionescu meritul exclusiv de a-l fi sfătuit pe rege în acest sens. Liberalii, care lansaseră ideea acestor reforme, erau principalii susținători. Câștigând alegerile parlamentare din 1914 datorită includerii reformelor în programul electoral, au ales o comisie parlamentară (iunie 1914), care să pregătească aducerea proiectelor în dezbaterile forului legislativ. Izbucnirea războiului mondial a întrerupt parcursul normal al proiectelor. În decembrie 1916, sesiunea parlamentară desfășurată la Iași a reluat ideea proiectele de reformă. Între 10-20 martie 1917, președintele Camerei Deputaților, V. Gh. Morțun a propus liderului P.N.L., I.I.C. Brătianu „ca să aducem reformele” în dezbaterile parlamentului, ce urma să fie convocat în sesiune de primăvară.

Brătianu a început pregătirile pentru trecerea reformelor prin parlament. Trebuiau convinși fruntașii partidului liberal, deputații și senatorii, liderii altor partide precum Nicolae Iorga și Take Ionescu².

„În acest timp, explică I.G. Duca, a intervenit un eveniment pe care nu-l prevedeam și care a contribuit mult să precipite lucrurile. Într-adevăr la 21 martie regele a plecat pe front la Armata a II-a de sub comanda lui Averescu și la Răcăciuni, în ziua de miercuri 22 martie 1917, sub un nuc pe o luncă dintre șoseaua națională și dealul Siretului, el a rostit în fața trupelor adunate acolo, un discurs senzațional” în care făgăduia realizarea reformelor agrare și electorală. „Brătianu pusese pe rege în curent cu intenția lui de a precipita înfăptuirea reformelor; deși nu sunt sigur că îi comunicase chiar aceasta ca fiind din partea sa o hotărâre definitiv stabilită”. I.G. Duca susține că regele plecase la Bacău fără intenția

de a ține un discurs în care să promită reforme. La cartierul Armatei a II-a, Barbu Știrbey, adjutantul regelui, „văzând că se agită acolo chestiunea reformelor, aflând chiar că generalul Averescu ar vrea să facă o manifestație în acest sens – a crezut nimerit s-o ia înainte și să anuleze astfel orice acțiune demagogică a acestuia”. Știrbey a propus regelui să includă promisiunea reformelor în discursul pe care urma să-l pronunțe soldaților. „La obiecțiunile regelui, că ar fi trebuit să previe măcar pe primul ministru, Știrbey a răspuns că, la urma-urmei, regele nu repetă decât cele făgăduite prin Mesaj (ul prezentat parlamentului în decembrie 1916, n.n.) și că având în vedere gândurile lui Brătianu nu numai că această manifestație regală nu-i va displace, dar dimpotrivă va ajuta acțiunea ce vrea să întreprindă”³. Regele s-a lăsat convins, pentru că promițând înfăptuirea reformelor agrare și electorală, obținea sprijinul și recunoștința populației pentru monarhie. O recunoaște regina Maria: „El (Barbu Știrbey) a fost cel care l-a încurajat pe Nando să le vorbească soldaților și s-o facă înainte ca alții să aibă ocazia să-i ia decizia din mâini”⁴.

Explicația dată de I.G. Duca nu este credibilă. Avem în vedere că Barbu Știrbey era cumnatul lui I.I.C. Brătianu și că, la Cartierul armatei a II-a, generalul Averescu împreună cu conservatorul Grigore Filipescu cereau tragerea la răspundere a guvernării liberale, dar nu reforma agrară și electorală, căreia i se opuneau. După opinia noastră, totul pare o manevră a lui I.I.C. Brătianu pentru a implica pe rege în susținerea reformelor și a înfrânge pe adversarii acestora. Pentru eventualitatea că regele ar fi ezitat să accepte sfatul lui Barbu Știrbey și ar fi insistat să-l prevină pe șeful guvernului, I.I.C. Brătianu se afla, după cum scrie I.G. Duca, în apropierea Bacăului, la Onești.

Comunicatul oficial privind vizita regelui pe frontul Armatei a II-a și Notițele zilnice ale generalului Averescu conțin informații edificatoare asupra împrejurărilor și conținutu-

Regele Ferdinand al României

sursa foto: /istoriiregasiite.wordpress.com

lui promisiunilor de reformă făcute de regele Ferdinand în martie 1917.

După ceremonia de primire din gara Bacău (22 martie 1917), regele însoțit de Alexandru Averescu și suită a plecat „spre a inspecta pe teren școalele de la centrul de instrucție al armatei”. A trecut în revistă trupele școlilor, a asistat la efectuarea unui exercițiu de luptă și a primit defilarea trupelor participante. La venirea și plecarea regelui, trupele l-au întâmpinat și petrecut cu strigăte de „ura”. Regele a fost mulțumit de rezultatul obținut în mersul instrucției.

Întorcându-se în oraș, regele a vizitat spitalul de chirurgie instalat în liceul „Regele Ferdinand” la Bacău. Regele a trecut prin toate camerele, s-a interesat „de aproape” de ofițerii și soldații răniți adresând cuvinte de îmbărbătare și alinare pentru bolnavi. Monarhul a exprimat, conducerii spitalului, deplină mulțumire pentru modul cum e condus spitalul din punct de vedere administrativ și sanitar.

Ulterior, regele a vizitat „spitalul de exantematici” instalat în cazarmele Regimentului 4 Obuziere ușoare inspectând instalațiile de dezinfectare și baie ale spitalului și camerele cu bolnavi, fiind mulțumit de curățenia și de rezultatele în tratarea bolii.

continuare în numărul viitor

Note:

¹ Contele de Saint Aulaire, Confesiunile unui bătrân diplomat, Editura Humanitas, 2002, pp.127-129

² I.G. Duca, Memorii, vol. III, Războiul. Partea I (1916-1917), Editura Machiavelli, București, 1994, p. 201, 202

³ Ibidem, pp.205, 206

⁴ Maria Regina României, Jurnal de război 1916-1917, Editura Humanitas, 2014, p. 411

GENERALUL HENRI BERTHELOT ȘI CONTELE DE SAINT AULAIRE – SOLI AI FRANȚEI ÎN ROMÂNIA. 1916-1920 (II)

de Ion Ștefan Baicu

L uând parte activă la toate evenimentele, care se petreceau în epocă, contele de **Saint-Aulaire** devenise nu numai protector, dar și sfetnic al liderilor români, precum, desigur, în primul rând, premierul de rang superior **Ionel Brătianu**; de asemenea, în acele grele momente pentru țară, el dezaproba și chiar *se întuneca la vedere defilării muscalilor bolovănoși, care hăuleau trăgănat un cântec de pe Volga sau bolșevizați dezonorau Marselieza cu chiotul lor prelung venit dintr-un fund de prăpastie*. Să semnalăm neapărat și credința lui în *biruința soldaților noștri*; în context, ambasadorul francez *se umezise privirea în piața UNIRII în momentele când ofițerii și militarii ardeleni, foști prizonieri în Rusia, și-au făcut intrarea, ca voluntari, în cadrul armatei române* – își va aminti mai târziu același **Octavian GOGA**. Apăsătoare a fost atunci și atmosfera provocată de plecarea în eternitate, în 1918 la IAȘI, a marelui scriitor și patriot **Barbu Ștefănescu Delavrancea**. Ambasadorul francez a depus o coroană cu steagul propriei țări, dar însoțit de cel al României; în context, cineva din cortegiu a așezat coroana în vârful carului mortuar, de unde fâlfaia ca o adevărată amenințare. Gestul fusese săvârșit în onoarea marelui dispărut, cel ce declarase cu o dărză justificare, odinioară, la o adunare academică, următoarea sintagmă: *Suntem un singur popor, iar șira spinării lui o reprezintă CARPAȚII* – vezi și enciclopedia on line **WIKIPEDIA**.

O benefică implicare a avut contele de **Saint-Aulaire** și cu prilejul *Conferinței de Pace* de la Paris. În adevăr, între anii 1919 și 1920, el a încercat și parțial a reușit, apelând la mijloace politico-diplomatice, să promoveze interesele României Mari; se știe că anumite dificultăți îl afectaseră, îndeosebi, pe șeful delegației române: **Ionel BRĂȚIANU**. În context, oarecum zbu-ciumată fusese relația diplomatului francez cu premierul poreclit *tigrul*, nimeni altul decât energicul **Georges CLEMENCEAU**; în cele din urmă, dincolo de duelul dintre *Clemenceau și Brătianu, Franța a sprijinit consolidarea și recunoașterea României Mari* – notează acad. **Florin Constantiniu** în *O istorie sinceră a Poporului Român*, în ediția din anul 2002.

O analiză scurtă a destinului fostului ambasador francez în România ne

conduce la o astfel de remarcă: *istoria s-a dovedit, în adevăr, nedreaptă cu acest bun prieten al poporului român, căci, adesea, în dezbateri și în manuale, s-a menționat și se menționează încă doar numele șefului misiunii militare, adică generalul Henry BERTHELOT* – după cum se semnală recent, on line, în paginile unei publicații din Transilvania; în realitate, merite deosebite, în epocă, a avut și eficientul diplomat, care a fost distins cu onorurile: *Legiunea de Onoare, Ordinul Suveran Militar de Malta, Ordinul Sfântul Grigore cel Mare și altele*. În perioada interbelică, contele de **Saint-Aulaire** s-a retras la castelul *La Malartrie* de pe țărmul râului *Dordogne*; se va concentra pe redactarea unor lucrări cu caracter istoric, publicând monografiile dedicate cardinalului **RICHELIEU** – în 1930, diplomatului **TALLEYRAND** – în 1936, împăratului **FRANZ JOSEPH** – în 1945 și cardinalului **MAZARIN** – în 1946. Nu va ocoli meseria de jurnalist: el a ocupat postul de director al prestigioasei publicații *Revue d'Histoire Diplomatique* și a înserat editoriale în *Le FIGARO*. În fine, pentru posteritate a lăsat moștenire lucrări memorialistice interesante, care au văzut lumina tiparului și în limba română: în anul 2003 cea intitulată *Confesiunile unui Bătrân Diplomat* și cea din anul 2017 cu titlul *Însemnările unui diplomat de altădată în România. 1916-1920*.

ADDENDA. Merită menționate și câteva fragmente, de pildă, din prima lui operă, publicată în anul 2003 în România. În mai 1916, o telegramă de la **Aristide Briand**, pe atunci *președinte al Consiliului de Miniștri și ministru de externe* – în FRANȚA – *îmi aduce la cunoștință numirea mea ca ministru plenipotențiar al Franței la București cu invitația să-mi iau postul în primire cât se poate de repede și Cum să refuzi, în timp de război, să servești în acest avanpost al frontului nostru diplomatic?* În continuare: *Nu știam nimic despre această țară – ROMÂNIA – decât că făcea parte din Tripla Alianță sub sceptrul unui Hohenzollern, în mod logic incapabil să intre în război în tabăra noastră și Părea chiar imposibil să-și mențină neutralitatea în cazul în care noi succese ale Puterilor Centrale i-ar permite să redobândească Basarabia, pe care Rusia, principalul ei dușman, i-o răpise drept răsplătă pentru ajutorul decisiv pe care i-l dăduse la Plevna.*

Simultan: *În disperarea mea* – el era atunci ambasador în Maroc – *nu am cules cuvinte de îmbărbătare decât pe buzele lui Louis Lyautey, mareșal francez, rezident general în Maroc, membru al Academiei Franceze. M-am gândit, îmi spuse el, la situația dumneavoastră, uitându-mă pe harta Europei Centrale și Orientale. Am constatat că România se va extinde mult mai mult prin înfrângerea Imperiilor Centrale decât prin înfrângerea Rusiei și România va urma, deci, exemplul Italiei. Balanța va atârna, mai curând sau mai târziu, în favoarea intervenției. El adăuga remarca partenerului amintit: M-am uitat, de asemenea, pe harta frontului de est. Cheia, aceeași ca și cheia problemei românești, este la Salonic, unde o ofensivă puternică ar face mai mult pentru a pune armata română în mișcare decât toate negocierile diplomatice. Dar, această cheie nu va funcționa... atât timp cât va rămâne în mâinile lui Maurice Paul Sarraill. Este o crimă să-l lași acolo pe acest politician incapabil de inițiativă, incapabil să-și impună autoritatea unor trupe străine, incapabil, mai ales, fiind prea republican din fire, ca să colaboreze cu regi, iar în sectorul său nu sunt decât regi – GRECIA și BULGARIA.*

PRECIZARE: În anul 1918, generalul **Maurice Sarraill** a fost înlocuit cu generalul **Franchet d'Espérey**, care a luat comanda trupelor Antantei din Salonic; în context, ele au traversat victorioase teritoriul Bulgariei, apoi au trecut peste Dunăre în România. Ulterior, în 1930, contele de **Saint-Aulaire** și generalul **Henry Berthelot** au vizitat România Mare, fiind primiți cu entuziasm de către public și partidele politice; în data de 5 mai 1930, diplomatul francez a fost proclamat *cetățean de onoare* al orașului IAȘI, iar generalul, cel cu două inimi, avea să fie înproprietărit cu un domeniu în Hunedoara și ales ca membru de onoare al Academiei Române – vezi *Istoria Modernă a României*, în 1985, de acad. **Gheorghe PLATON**, *O istorie sinceră a Poporului Român*, în 2002, de acad. **Florin CONSTANTINIU** și tratatul *Istoria Românilor*, vol. VII și VIII, în 2003-2008, sub egida Academiei Române.

IONEL BRĂȚIANU – UN MARE PREMIER UNIONIST ȘI PATRIOT ROMÂN (II)

de Ion Ștefan Baicu

Ionel Brătianu

sursa foto: ro.wikipedia.org

În contextul evenimentelor din jurul anului 1900, omul cel mai activ în privința dinamizării doctrinare a P.N.L. a fost **CONSTANTIN STERE**, odinioară socialist și apoi poporanist – pe care îl aprecia în mod deosebit ambițiosul și viziionarul Ionel Brătianu; cu prilejul unui *banchet* din acea perioadă, Constantin Stere a spus în cuvântul său: *Venim în rândurile voastre – în P.N.L. – să luptăm alături de voi... pentru domnia legilor, pentru respectul libertăților publice, pentru respectul drepturilor cetățenești. Venim în rândurile voastre... după o lungă și chibzuită judecată ca, împreună, să apărăm moștenirea sacră a eroice generațiuni, astăzi nesocotită... Venim cu inima curată și cu neștrămutată hotărâre să luptăm din toate puterile pentru întărirea Partidului Liberal* – cf. operei istoricilor **Mircea Iosa** și **Traian Lungu** cu titlul, în 1977, de *Viața politică în România în anii 1899-1910*; de asemenea, la rândul său, **GARABET IBRĂILEANU**, marele critic literar de la Iași, într-o scrisoare deschisă către **CONSTANTIN DOBROGEANU-GHEREA**, restauratorul și doctrinarul de la Ploiești, nota: *În Partidul Liberal sunt tendințe, care, realizate, ar fi un pas enorm spre civilizarea adevărată a țării... Trebuie, suntem datori să intrăm în Partidul Liberal, cu care votăm, că e cel mai bun. Să subliniem, însă, că artizanul acestui act politic, be-*

nific pentru înnoirea P.N.L., dar și pentru acțiunile reformatoare ulterioare, fusese tânărul Ionel Brătianu; la puțină vreme, în cadrul unui discurs în fața parlamentului va spune ritos: *În adevăr, în Partidul Liberal s-au înscris câțiva tineri, care, mai înainte, se numărau printre socialiști... Nu cred ca să fie ceva de imputat nici lor, nici nouă, având în vedere că ei au decis să abandoneze un program, care nu era compatibil cu interesele reale și actuale ale poporului nostru și au venit și au căutat să se facă utili acestei țări prin conlucrarea la realizarea programului P.N.L.* – cf. op. cit. a istoricului **Anastase Iordache**.

O nouă demnitate a căpătat **IONEL BRĂȚIANU** în guvernul Dimitrie A. Sturdza dintre 1901 și 1904; el a primit în răspundere portofoliul de *ministru de externe*. Să menționăm că la *Ministerul de Justiție* va deveni titular **CONSTANTIN I. STOICESCU** – liderul liberalilor din Prahova; el va deține, la puțin timp, conducerea *Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor*. În calitate de șef al diplomației române, Ionel Brătianu a criticat aspru politica economică a fostului guvern conservator, așa cum a procedat, de pildă, în ședința **SENATULUI** din 12 decembrie 1903; el sublinia că diriguitorii statului de atunci aveau tendința de a vinde *pe nimic o avere, pe care nu o cunoșteau, unor adversari ai noștri economici*, atrăgând atenția că se impunea o *cooperare justă a muncii naționale și a capitalurilor străine*. În context, oratorul amintea un proverb englez, care specifica și ne învăța: să nu mâncăm cireșe cu cei puternici, căci rămânem numai cu sâmburii lor; în continuare, el pleda pentru aplicarea unei politici raționale, așa cum era cea a P.N.L., care nu se opunea cooperării cu capitalurile din afara țării, dar demersul să fie, desigur, echitabil pentru ambele părți – cf. *Discursurile lui Ion I.C. Brătianu*, vol. II, 1933, sub egida lui **George FOTINO**.

Se știe că deja fusese lansată cunoscuta formulă sau deviză *prin noi înșine* a P.N.L., unul dintre artiștii fiind fratele său, *Vintilă Brătianu*. În esență, se preconiza valorificarea tuturor resurselor și a energiilor naționale, care să contribuie la dezvoltarea efectivă a societății autohtone, domeniile vizate fiind industria națională, capitalul și comerțul din țară, proprietatea privată; se preciza că protejarea valorilor proprii nu însemna, însă, respingerea totală a capitalului străin, ci o colaborare, prin care să nu fie lezate, în nici un fel, interesele românești. *Dacă vin – capitalurile străine – pentru a ne pune în valoare munca și bogăția națională, asociindu-ne cu ele și lăsând o valoare comparabilă cu aceea pe care o ia influența lor, e, desigur, în interesul statului nostru și orice om de stat trebuie să se pregătească să încurajeze venirea lor* – spunea ulterior **IONEL BRĂȚIANU** – cf. *Istoria Românilor* de **Nicoleta Dumitrescu** și colab., în anul 1999.

Îndată după trecerea în opoziție, în decembrie 1904, s-a pus imediat problema majoră a viitorului șef al *Partidului Național Liberal*; în context, un rol de seamă va aparține *oculței* în frunte cu vicelanul și eficientul **Eugeniu Carada**, căruia i se vor alătura și *tinerii generoși*, de asemenea, organizația liberală a Prahovei de sub conducerea lui **Constantin I. Stoicescu**. *Ajutat de pasiunea sa pentru ISTORIE, de un acut simț al realităților politice, de învățămintele trase din experiența părintelui său, „vizirul” Ion C. Brătianu – dar și din a sa proprie, timp de un deceniu, Ionel Brătianu știuse și reușise să inițieze o operă de reînnoire în Partidul Liberal, în sensul radicalizării doctrinei, pentru a-l face capabil să ia conducerea marilor reforme* – scrie, în op. cit., istoricul **Anastase Iordache**; se poate consulta, desigur, și tratatul academic de *Istoria Românilor*, vol. 7, sub coordonarea acad. **Gheorghe PLATON**.

continuare în numărul viitor

VASILE SZOLGA – FASCINAȚIA LITERATURII (III)

de Ion Bălu

Vasile Szolga (sursa foto: autor)

Oglinda, poveste spusă într-o „duminică seara” înfățișează un oraș dintr-o țară îndepărtată, în care locuitorii nu-și puteau vedea defectele fizice. Ca în tabloul **Purtarea crucii**, pictat de Hieronymus Bosch, în 1505, toate fapăturile umane erau dizgrațioase: „... unul avea gura strâmbă, altul, nasul mare, altul, fruntea teșită și sprâncene groase, altul, o buză atârând...” Toți îi vedeau pe ceilalți, dar nu izbuteau să perceapă propria-i înfățișare. Într-o zi, un om de știință descoperi oglinda și o expuse în piața orașului. Privindu-se, oamenii și-au văzut propriile defecte.

Imperfecțiunile fizice și intelectuale, reliefate în **Umbra, Invers, Mincinoșii, Omul fără cap** li se adaugă eterna prostie umană, ironizată și de Creangă. Fiecare text include o morală subtextuală. În viața omul ar trebui să trăiască în așa fel, încât să nu-și piardă sufletul! Alte poeme: **Binele și răul, Măgarii, Credința, Identicii, Lume nebună ș.a.** – conțin aluzii la evenimentele contemporane, cunoscute de toți, dar cărora Vasile Szolga le imprimă concretețea ... artistică.

3. Creatorul

Printr-un **Autoportret cu penel de nai** transmis prin amabilitatea conf. univ. dr. ing. Alexandru H. Popa, Vasile Szolga, prof. univ. dr. ing. emerit, de la Universitatea Tehnică de Construcții, București, Departamentul de Mecanica structurilor – ni se destăinuie.

Szolga „este un nume unguresc, mai bine zis secuiesc, deoarece tatăl meu a fost secui din zona Odorheiului Secuiesc – descendent dintr-o veche familie de nobili secui. Eu sunt pe jumătate secui,

pe jumătate ungur (mama mea a fost unguroaică din Ungaria), iar eu mă consider pe de-a-ntregul român... De când mă știu vorbesc românește, am urmat școlile numai în limba română.”

În perioada liceului, „voiam să mă fac sculptor, apoi pictor (profesorul meu de desen, un artist desăvârșit, mă îndrăgea mult și ar fi vrut acest lucru). Apoi, mi-a zis să mă fac arhitect! Dar la arhitectură se intra greu la vremea aceea, iar eu trebuia să fac Facultate, neapărat, cu bursă. (Tatăl meu murise la Gherla, ca deținut politic, iar mama – muncitoare necalificată – era singura întreținătoare a familiei; și mai aveam un frate mai mic), așa că am ales construcțiile ca viitoare meserie – și la sfatul unui coleg de clasă, student la Construcții. Eram sigur că intru dintr-un foc, fiind foarte bun la matematică și fizică. După licență, am fost păstrat ca asistent la Universitatea unde am fost student. Așa am ajuns profesor emerit, trecând prin toate treptele didactice.”

Soția, Maria, „este din zona Buzăului (din satul Clondiru, de la Poalele Pietroasele).” La olteni – adaugă cu un zâmbet Vasile Szolga exista o zicere: „De unde ești?”, „De unde mi-e nevasta.” Așa că sunt român sută la sută. (Asta nu înseamnă că mi-e rușine cu originile mele secuiești sau ungurești). Fii-ca mea, Adriana-Maria este botezată ortodox și are limba maternă română.”

O neliniște existențială și o dorință de a cunoaște lumea l-au determinat, după căderea comunismului, să colinde „cu mașina și cortul prin toată Europa, de la Cercul Polar de Nord, până în Sicilia și Malta, până la Atlantic. În fiecare vacanță de vară am vizitat țări, orașe, muzee, galerii de artă, catedrale...”

S-a reîntâlnit cu șevaletul cu mai bine de 15 ani în urmă. Este, acum, membru în Asociația Artiștilor plastici din București. Din anul 2012, este colaborator la **Bucureștiul literar și artistic**. Patru ani mai târziu, redactor la **România Valahă**. Este membru al Ligii Scriitorilor Români și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. A publicat 8 volume de proză, a primit numeroase diplome și premii.

Profesiei de inginer constructor, Vasile Szolga i-a adăugat fascinația literaturii, domeniu în care dezvoltă imaginație, siguranța stăpânirii limbajului, reflectată în superioara intelectualitate a textelor, simțul compoziției și arta de a surprinde structuri caracteriale în personalizate situații conflictuale.

GALERIA MARILOR EPIGRAMIȘTI

de Constantin Tudorache

RADU D. ROSETTI (II)
(1874 – 1964)

urmare din numărul trecut

Unui bețiv

Doctorul i-a spus odată
Să nu bea prea mult lichid:
El l-a ascultat îndată
Și de-atuncea bea... solid.

*

Lui bunicu-meu

C-am aerul lui tata mare,
Aud spunându-mi-se-ades:
Cât despre partea moștenirii,
Cu aerul doar m-am ales.

*

Unuia

Capetele unor oameni
Au produs ceva în viață:
Numai capul dumitale
N-a produs decât... mătrează!

*

Unui șef de gară

Semnalul roșu e alarma,
Deci trenul se oprește-afară,
Se înșelase mașinistul,
E nasul șefului de gară!

*

Domnului Ministru de Justiție**Al. Giani**

C-aveți frumoase favorite,
O știm și noi, precum o știți;
De azi-nainte, Prea Mărite,
Aș vrea s-aveți și... favoriți.

*

Unui autor de „Opere complete”

Că operele-ți sunt complete,
E lucru netăgăduit:
Ți-o poate spune magazia
Lui bietul Socec, păcălit.

*

Lui Artur Stavri**autorul volumului „Pe același drum”.**

Pe-acelaș drum călătorește,
Însă de geaba-i este cazna,
Căci dă în gropi, se rătăcește,
Și-atunci o ia și dânsul razna.

*

Dedicație**(Premiatului Academiei I-Nenițescu, pentru „Pui de lei”)**

Salut! Învingător ce ieși
Ca premiu, 4000 de lei,

Și-acum să te-ngrijești ca ei
Să facă pui, și „Pui de lei”.

*

Lui Becescu Silvan**(Domnu Becescu Silvan, cunoscut literat, care pe vremuri vroia să se facă călugăr; a fost ales deputat- Ziarele)**

Pe vremuri, după cum se știe,
Trăgeai înspre călugărie,
Acuma, prin deputăție,
Ajuns-ai la... Mitropolie.

*

Lui Haralamb Lecca**Autorul piesei „Suprema Forță”**

Să-ți admir cântata piesă
Eri la teatru am venit
Și-am avut... suprema forță
S-o ascult pân` la sfârșit.

*

Lui Rostand**(Cu ocaziunea reprezentării piesii sale „Chanteclair”).**

Vrând pe cocoș să-l proslăvești,
Rostand, cu toată-a ta trufie,
As` dată`n loc s`o nimerești,
Făcuși curat... găinărie.

*

Lui Ludovic Daus**autorul „Străbunilor”**

Ești cel mai bun băiat din lume;
Dar nu știu ce-au cu tine unii
De te vorbesc de rău; și-anume
Că-ți vinzi pentru doi lei... Străbunii.

*

Unui autor de „Opere complete”

Că operele-ți sunt complete,
E lucru netăgăduit:

Ți-o poate spune magazia
Lui bietul Socec, păcălit.

*

Lui Petre Liciu**(Reprezentările piesei „Viforul” au fost suspendate din cauza boalei d-lui Liciu).**

De! Era fatal, zic unii,
Liciu să se-mbolnăvească;
Stând o seară-ntreagă-n Vifor,
Cum era să nu răcească?

*

Unui actor (I)

Te-am văzut în „Kean” aseară,
Și ți-o spun, fără sfială,
C-o fi fost „Kean” și pe scenă,
Dar mai mare chin în sală.

*

Unui actor (II)

Piese de teatru, poate,
Că formează un tezaur;
Totuși te-ai lipsi de toate
Pentru piesele de aur.

*

Tot unui actor

El rolul nu și-l cântărește
După valoare, ci în grame,
Ca să-l împaci, îi trebuiește
Un rol de... 10 kilograme.

*

D-lui Take Ionescu

În toată Țara Românească,
Frizerul singur are nas
Să poată să se grozăvească:
„L-am ras!”

*

Generalului „X” după conferința sa 402 Tunul 402

Știu c-omoară mulți eroi.
Însă tu cu-o conferință
Ne-ai ucis într-o ședință.

*

Unei autoare**(Joi înaintea Paștelui, va apare romanul doamnei... Ziarele)**

Noul tău roman, cu care
Faci pe cititor să caște,
Poate-avea succes mai mare
De-apărea Joi... după Paște.

*

Unui pictor

I-am dat bani mulți, golind sipetul,
Să-mi facă în ulei portretul.
Dar el a șters-o, secătura!
Așa că mi-a făcut ... figura.

*

Unui pictor ajuns prefect

Un peisaj să-l isprăvești,
De când te știu, n-ai fost în stare,
De-acuma o să iscălești
Tablouri... de înaintare.

*

Lui Rozenthal

La banchetul dat în onoarea lui,
când i s-a amintit că o singură
dată nu și-a trimis ziarului notele
de corespondent de războiu, adică
după lupta de la Kirkilise.
Odată numai n-a trimis
Mult așteptatul manuscris;
Când două zile amuțise
Probabil că se ... kirkilise.

*

Unui poet cizmar

Franz Sax, în versuri magistrale,
Cânta, și lui te-asemuiești;
Dar le făcea originale,
Pe când tu- le cam pingești!

*

Unui pictor scump

Eu nu prea fac pe precupețu
Când îmi ofer câte-un cadou;
Dar anu ăsta-așa ți-e prețu,
Că am rămas și eu... tablou!

*

Catren

Din bucata mea de pâine
Am hrănit un om și-un câine;
Câinele mă recunoaște,
Omul nu mă mai cunoaște.

*

Unui termometru

Mercurul tău simbolizează
O practică invențiune:
Acea de a ține-un zero
Întotdeauna-n funcțiune.

*

**Unui funcționar
de la biroul pașapoartelor**

Când liberalii la putere
Veni-vor dârji, cu tot transportul,
O să ajungi, ce decădere!
Să-ți dea și ție pașaportul!

*

Fabulistului uni ziar

În fabule, un om dă pilde
Punând biete-animale-n joc.
La voi, vorbesc în ele oameni-
Dar le compune-un dobitoc.

*

Profesorului meu

de drept civil Gh. Mârzescu
O, dascăle, ce suflet nobil,
De m'ei vedea că stau imobil,
Te rog să ai bună-voință,
Să-mi dau un Drept de preferință.

*

Unui poet diurnist

Când zici că semeni cu cei clasici,
Găsesc că ești exagerat;
Ei, inspirați au scris Diurne,
Mai practic, tu, le-ai încasat.

*

Unui logodit

(D-l „X”... s-a logodit cu D-șoara
„Z”... fiica marelui fabricant de
conserve”- Ziarele)
Habar să n-ai. S-o iei îndată;
C-au mai cerut-o trei, ca tine.
Lenuța-i un model de fată,
Și... o să te conserve bine.

*

Unei văduve

(Astă-seară va avea loc la teatrul
„Dacia” un mare bal deschis, dat în
profitul unei văduve nenorocite
cu șase copii”- Ziarele)
Ce văduvă nenorocită!
N-are-n picioare nici opinci!
Șase copii și oropsită!
Acum un an avea doar cinci!

*

Celui de-al XI-lea „Decemvir”

Decemvirul X se plânge
Că- Paris nu se găsește
Nici-un om ca să-i traducă
Tirbouchon pe franțuzește!

*

**Unui decorat cu medalia
pentru „Bărbăție și credință”**

Iată cum îl ilustrează
Dezolata lui soție:
„El credința și-o păstrează
Fi'ndcă n-are... bărbăție.

*

Ziarului „Reclama”

(O rochie, după alegere; O blană,
după alegere; Un ceas, după ale-
gere; Cămăși, cravate, după alegere
- Premiile „Reclamei”)
După alegere! Te-amână
Boerul ascuțit la minte;
Dar dacă vrei să-l ai la mână
Tu cere-i premiul înainte.

*

Unei frumoase sărace

C'oniță, ai trăsuri frumoase,
Și lumea știe că le ai;
Dar, ca să te măriți degrabă,
Îți trebuie trăsuri... cu cai.

*

Doamnelor

Solitarii triști poeții,
Preț aveau în vremea veche;
Astăzi doamnele preferă
Solitarii... din ureche.

*

Unui doctor

Atins la braț de o pareză,
Îmi prescriești o ecoseză;
Fiindcă n-am găsit-o încă,
Mă mulțumesc cu o româncă.

*

D-lui P. Grădișteanu

(Domnul Petrache Grădișteanu,
Directorul Teatrelor, a dat ordin
ca astă seară să se schimbe modul
de apariție al Margaretei din Faust,
care pân'acum se prezinta publi-
cului, în actul I-iu, după perdea -
Ziarele, în 1901)

Conu Petrache-a dat ștafeta
Că-n Faust, ori și cine-o vrea
Să joace de-azi pe Margareta,
S-o joace... fără de perdea.

*

Epigramatică

(Înainte Păcii de la București, când
ne luaseră bulgarii Quadrilateru, și
era vorba să ne retragem în „Triun-
ghiul morții” ca ultimă rezistență).

Lupt și-n Triunghi să fie bine,
Chiar dac-o fi de-acu să pier;
Dar de m-ați întreba pe mine,
Aș prefera-n... Quadrilater.

*

Stindardului Țării

Tu care reprezinți, temut,
Iubita-mi Țară Românească,
Din lemn de-al nostru ești făcut,-
Dar din mătase franțuzească.

*

Unui olar

Olarule, cu bucurie,
Mă-nchin 'nainte-ți și constat
Că te pricepi la meserie,
Și-n străchini, încă n-ai călcat.

*

Unui șef de culoare

Luptară toți cu multă-ardoare,
C-alegerea a fost cam grea;
Dar numai șeful de culoare
A scos partidul la vopsea.

*

Autoarei romanului „În luptă”

Cu ardoare ne-ntreruptă,
Scris-ai un roman „În luptă”.
Toată critica-i convinsă
C-ai eșit din el învinsă.

*

**Editorului volumului meu
„Printre picături”**

Eu „Printre picături”, prin viață,
Cu chiu, cu vai m-am strecurat;
Dar editorul meu din piață
Desigur va ieși plouat.

*

**Unor oculiști care se ceartă
pentru o catedră la Universitate.**

Până acum, orbeau clienții;
Acum, din oculiști, vreo trei,

Au început, cu-nversurare,
Să-și scoată ochii între ei.

*

Unuia care declamă la „Amicii orbilor”

Pe scenă, când cu glasul tare,
Te văd adeseori cum sburzi,
Îmi zic: succesul și mai mare
Ți-ar fi de-ai declama la surzi.

*

Unui dentist

Când colegu-și terfelește,
Parcă și-a eșit din minte,
Ce-și zic doctorii? Firește
C-are-n contra lui... un dinte.

*

Unui moșier fâlcos

Fâlcile-ți 1009!-
Produceau bani mulți, o sumă.
Ai rămas numai cu două;
Și-alea-n loc să dea, consumă.

*

De 10 Mai

Atâta lume-a decorat
Guvernu-acesta, alandala,
Că, după ce s-a antrenat,
A decorat... și capitala.

*

Unui jurist

Așa e, după-nfățișare,
Nu știm: ești ungar sau francez?
În Drept e mai ușor, se pare
Din tot ce-ai scris, că ești... chinez.

*

Birtașului meu

Eu, cel mai vechi din abonați,
Răsplata-n fine mi-o văzui:
Cerându-ți două ouă fierte
Mi-ai dat în ele câte-un pui.

*

Ligei

Liga-și are prin provincii
Câte-o secție de ligă;
Iar aici e liga mare,
Sau mai bine „mama-ligă”.

*

Unui mincinos

Se explică foarte lesne
De ce creier tot pofteste:
Omului îi place s-aibă
Totdeauna ce-i lipsește.

*

Unui dușman

De râs vrând a-mi face succesul
ce-avui,
Pe două coloane tu-ncerci să mă
pui;
Eu n-am împotriva de ce porni
goană,

Căci tu te faci singur de râs pe-o
coloană.

*

Servitorului meu

Ca să nu-ți mai tot bat capul:
„Șterge-mi ghetele, Marine!”
Ca o slugă credincioasă,
Tu mi le șterseși de-a bine.

*

Petroliștilor din Cameră

De unde discutau domol
Toți deputații cu voci stinse,
Când fuse vorba de petrol,
Dezbaterea pe loc se-aprinse.

*

Naționaliştilor

(Aseară a avut loc în Sala ger-
mană banchetul dat în onoarea
poetului ardelean Octavian Goga
– Ziarele).

Fac o reflecție cam tristă,
Dar nu în spirit de dojană;
O masă naționalistă
Ce cată-n aula germană?

*

Din creația lui Radu D. Rosetti
am selecționat și următoarele trei
fabule.

Licuriciul și șarpele (După Layel)

Un licurici scânteietor,
De-un negru șarpe târător
Se pomeni cândva-nșfăcat.
– De ce, întrebă el, mirat,
Să mor ucis mă osândești?
– Prea strălucești!

*

Vulturul și reptila (După Layel)

În vârful mândrului stejar,
Un vultur falnic vede-odată
O secătură cocoțată.
– Reptilo, zice dânsul rar,
Cum naiba te-ai suit atât?
Și ea răspunde: „M-am târât!”

*

Furnica (După Viliers)

Pe coarnele unui biet bou,
Furnica mică se suise.
O soră-a ei, văzând-o-i zise:
„Așa de sus! E lucru nou!
Și dincotro aici în luncă?”
– Ne-ntoarcem, dragă de la muncă.

*

Pentru final am cules de la același
autor, Radu D. Rosetti, două poezii.

Romanță

Acum, când suflă vântul rece
Pe-ntinsul negrului trotuar,

Îndurerat pe zi ce trece
Te văd din ce în ce mai rar.

Stingher, prin desfrunzita-alee,
Robit părerilor de rău,
Când văd trecând câte-o femeie
Mă uit la ea de dorul tău.

De are părul blond și mare,
Trecut frumos peste urechi,
În față chipul tău mi-apare
O Laură din vremuri vechi.

De trece alta-n pas molatec,
Surâzătoare-n lumea rea,
Din colțul meu de singuratec,
Îmi zic: se mlădie ca ea!

De are gene tremurânde
Și-n caldele-i priviri scânteii,
Tulburătoare și arzânde,
Îmi zic: așa sunt ochii ei!

De-aud o notă cristalină,
E glasul ei, îmi zic surprins,
Dar, dau cu ochii de-o străină,
Și vraja repede s-a stins.
Sunt multe-n lumea asta mare
Ce-ți seamănă la chip și grai,
Au câte-un farmec fiecare,
Dar, toate, numai tu le ai!

*

Improvizație

(Celor care fac coadă la ușa
unei tutungerii).

Aici erați de dimineață
La ușa unei case toți,
Și-aicea, în a serii ceață,
Stați ca o droaie de iloți.

Ce bun ne-asemuit de mare,
Sărmani, îndurerați pribegi,
Vă ține-n friguri de-așteptare
În ger și-n ploaie zile-ntregi?

„Nectarul dulce al uitării!”
Răspunde unul trist din drum
Și ca răsplată a răbdării,
Își ia comoara lui... de fum.

Că astfel suntem noi drumeții,
Aduși de-al visului parfum,
Ne-ngrămădim la poarta vieții-
Pentru iluzie și scrum!

*

RĂSFOIRI ȘI COMENTARII

de Constantin Tudorache

autorul văzut
de Alexandru Clenciu

Din cartea „Mihai Viteazul și arta diplomației”, a scriitorului și istoricului Ion C. Petrescu, ajunsă la ediția a XI-a, am reținut multe expresii ale „Primului domn al tuturor românilor”. Iată o zicere memorabilă, demnă de învățat: „Faima e mai de preț decât banul”. Această rostire aforistică a domnitorului Mihai Viteazul, ne duce cu gândul în Antichitate la procesul lui Socrate. Iată ce a spus, în ultimul cuvânt, „Prințul filozofilor”, după ce a aflat verdictul prin care a fost condamnat la moarte: „Nu din averi izvorăsc virtuțile, ci din virtuți izvorăsc averile”.

*

Revenim la *Lumea epigramei*. Am scris într-un minieseu că „burțile goale digeră greu sfaturile celor pline”, reprezentând un panseu cules de pe Internet, care nu avea menționat autorul. Iată cum epigramistul Mihai Moleșag, completează acest panseu cu un catren intitulat „Ipostaze pe litoral”: *Pe nisip, întinși pe-o țolă, / Stau români cu burta goală, / Iar alături, la piscină, / Stau țigani cu burta plină.*

*

Același Mihai Moleșag, mărtușește în următoarea „Idilă”: *Eram îndrăgostit și orb / Și sânul tău, un strop de rouă, / Puteam din palmă să ți-l sorb / (De nu mi-ai fi cârpit vreo două).* Îmi amintesc o epigramă scrisă de Ion Vladimir, cu mesaj similar: *Gingașa ei mână măruntă, / Ce i-a cerut-o la șosea, / N-a bănuț că după nuntă / Va fi o plamă-atât de grea.*

*

Din revista „Scârț!”, numărul 60, am cules epigrama „Parvenitul”, scrisă de Gheorghe Bălci: *Pe drumul vieții, parfumat, / Având doar laptele și mierea, / Nimic mai mult nu l-a urcat / Așa cum l-a urcat... căderea.* Din cartea mea „Antidot pentru tristețe”, redau catrenul, intitulat „Zboruri”: *Niciun zbor spre Galaxie, / Cât a fost de temerar, / N-a-ntrecut în măreție, / Prăbușirea lui Icar!* Mai amintesc un catren,

intitulat „Aurel Vlaicu”, scris de Redi Petrescu: *Mult timp m-a trecut cu zorul, / Da-n final a fost tăcerea, / Vlaicu ne-a-nvățat ce-i zborul, / Însă și ce e căderea.*

Pe tema ascensiunii și căderii mai conectez două epigrame scrise de subsemnatul. Prima este o axiomă: *Să nu uiți, tentat de schemă, / Sau locații de pe hartă, / Că urcușul e-o problemă, / Iar căderea e o artă.* Următoarea se intitulează „Ascensiuni”: *Când, cu fast, spre culmi te sui, / Ai susținători destui, / Când cobori, și-i grea povara, / Nimeni nu-ți mai ține scara.* Închei acest grupaj cu un catren scris de Mircea Ionescu-Quintus, în închisorile comuniste, intitulat „Aripi frânte”: *Atâta lungă noapte, cât timpul unei vieți, / Atâtea vise, doruri, ascunse în tristeți, / Atâtea aripi albe la primul zbor s-au frânt, / Căci iată bucuria n-am mai știut s-o cânt!*

*

Ioan Fărcaș a scris următoarea epigramă, intitulată „Omul din mașină”: *Când m-a stropit să facă haz / (Fără claxon și fără-aviz!) / Am vrut să-i spun de la obraz... / Dar n-a avut decât parbriz!* Redau alături epigrama „Unor parveniți”, scrisă de Aurelian Păunescu: *În goană cu viteza toată, / Râzând m-ați împrăscat cu tină / Prefer noroiul de sub roată, / Aceluia din limuzină*

*

Din „Antologia epigramei românești”, alcătuită de George Zarafu, Valerian Lică ș.a, am cules epigrama „Paradox”, semnată de Gh. Popescu-Ger: *Nu ni s-a deschis porțița / Să ni se-mplinească țelul, / Am zări noi luminița, / Dar n-am construit tunelul.* Cam în aceeași perioadă am scris și eu o epigramă despre „luminița de la capătul tunelului”, adresată guvernanților de atunci: *După ce-au făcut apelul / Și și-au pus în post „rechinii” / Ne arată-acum tunelul / De la capătul luminii.*

*

Redau, în continuare două epigrame cu mesaj similar. Prima e scrisă de Aurel Iordache și se intitulează „Amintiri din copilărie”: *Când văd vreodată un țăran la masă / Mâncând o supă de găină grasă, / Deduc imediat care-i pricina: / Ori e*

bolnav țăranul, ori găina. Cea de-a doua e semnată de Vasile Huțu și e intitulată „La medic”: *Merse omul din Dumbravă / La un doctor bun acasă, / Cu-o femeie grav bolnavă / Și-o găină sănătoasă.*

*

Tudor Mușatescu spunea că *dragostea vine la galop și pleacă în vârfurile picioarelor*. Epigramistul Grigore Drăgan, spune cam același lucru, în patru versuri: *Amor-n inimă pătrunde, / Te cucerește vrând-nevrând, / Venind de nu se știe unde / Și pleacă nu se știe când.*

*

Iată ce spune piteșteanul Nic. Petrescu în epigrama „Secolul vitezei”: *Acuma că deja ne-am cunoscut / Iubita mea, mă lași să te sărut? / Ea îi răspunse cu jumate glas: / -Sărută-mă și fără să te las! Ploieșteanul Geo Olteanu, în epigrama „Dragoste la prima vedere”, are cam aceeași reflecție: *Îi zise el în chip firesc: / - Să știi că-ncep să te iubesc! / Iar ea răspunse tulburată: / -Te cred, te cred, da-ncepi odată!**

*

„Nu mă atingeți!”, scria pe un copac bătrân în parc. Inscripția se afla pe o tablă mare, bătută în piroane groase care străpunsese copacul. Să citim, pe această temă, un calambur, cu mesaj satiric, intitulat „După defrișare”, scris de Vali Slav: *Copacii toți au dispărut / Hârtie ajungând, săracii, / Iar din hârtie s-au făcut / Afize cu... salvați copacii!*

*

Ploieșteanul Adrian Voica, spune în distihul filozofic, intitulat „Timpul: *O vreme sigur mergem paralel; / Apoi continuă doar el.* Un alt ploieștean, poetul necuvintelor Nichita Stănescu, afirma: *Noi suntem clipa ce trece prin Poarta Existenței!*

*

Iată un distih, intitulat „Balerina”, scris de Adrian Voica: *A rămas o amintire / Dintr-o flacăra subțire.* Conectez la acest distih, „Epitaful unei artiste”, scris de subsemnatul: *Ca o umbră a trecut, / Cu o mască delicată, / Nimeni nu i-a cunoscut / Fața ei adevărată.*

*

Iată ce confesiune ne face epigramistul Gheorghe Șchiop în „Obiș-

nuița puterii”: *De-un timp m-am moleșit de tot-/ Tot tristă soața mea de-acuma-i./ Obişnuită să tot pot,/ Nu poate accepta că nu mai...”*. Pe aceeași temă, prof. Corneliu Berbente spune: *Cu vârsta, dragostea nu piere,/ Ci, doar se pune în valoare,/ Dar, se transformă din plăcere,/ În... datorie de onoare.*

*

George Lesnea a adresat, „Unei doamne cu picioare frumoase”, următoarea epigramă: *Privind-o lung îmi spun mereu,/ Prins de-o sublimă încântare:/ Ce splendid ar fi versul meu/ Să aibă-asemenea picioare.* La un concurs de epigrame, cu tema „Picioare”, eu am scris următorul madrigal, adresat „Unei poete”: *Cu smerită misiune,/ Vreau să mă opresc din mers/ Și să fac o plecăciune/ La piciorul ei de vers!*

*

Cincinat Pavelescu a scris celebra epigramă, în replică, pentru cei care îl atacau cu privire la chelia sa: *Talentul vostru-ntr-adevăr/ S-a mărginit numai la păr,/ Pe când inteligența mea/ Nu stă-n chelie, ci sub ea.* Un alt purtător de chelie, Constantin Uscătescu, adresează o epigramă „Unor pletoși care râd de chelia mea”: *De râdeți de chelia mea,/ Eu calm și surâzând vă zic:/ Sub luciul ei mai e ceva,/ Sub părul vostru nu-i nimic.*

*

Tot Cincinat Pavelescu a scris următoarea epigramă, intitulată: „Unui scriitor, care nu semnase epigrama trimisă”: *Epigrama-ți făr’ de rimă/ E de duh așa lipsită,/ Că, deși e anonimă,/ Mie-mi pare iscălită.*

*

Ion Mioc face o „Constatare” în care vorbește despre soarta epigramistului: *În catrene când am pus,/ Uneori, puțin venin,/ Am avut o poantă-n plus/ Și-un prieten mai puțin.* Nicolae Cruceru a dat următoarea definiție „Epigramistului”: *Este spadasinul care/ Irosind și timp și bani,/ Luptă fără încetare/ Să-și procure noi dușmani.* Iată și confesiunea lui Alecu Sanda, într-un dialog: *Mă-ntrebă un negustor:/ -Cam cât iei pe-o epigramă?/ -Drept să-ți spun, mulțumitor,/ Două-njurături de mamă!*

*

Radu D. Rosetti a scris această inegalabilă epigramă, intitulată, „Unui scriitor”: *Cât fi-va patria română,/ Spuneai când începuși să scrii:/ Volumul meu o să rămână!/*

Și a rămas... în librării! Epigramistul gorjean, Valentin Groza a completat cele scrise de Radu Rosetti, astfel: *Din manuscrise, spre „lumină”,/ Volumele de poezii/ Apar ca florile-n grădină.../ Și-ngălbenesc în librării!* Mai adaug o intervenție a lui Nicolae Mihiu, adresată „Unui condeier”: *Cum avea volumu-n mână/ Și-a dorit, ca tot ce-a scris,/ Pentru țară să rămână/ Și-a rămas... în manuscris.*

*

În epigrama, intitulată „Câștig neimpozabil”, Viorica Găinariu, spune: *Prezintă moda și ne-arată/ Că-mbracă haină după haină,/ Dar după mulți nu-i nicio taină/ Mai mult câștigă dezbrăcată.* Reamintesc două epigrame, pe aceeași idee, scrise de Alexandru Clenciu. Prima se intitulează „Unei cochete”: *După cum ni se relevă/ N-a ajuns la măritat,/ Dar, de când era elevă/ Tot mereu a exersat.* Cea de-a doua se intitulează „Uneia”: *Doamna Ics – smerită față –/ De când e n-a dus-o greu,/ Că s-a descurcat în viață/ ... Încurcându-se mereu.*

*

Inginerul constănțean, Dan Norea, spune în epigrama „Acasă”: *De când sunt mai uscățiv,/ Optimismul mi-e doctrină./ Vrei să-ți dau și un motiv?/ Jumătatea mea-i mai plină.* Iată ce spune în „Dicton răstălmăcit”, alt epigramist, Nicolae Peiu: *Ieri, optimist, fără-ndoială,/ Priveam la jumătatea goală;/ Dar azi, de unde să mai vină/ Cu jumătatea mea cam plină?*

*

Două parodii „Minulesciene” în viziunea a doi epigramiști ploieșteni. În „Romanța unei vânzătoare”, Redi Petrescu spune: *În magazin când am intrat/ Să cumpăr astăzi înc-o pâine,/ De rest nici nu te-am întrebat/ Eu știu c-ai să mă-nșeli și mâine.* Acum să citim și această „Minulesciană” a lui Mircea Ionescu-Quintus: *În cîntea ta, cea mai frumoasă,/ Am luat inele, blănuri, casă,/ Mașină, mobilă, covoare/ Și... patru ani de închisoare.* Rămânem la capitolul „Romanțe” și conectez o epigramă scrisă de subsemnatul: *Un patron, ușor pilit,/ Fredona, cu glas șoptit:/ De ți-ar spune geanta mea/ Câte spăgi am dus cu ea...*

*

Iată un grupaj de „Rugi”, în viziunea a trei autori. *De ești dornic de dreptate,/ Doamne-ascultă ruga mea:/ Nu da omului cât poate/ Și nici prostului cât vrea!,* spune epi-

gramistul Nic.Petrescu. Următoarea „Rugă” e scrisă de George Petrone: *Dacă ții puțin la noi,/ Naltule Preașfinte,/ Lumea aia de apoi/ Pune-o înainte!* Redau și câteva rugi, din portofoliul autorului acestei rubrici: *Curg nevoile șuvoi/ Și trăim neînțeleși,/ Vino, Doamne, pe la noi,/ Să ne aperi de aleși.* „Rugă”: *Iisuse, ruga de-mi ascultă,/ Întoace-Ți pașii solitari/ Să vezi prostia celor mulți/ Și lăcomia celor mari!* „Rugă pentru neam”: *Doamne, ca să faci dreptate,/ Dă acestui neam ciudat/ Mai puțină lașitate/ Și-un IQ mai ridicat.* „Creștinească”: *Cu gând curat, mă rog mereu,/ În clipe de răscruce,/ Să nu-mi dea bunul Dumnezeu/ Mai mult decât pot duce.* „Contrarugă”: *În al Timpului galop,/ Nu vreau, Doamne, să ajung/ Sub papucul unui „șchiop”,/ Sau la mâna unui „ciung”!*

*

Câteva epigrame pe tema jocului de șah. „Jocul de șah”: *Văzându-și regele-avântat,/ Din zbor de cal furând o DAMĂ,/ NEBUNUL spre PION exclamă:/ De-o duce-n TURN, îl face ...PAT!,* scria Mircea Trifu. Acum să citim și părerea lui Nelu Quintus: *Nu joc șah, dar pot să spun/ Că-n dorința de-a-nțelege/ Cred că numai un NEBUN/ Poate ataca un...REGE!* Exemplific și două epigrame scrise de subsemnatul. „Zodiac”: *Zodiacul mi-aminteste/ C-am fost LEU, am fost și PEȘTE,/ Și-am mai fost doi ani și-o vară/ VĂRSĂTOR la o... FECIOARĂ!* „Șahistă”: *Privindu-mi vastul fișier,/ Cu mici nuanțe pot să spun,/ Că pe al vieții eșichier/ Am fost și REGE și NEBUN.*

*

Iată o interesantă „Parafrază” din creația profesoarei dr.Elis Râpeanu: *Se știe, vinul nu-i ca apa/ Și nici friptura nu-i ca ceapa;/ E drept că iarna nu-i ca vara,/ Nici soața nu-i ca secretara.* Pe o temă, aproximativ similară, Gheorghe Suciuc spune, în epigrama „Unui director”: *Îl preamărește secretara/ De dimineața până seara;/ Acasă îl contestă soața/ De seara până dimineața.*

*

„Dezamăgit de specia umană,/ Caut un suflet bun, de pus pe rană”, spunea, într-un distih, Corneliu Vadim Tudor. Îl completez cu un catren, intitulat „Capitulare”, scris de subsemnatul: *Din aceste vremuri hâde,/ Vreau bagajul să mi-l strâng;/ Nu mai am cu cine râde,/ Nici la cine să mă plâng.*

*

TOMA CARAGIU – PAGINI DIN ARHIVA SIRFA

Arhiva S.I.R.F.A.
Cabinetul Președintelui
STRICT SECRET

The Hourglass Foundation

ARHIVA
CLEPSIDRA

Toma Caragiu

*Am copilărit și
am făcut școala
la Ploiești.
Sunt, deci, ploieștean
get-beget.*

S-a născut la 21 august 1925 într-o familie de aromâni (Nico Caragiu și Atena Papastere Caragiu) originară din satul grecesc Aetomilitsa, provincia Konitsa, prefectura Ioannina, regiunea Epir. Familia Caragiu se stabilește la Ploiești, pe str. Rudului 144. Toma este elev în clasa a opta la Liceul „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești.

Este cooptat în trupa de teatru a liceului și scrie în revista liceului *Frământări*. Primește diploma de bacalaureat în vara anului 1945. Se înscrie la Drept, dar abandonează cursurile și intră la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică București, clasa Victor Ion Popa. În vacanțe susține o muncă vie de animator cultural și adunând în jurul său alți artiști realizează spectacolul *Take, Janke și Cadir* de V. I. Popa, pe care îl joacă la cinematograful „Modern” din Ploiești, apoi *Trandafirii roșii* de Zaharia Bărsan. Astfel își fințează nucleul denumit „Brigada culturală Prahova” ce se transformă în „Teatrul Sindicatelor Unite” (1947) din care se va naște „Teatrul de Stat Ploiești” (1949). Debutul pe scenă îl face pe scena studioului „Teatrului Național” din Piața Amzei (1948) când încă student în anul III, i se încredințează rolul unui scutier în piesa *Toreadorul din Olmado* pus în scenă de regizorul Ion Șahighian.

La 1 mai 1948 se angajează ca membru al corpului artistic al Teatrului Național. Obține diploma de absolvire a IATC în 1949, la vârsta de 24 de ani. La 1 aprilie 1951 se angajează la Constanța la „Teatrul de Stat” recent înființat, unde joacă, printre alte roluri, pe Rică Venturiano în piesa *O noapte furtunoasă*.

În 1953, la vârsta de 28 de ani, este numit director al „Teatrului de Stat” din Ploiești, funcție pe care o va deține timp de 12 ani. A interpretat pe scena ploieșteană 34 de roluri. În 1965 este invitat de Liviu Ciulei și pleacă la Teatrul Bulandra din București, lăsând în urmă o zestre de 90 de premiere.

A jucat alături de toți marii actori ai epocii, deopotrivă pe scenă și în film. La unison a fost declarat de către aceștia ca fiind cel mai complex, mai dăruit și mai reprezentativ dintre ei.

A murit în mod tragic, sub dărâmtările blocului din București unde locuia în Cutremurul din 1977 4 martie. În seara respectivă el trebuind de fapt să se afle la Studiourile Buftea, pentru a lucra la postscriptonul filmului *Gloria mă cântă* regizat de Alexandru Bocuș, care își va găsi și el sfârșitul în același loc.

Toma Caragiu a fost înmormântat la cimitirul Belu din București.

EPOCA CLEPSIDREI
și S.I.R.F.A.
Toma Caragiu și Mihai Bandac

Toma Caragiu - Președinte de onoare la S.I.R.F.A.
În 1982, atelierul lui Mihai Bandac era frecventat „de o serie de femei” cu care întreținea „raporturi neprincipiale”

Sfârșit secret

NOTĂ

În legătură cu existența așa-zisei societăți „Clepsidra” de ridicare a Femeii prin Artă (S.I.R.F.A.) în viața obștească, date care conținut mai bine profilul și semnificația acesteia. Etimologia numelui respective își are originea într-o întâmplare anecdotică petrecută în 1970, în atelierul pictorului Mihai Bandac. În acel timp, din atelierul pictorului făcea parte un tânăr scriitor velleter, Gheorghe Șolcan, care avea conflicte permanente cu soția. Un asemenea conflict a pornit de la faptul că acesta a plecat de acasă la Mihai Bandac cu o sticlă de votcă și una de suc (sotului i se mai spusese soția - locuitor la soare). Reușind la sticlă epistolă, Bandac a replicat, în glumă, că ar fi trebuit să-și cumpără o sticlă de votcă și o sticlă de suc pentru a-și putea face o seară, s-o ridice prin artă. De la soția i-a venit ideea cu S.I.R.F.A., titlatură convențională, desemnând în principiu relațiile „de nelegitimare” cu diverse femei din atelier.

„Din verificări rezultă că Mihai Bandac este o persoană cu imaginație extrem de fabuloasă, recurge la farse și glume prin care își propune să deplasească cele firele la vremea lui de Nicodan Tatu, multe fiind în voșă, alții în Capșa, cîți și în provincie. Pentru acest motiv, cel în cauză este căutat și invitat la diferite petreceri, în atelierul cu consultații eterogene (literari, medicali, ingineri, profesori, redactori etc.). Astfel, S.I.R.F.A. a avut o are largă de răspundere, practic neputând fi delimitat cel personal care a cunoscut de ea. De asemenea, cu timpul, inițialele respective și-au pierdut orice semnificație, fiecare

anecdote devenind „sifon”, sub această epigăfă fiind făcute și celelalte farse „sursoare”. În anecdotele sale, Mihai Bandac mizează mult pe aspectele pornografice; a inventat o așa-zisă „secție de vizuiri și defecțiuni” și o „secție de relații externe”, ambele cu caracter fictiv.

Un timp, „președinte de onoare” al pretinsei societăți fusese Toma Caragiu.

În S.I.R.F.A. au fost cooptați scriitorii Corneliu Vedim Tudor, Nichita Stănescu, Iulian Neșcu și Octavian Sălcă, criticii Mihai Ungheanu și Ion Furtună, actorii Ion Caramitru, Ovidiu Iltir, Mircea Dănilă și Dumitru Rădulescu, regizorii de film Ștefan Dănilă și Răzvan Ștefănescu, „pionierii” și o serie de alți publicani, jurnaliști înregistrări mult mai puțin apropiate de Mihai Bandac: Octavian Sălcă, regizorul și jurnalistul Eugen Florescu, adjuții săi scriitorii C. D. și P. C. R. și Constantin Stănescu, deși așezări totuși a jurnalistului Ștefan Șolcan, înțelegător principal la literatură, a înțeles că glumele artistice ar trebui înregistrate, fiindcă ar fi păcat să se piardă. De asemenea, cu ocazia unei emisiuni radiofonice la Cluj, Mihai Bandac a povestit jurnalistului Vasile Rădulescu cheia „acupții” („șifon”), pe care a avut în asanare îndrăzneală pe scena literaturii, a scris o carte, pe care înregistrarea s-a publicat.

Ceea ce rezultă cu certitudine este faptul că atelierul lui Mihai Bandac a frecventat de o parte de femei cu statut social ambiguu, cu care s-a cit și în privirea lui Bandac raporturi neprincipiale.

* A.S.R.I., Fond „O”, dosar nr. 10886, vol. 2, f. 399-400

EVZ NR 987 • 20 SEPTEMBRIE 1995

REALITATEA EVREIASCĂ 31 martie 2009

Destăinuiri
memoriei afective

TOMA ȘI PICTORI

Una din marile plăceri ale lui Toma Caragiu era să colinde atelierul artiștilor plastici. Nu o dată m-a cărat și pe mine după el. Nu prea cumpăram. Din motive financiare. Dar ne mulțumeam să privim, iar artiștii ne primeau cu bucurie, chiar dacă nu plecam de la ei cu pinacoteca personală, îmbogățită cu încă un tablou. Totuși, dintr-o asemenea expediție am cumpărat, în rate, un frumos tablou înfățișând acea gură de rai, de la marginea Deltei, ce poartă numele de „Portița”. Tabloul este semnat de Mihai Bandac și atârna acum, la loc de cinste, în livingul ficei mele, aducând

o priveriște dragă din România în îndepărtatul Toronto.

Dar expediția la Bandac a mai jucat un rol, în afara celui de a împodobi un perete. El mi-a inspirat un cuplet al cărui eroi au fost Toma și Anda Călugăreanu.

Povestea s-a desfășurat așa: în timp ce colegii mei, Dan Mihaescu și Grigore Popa, urmăreau la televizor unul din faimoasele meciuri ale cuplului Țiriac și Năstase, eu, cuibărit într-un alt colț al micii garsoniere a lui Dan, ulterior dărâmată de cutremur, aștepteam pe hârtie versurile unui cuplet pentru Toma

și Anda. Ei vizitau muzeul Louvre și aveau senzația că în toate faimoasele portrete își întâlneau propriile lor figuri: „Căci în fece tablou, / Eu văd numai chipul tău, / Dragă Anda, dragă Toma...” Când partida de tenis s-a terminat, și eu sfârșisem cupletul. Foarte mândru de el, l-am citit celorlalți doi parteneri cu care formam, pe atunci, așa-zisa „Tripletă de aur”.

Cupletul era bun, cu toate că își permitea licența de a plasa „impresioniști” tot la Louvre, când, de fapt, ei figurau, în vremea aceea, la „Jeu de Paume”. Grigore, adeptul unui umor mai popular, nu a apreciat cupletul. După opinia lui, cetățeanul de pe stradă nu auzise de Manet sau de Degas, chiar de Rubens ori de Leonardo. Parțial poate că avea dreptate, dar la televizor nu se uită doar analfabeții cum ar fi considerat Grigore. Enervat de discuție, am rupt în bucățele hârtia pe care îmi scrisesem opera. Mihaescu, grijuliu și considerând cupletul de valoare, a lipit cu mare atenție, ca pe un puzzle, hârtiuta de hârtiuta, făcând

du-l lizibil. Altfel, s-ar fi pierdut un manuscris prețios, așa cum li s-a întâmplat confrăților mei Shakespeare și chiar lui Molière. După această aventură, scenograful Zamfir Pasula, un adevărat talent, a lipit portrete ale celor doi interpreți în locul figurilor din celebrele tablouri. Numeroasele mele cărți cu reproduceri de artă ne-au servit din plin, scenografului, regizorului (adică lui Mihaescu) și, mie, pentru a alege tablourile cele mai potrivite, ca prin suprapuneri să devină comice. Totul a fost făcut manual, pe atunci (1972) neexistând computere pentru realizarea efectelor speciale. Fiecare reproducere a trebuit copiată și mărită la dimensiunile unui tablou real. La fel și portretele celor doi interpreți. Cupletul a ieșit izbit și apoi reluat de zeci de ori.

O profesură de matematică, Adelaida Mateescu, care are și pasiunea caricaturii, practică în orele libere, ca un „violen d'Ingres”, fiind și un fan al marelui actor, mi-a arătat câteva schițe surprinse în timpul emisiunilor. Imi face plăcere să le reproduc în articolul meu. Îi și numesc: Vali Voiculescu Pepino și Marin Moraru care au apărut alături de Toma în scheciul „Drumul spinos al iubirii”, precum și Anda Călugăreanu, partenera sa în show-ul „Toate drumurile duc la Toma”.

OCTAVIAN SAVA

Toma Caragiu, Mihai Bandac și Ileana Dăscălescu la o Bandaciadă

Seri de vis și de poezie cu Toma Caragiu și Nichita Stănescu

Domnul Toma Caragiu venea foarte des la atelierul colegului nostru drag Mihai Bandac. Se simțea foarte bine, era înconjurat de către noi toți, îl admiram și îl iubeam. Se cântau cântece ardelenesti, maramureșene, de multe ori alături de Frații Petreuși. Iar când se întâmpla să fie prezent și Nichita Stănescu, totul se transforma într-un spectacol ireal.

Chiar eu le făcusem prezentările și mă mândream în permanență cu acest lucru. Cum spunea Mihai, trei ploieșteni minunați. Desigur cei doi erau geniali. Uneori iarna, în puterea nopții, domnul Toma recita poezii aromânești, scrise chiar de el. Acompanied discret la chitară de Mihai. Erau momente unice, în mod sigur cele mai frumoase pe care le-am trăit în acele vremuri. Chiar dacă apoi, zile întregi, eram asediați de indivizi precum Budeică de la SMB, Cercel de la DSS Dir. V-a și mai ales acel deosebit de agresiv, Vasile Mălureanu de la DSS Dir. I-a. Urca mereu de jos, de la atelierul lui Virgil Mihăescu, unde parcă avea un sediu clandestin și unde aveau loc petreceri deochiate nesfârșite. Aveau mare parapon pe Mihai Bandac, pe Toma Caragiu și pe Nichita Stănescu.

Ileana DĂSCĂLESCU

Farsa din lift cu Toma Caragiu

Perioada fastă a studenției mele, 1973-1977 s-a bucurat din plin și de șansa unică de a-l avea profesor la o disciplină de bază, *Istoria imaginii plastice, Istoria portretului și Machiajul de teatru* pe îndrăgitul pictor, Mihai Bandac. Atelierul lui de pe strada Eforie, foarte aproape de Institut, ne-a fost în acei ani, mai ales nouă, căminiștilor, masă și casă și deopotrivă mamă și tată.

Dar peste toate acestea și mult deasupra lor, se afla șansa de a întâlni acolo, seara, poate cele mai strălucite și râvnite personaje ale epocii. Suficient să-i numesc pe Toma Caragiu, Nichita Stănescu, Octavian Cotescu, Ion Cojar, Ion Alexandu, Fănuș Neagu, Ion Băieșu, Gina Patrichi și mă opresc aici, lista fiind foarte mare.

Andrei Ralea, un mare talent și o mare conștiință

Eram contemporan de fapt cu cea mai frumoasă și spectaculoasă prietenie din epocă. Acea dintre Toma Caragiu și Mihai Bandac.

Se întâlniseră prima dată la sfârșitul lui septembrie 1973, la inaugurarea unei mansarde de pe Hristo Botev a lui O.I. Moldovan. S-a pus la cale acea farsă inimaginabilă, în care Mihai Bandac a fost prezentat lui Toma Caragiu drept maiorul Crăcea de la tancuri de la Iași, iar elevul său într-ale picturii, bucureșteanul genial Ion Pomponiu – livrat profesorului meu pentru inițiere de către familia Miky și Stere Gulea – prezentat drept maiorul František de la Praga.

Misiunea celor 2, desigur ultrasecretă, fiind organizarea Batalionului de Deflorări al Armatei, BDA.

Desigur totul din dispoziția specială a Tovarășului, foarte îngrijorat de starea generală a lucrurilor, în domeniul respectiv.

4 ore de delir, gustat în apoteoză de cei avertizați, Mihaela Caracaș, Ion Caramitru, Sergiu Georgescu etc. dar mai ales de către cei mai mulți care nu-l cunoșteau pe domnul profesor și îl numesc în primul rând pe minunatul regizor Mihai Constantinescu.

Toma Caragiu, un mare naiv și sentimental după cum se știe, a fost convins în totalitate, a laudat din plin inițiativa Tovarășului, ba chiar a și început să vorbească în cehă cu František, teme de specialitate.

Iar, când luni, la TNB, la bufetul de la subsol, a aflat adevărul, s-a năruit cerul pe el și a cerut urgent să ajungă la pictor. Așa s-a întâmplat și de atunci au fost nedespărțiți, făcând împreună zeci de farse antologice și mai ales domnul Toma Caragiu punându-l în public, în situații fără precedent. Toate au devenit desigur Legende, ferme când pe toată lumea teatrului și filmului și mai ales pe noi, studenții fericiți din IATC.

Aflând, nici nu era greu de altfel, de la colegii de palier ai domnului profesor, că mișună neîncetat pe acolo niște figuri deloc plăcute, venite din tenebrele clădirii de vizavi, respectiv DSS, SMB etc., cu scopul nedisimulat de a afla tot ce se întâmplă în acel atelier, mai ales când este prezent Toma Caragiu, de loc iubit de ei, din cauza scheciurilor de la televizor, dopotrivă m-am îngrijorat, dar m-a și străfulgerat o idee, căreia, încurajat de către domnul Mihai Bandac, la prima ocazie i-am dat curs.

Andrei Ralea și Nae Cristoloveanu discutând despre o întâmplare de la Predeal din 4 martie 1977

Respectiv, întâmplându-se să urc cu liftul atelierelor până la etajul 8 împreună cu domnul Toma Caragiu, care firesc că nu mă cunoștea, am dat de înțeles că nu știu cine este el!!! și l-am întrebat dacă știe unde este atelierul dlui Mihai Bandac.

Surprins de situație, tocmai am precizat că era deosebit de naiv și de credul, mi-a spus că și el merge acolo și m-a invitat ca să-l însoțesc. Este lesne de imaginat ce a urmat timp de peste 3 ore.

Am devenit centrul atenției, s-a continuat celebra farsă de la sfârșitul lui septembrie. Am reușit să povestesc cu amănunte regizorului drag Mihai Constantinescu, în vederea unui scenariu fabulos pe mă-

sura întâmplării. De altfel și dânsul în pauzele la filmările minunatului film în care am avut șansa să joc, Premiera, aducea vorba, în prezența dlui Toma Caragiu și a celorlalți de farsa cu Maiorul Crăcea.

Mi-a cerut să fac eu un Sinopsis și chiar să schițez câteva pagini de scenarii. Dar anii au trecut, temele școlare m-au absorbit și excedat, am fost repartizat și am început viața frumoasă de actor profesionist. Cu premiere, turnee, aplauze, bucurii. Păcat de o așa pierdere.

Mai trebuie să fac cunoscut un lucru deosebit, aflat cum se spune în spatele cortinei. Fiind coleg la Brașov cu Nae Cristoloveanu, în lungile turnee, am aflat de la el, toate amănuntele legate de aventura lui rușinoasă și penibilă cu doamna Mimi și desigur despre tot ce s-a întâmplat la Predeal pe 4 martie 1977 și mai ales în perioada imediat următoare. Planul făcut de văduva veselă pentru căsătoria lor și plecarea în America. Afacerea cu volkswagen-ul, cu pensia datorată până la majorat fetiței lui în urma divorțului etc. Telefonoanele amenințătoare din America ale văduvei vesele etc. Lui Nae îi era foarte rușine și avea mari remușcări care îl consumau amarnic. Foarte trist.

Andrei RALEA

*Valorosul grafician și profesor
Albin Stănescu*

Toma Caragiu și Mihai Bandac BANDACIADELE și SIRFA dușmani declarați ai statului și partidului

Era în primăvara anului 1974. Un necunoscut m-a sunat la telefonul mamei mele, nu s-a prezentat

și mi-a cerut să ne întâlnim într-o parcare de pe str. Schitu Măgureanu, lângă Cișmigiu. L-am recunoscut imediat, pentru că îl văzusem de câteva ori în casă la Iacob Dezideriu, colegul nostru de an, iar nevasta acestuia mi-a spus că este unchiul lui. Era ofițerul Ștefan Budeică de la Securitatea Municipiului București care răspundea de UAP. Ei colaborau. Ca să poată să plece Dezideriu peste hotare și așa mai departe. Venea în vizită cu nevasta și cu o fată de vreo 14 ani. Ne-am uitat odată la un meci între Năstase cu Stan Smith peste 3 ore.

Și a trecut direct la subiect. Îmi propunea la modul cel mai concret ca să îl spionez pe colegul și prietenul meu Mihai Bandac. Să trec mai des pe la atelier, să ascult și să notez tot ce se vorbește mai ales când vin Toma Caragiu, Nichita Stănescu și alți actori, scriitori, colegi, având informații că la acele BANDACIADE se petrec lucruri grave, cu caracter dușmănos. Mi-a propus chiar ca să devin informator, să semnez un angajament și să le dau apoi raport scris periodic. Să menționez de fiecare dată cine a fost și ce s-a discutat. Și mi-a atras atenția că fiecare dintre informatori are un nume de cod, Sticletele, Lebăda, Privighetoarea etc.

Bebe Dezideriu, căruia îi spusese că am trecut pe la Mihai Bandac, la noile ateliere de pe str. Eforie și că acesta este exact ca în studenție, cu chitară, cu cântec și cu același tonus, m-a turnat.

Atunci când după 7-8 ani, l-am vizitat pe Mihai Bandac, era cu Toma Caragiu, cu câinele lui, Puși, cu Geoe Minea și mulți alții. A mai venit și studentul acele talentat de la teatru, Radu Gheorghe, care cânta și făcea și comedie, improvizație. Absolvise Școala de muzică de la Tulcea și după revoluție a plecat în Statele Unite. Eu venisem cu soția mea, cu Doina, cu magnetofonul, am pus muzica noastră dragă spaniolă, Pachera de Herez și alții. Una dintre studentele de la Facultatea de teatru a început să danseze spaniolește. Mihai cu chitara în priză mereu. Mai venea un băiat de vizavi, Adrian Nicula, se pare cu misiune specială, trimis să cumpere vin și ce mai trebuia.

Era foarte frumos, ca în anii studenției, atmosferă de bucurie, de prietenie, de poezie și de cântec.

Mihai Bandac se tachina în permanență cu Toma Caragiu. Se vedea că le plăcea teribil. Noi ne prăpădeam de râs, valurile de simpatie mutându-se rapid de la unul la altul. Fetele erau absolut în delir, domnul Toma le fermecase definitiv. Ele îl știau doar de pe scenă, nu-l mai întâlniseră în particular, iar el era în culmea gloriei. Se schimbau replici și glume subțiri. Era umor de cea mai bună calitate. Nici vorbă de aluzii, sau vorbe dușmănoase.

O BANDACIADĂ foarte reușită

M-am revoltat, foarte tare și l-am refuzat categoric pe securist. Cum să scriu eu așa ceva despre colegul meu Mihai Bandac. Pe care de la acea discuție jenantă nu l-am mai vizitat niciodată, l-am evitat special ca să scap de securist. Am pierdut desigur foarte mult, căci se știa în tot orașul de acele seri extraordinare de poezie și cântec, cu Toma Caragiu, Nichita Stănescu, Octavian Cotescu, Constantin Diplan, Ovidiu Iuliu Moldovan și alții.

Prin anii 80 deja se zvonise că Mihai Bandac urma să fie arestat. Incredibil.

Toma Caragiu, Nichita Stănescu și Mihai Bandac la o Plenară SIRFA, 1975

Iar cât îl privește pe colonel, este cert că el a vrut să colaborăm pe aceeași linie, de la om la om, precum colabora cu Iacob Dezideriu, unde ne-am cunoscut. A lăsat însă mereu, cu subtilitate, să se înțeleagă că sunt posibile, în caz de refuz, unele repercusiuni. Și așa s-a și întâmplat. N-am mai ieșit nici un centimetru peste graniță. Categoric din cauză că n-am acceptat să-l spionez și să-l torn pe colegul meu drag Mihai Bandac și desigur pe Toma Caragiu și Nichita Stănescu.

Ultima oară l-am văzut pe acest scelerat Budeică la atelierul lui Serghei Mizil de pe strada Doamnei. Stătea obedient pe un scaun așteptând pe semen ordine.

Albin STĂNESCU

DECLARAȚIE *)

„Subsemnatul Mihai Cafrița, de profesie actor plin de har, de incertitudini și de melancolie, de bună voie și nesilit de nimeni, dar stimulat cu delicatețe, în fața reprezentanților legendarei și temutei SIRFA, pe propria-mi răspundere, declar următoarele:

Într-o zi de iarnă geroasă a anului 1967, elev tânăr, entuziast fan al Teatrului din Piatra Neamț, pe la orele prânzului, conform tradiției locale, împreună cu prietenul și colegul meu drag Paul Chiribuță, am ieșit la o promenadă pe peronul gării din localitate, spre a ne bucura ochii și sufletul însetat de aventuri juvenile la vederea pasagerelor din acceleratele și personalele aflate în tranzit și mai ales, mai ales, a navetistelor din automotorul București-Piatra Neamț.

La sosirea căruia, la linia I-a, urmând să trăim cea mai mare surpriză posibilă și neegalată vreodată: la manșa acestuia, vesel și optimist, aflându-se marele actor Toma Caragiu. Toa-

tă Gara s-a blocat, moldovenii aflați pe peron și-au abandonat papornitele, grijile și îndoielile firești, legate de Istoria lor recentă, sau medievală și s-au strâns la ușa automotorului ca să asiste la marea minune, desigur spre a o povesti, în variante locale, urmașilor, urmașilor, lui Ștefan cel Mare.

Marele actor i-a îmbrățișat cu privirea și brațele întinse simbolic, s-a strecurat prin mulțime cu lacrimi spontane în ochi și a luat rapid un taxi din spatele Gării.

Populația a rămas în continuare blocată. Într-un târziu, impiegatul de mișcare, ieșind din starea firească de hipnoză a început să dirijeze trenurile staționate și blocate și ele, către destinațiile stabilite judicios în Mersul Trenurilor – orarul de iarnă.

A doua zi, deja tot orașul era la curent și comenta, cu amărăciune din păcate, întâmplarea.

Marele actor venise incognito, pentru 2 ore, spre a-i face o surpriză tinerei, și zburdalnicei lui soții, Mimi. A avut însă ghinion. A aflat de la portarul teatrului, că împricinata nu este în stabiliment, unde era cazată într-o cabină, că nu are spectacol și mai ales că studiază cu regizorul undeva prin Cartierul Pietricica, un act anume dintr-o piesă dificilă și că nu se știe dacă nu vor rămâne acolo chiar și peste noapte ca să elucideze până la epuizare, complicatul act.

Ca și în alte dăți similare.

Toma a lăcrimat din nou, poate din cauza gerului, s-a reîntors urgent la gară și până la plecarea automotorului, în Bufetul înghețat, a comandat un șnițel reîncălzit.

Din care doar a gustat, deoarece acesta (șnițelul) era și el foarte abătut, adică rămas pe semne, de la Praznicul tăierii capului Sf. Ioan Botezătorul.

Toma Caragiu și Mihai Cafrița în filmul
Nu filmăm să ne amuzăm

Apoi s-a suit în automotor, tot în cabina mecanicilor, dar nu a mai vrut să conducă. Era riscant. Starea lui emoțională nu-i permitea. Atâta am avut de declarat și semnez cu conștiința împăcată, chiar dacă, poate, am omis amănunte menite să identifice cu adevarat insolitul și mai ales dramatismul întâmplării.

Cu deosebită considerație, al dv. Mihai Cafrița, și, de ce nu și Paul Chiribuță**)

*) Declarația este destinată cu precădere Posterității. Poate fi studiată, cu discreție și deferență și de către istoricii de teatru, psihologi, ONG-uri cu un pronunțat caracter matrimonial etc.

**) În caz că Paul se eschivează să o semnăm, o dăm anonimă.

Mihai Constantinescu cu gândul la
Toma Caragiu, Mihai Bandac
și Maiorul Crăcea de la BDA

Toma Caragiu, Mihai Bandac și Batalionul de Deflorați al Armatei. BDA.

O seară fabuloasă cu întâmplări incredibile, în acele vremuri.

Sfârșit de septembrie 1973. Undeva pe strada Hristo Botev se inaugura noua locuință a lui Ovidiu Iuliu Moldova. O banală mansardă a unei vile ponosite.

Multă lume cunoscută, actori, artiști plastici, cântărețe în vogă și mai ales fete vesele. Am înțeles apoi că erau animatoare de la deja celebra și temuta SIRFA.

Cel care se ocupa de menaj și bar, adică majordomul, o figură insolită și atipică, atrăgea atenția de la început. Bine făcut, foarte volubil și ușor agramat, ne-a fost prezentat ca fiind un anume maior Crăcea, de la Regimentul de tancuri de la Iași, unde Ovidiu făcuse prima convocare studențească. Mai era însoțit de o altă figură, la fel de ciudată, care tăcea tot timpul și care a fost prezentat drept František, tot maior dar ceh. Venit de la Praga cu o misiune ultrasecretă. Era la câțiva ani după acel 1968 și ni se părea firească ori ce colaborare militară și în orice domeniu cu Țara atât de încercată. Era de fapt Ion Pomponiu preluat de Mihai Bandac pentru școlarizare picturală de la Miky și Stere Gulea.

Brusc, pe la ora 20, se simte o rumoare. Apărea Toma Caragiu. Aplauze, pupături, tandrețuri.

Și se continuă petrecerea la alt nivel și în alt regim. Iar când se fac prezentările celor doi ciudați, Maiorul Crăcea, bine magnetizat i se adresează marelui actor numindu-l... tov. actor Catargiu...

Stupoare, indignare generală. Solicitări discrete către gazdă, ca să ne scape de cele două cătane.

Nici vorbă, Toma, cu geniul lui, simte o provocare și o șansă irepetabilă și începe un dialog de tip supraréalist, imposibil de refăcut, numindu-l în permanență, pe protagonist, Croce. Aluzie străvezie la eseistul Italian la modă. Răsete, satisfacție totală.

Dar lucrurile se complică definitiv și ireversibil, când Toma află că cetățeanul, după ce lucrase o vreme la o Stație de montă? în prezent, face parte dintr-un așa zis *Batalion*

de Deflorari al Armatei, BDA, ultra-secret, constituit la cerea Tovarășului, care, atenție, cerând Situația națională în domeniul respectiv, a identificat, grave și inadmisibile carențe. Iar că František este venit de la Praga tocmai în scopul de a prelua inițiativa. Ba chiar, genialul copil care era Toma Caragiu a început să vorbească cu el în cehă. Filmase în studenție ceva pe la ei. Delir total. Toți se prăpădeau de râs. Mai ales cei câțiva colegi cu Mihai Bandac. Iar de luni, când Toma a aflat adevărul, a tăbărit pur și simplu pe pictor, și nu i-a mai despărțit decât Cutremurul din 1977. Timp de 4 ani, au uimit și au bucurat Bucureștii, cu prietenia și farsele de neimaginat făcute de ei.

Mihai CONSTANTINESCU

Toma Caragiu și Viorel Chiriță, doi mari și legendari prieteni.

Toma Caragiu, Mihai Bandac și SIRFA, în atenția Organelor

Nu-mi pot imagina viața mea fără Toma Caragiu. Ne-am cunoscut în prima tinerețe, el actor la Ploiești, eu stagiar la ferma de la Periș. Mereu împreună, veseli și fericiți. Mai ales în perioada de la Avicola Titu.

Începuseră restricțiile alimentare și devenisem, este adevărat cu plăcere, dar și cu teamă, o speranță.

Mai ales pentru artiști, scriitori, actori. Legal desigur, adică contra cost, ei își puteau procura de la magazinul din incintă, multe dintre produsele noastre destinate cu precădere exportului. Așa i-am cunoscut pe cei mai îndrăgiți artiști ai vremii. Cu care apoi am și devenit prieten. La rândul-le, fiecare dintre ei îmi mai recomanda

câte un solicitant. Unii dintre ei abuzând cei drept nepermis, cum ar fi cazul unui foarte dinamic și omniprezent actor, sau a unui regizor în devenire și cu familie numeroasă și protejat de al lui Mihai Bandac. Se știau din armata studențească de la Kogălniceanu. La Ferma 4 unde era Salonul de protocol, masa de 20 de persoane era în permanență pregătită pentru oaspeții mei.

Iar când se întâmpla să vină Toma Caragiu, Octavian Cotescu, Eugen Barbu și mulți alții, marii șefi din Centrală, ministere sau județ, se autoinvitau. Era un Club de elită cu întâmplări și discuții memorabile.

Și desigur îngrijorătoare pentru anumite organe. Iar când în anii 74 și 75, Toma a început să vină tot mai des neanunțat și într-un elegant FIAT 124 Break, condus de un cetățean în costum de blugi și pe care mi l-a prezentat ca fiind un maior Crăcea de la BDA? am devenit suspicios. Mai ales că eram tot mai frecvent interogată în legătură cu acest personaj enigmatic și Societatea lor secretă SIRFA. Nimeni nu reușise să afle ceva, iar Toma era inflexibil. Ca să nu mai spun că răvășeau, tot protocolul Salonului.

Inspectorul șef pe Dâmbovița, Nicolae, foarte inflammat, hotărâse să-l lichideze pe acest maior Crăcea și SIRFA lui. Apoi eu am fost mutat la Crevedia, iar Toma în final, a lămurit până la un punct lucrurile. Ce a urmat este altă poveste.

Despre acel 4 martie 1977 îmi este imposibil să vorbesc. De aceea l-am rugat pe dl Ion Tomescu, fostul meu șofer la Avicola să relateze. El fiind categoric mai obiectiv și mai aproape de adevăr.

Viorel CHIRIȚĂ

Depoziția domnului Tomescu Ion, Comuna Potlogi, sat Pitaru, șoferul Dir. Gen. Avicola Titu, Viorel Chiriță, despre domnul Toma Caragiu și ziua de 4 martie 1977

(Filmarea care a avut loc în ziua de duminică, 9 martie 2014, se află în Arhiva SIRFA)

Afirm că eu l-am dus la București pe dl. Toma Caragiu în seara de 4 martie 1977. Nu avea motiv să fie acasă. Aflându-se într-o minivacanță la căsuța sa de la Periș, împreună cu soția, venise în vizită la noi la Fermă, la domnul Director Viorel Chiriță, urmând ca seara, la orele 22, să meargă împreună la Studiourile Buftea din apropiere, pentru a lucra la un postsincron la filmul *Gloria nu cântă*, realizat de prietenul său, Andi Bocăneț.

Brusc, pe la orele 16, ușor jenată, doamna Mimi, anunță că pleacă până la Predeal pentru a lua niște aer curat. Domnul Toma ca și dl. Viorel Chiriță, care jucau biliard, au rămas bineînțele înmărmuriți.

De fapt ea avea întâlnire aranjată din timp, la Hotelul Rosmarin din Predeal cu Nae Cristoloveanu, actor la Teatrul din Brașov, unul dintre amanții ei.

Pe la orele 19, domnul Toma a cerut o mașină, ca să îl ducă acasă la București, unde, cică, urma să primească un telefon de la doamna Mimi de la Hotelul din Predeal, la orele 21. Apoi, împreună cu

Andi Bocăneț, urmând să plece la Buftea ca să lucreze toată noaptea.

Telefonul anunțat de la ora 21 a întârziat însă, din motive lesne de bănuț...

Iar la ora 21,20 a venit Cutremurul.

Împreună cu o pereche de logodnici la care acceptase să le fie naș, și cu domnul Andi Bocăneț, au fugit pe scări și prăbușirea i-a prins jos, strivindu-i. O tragedie fără egal și totul din cauza unei femei necredincioase și profund imorale.

Frații Petreuși la o Bandaciadă din anii 1974-1975

Seri unice de poezie și cântec cu Toma Caragiu și Mihai Bandac

Anul 1974 a marcat pentru Formația noastră un mare și neașteptat succes și desigur o nouă etapă.

Eram protagoniști în filmul *Muntele ascuns* regizat de către domnul Andrei Cătălin Băleanu. Este lesne de bănuț că la sugestia marelui pictor și profesor Mihai Bandac. Făceam parte în film din brigada de minieri maramureșeni condusă de către Octavian Cotescu și desigur dl. Bandac. Jucam alături de Florin Zamfirescu, Horațiu Mălăele, Constantin Răuțchi, George Constantin. Ne-au îndrăgit cu toții și la rândul nostru i-am îndrăgit. Ca atare, de câte ori veneam la București pentru filmări la Televiziune sau la Radio în modul cel mai firesc, petreceam o seară sau două la atelierul domnului Bandac, împreună desigur cu invitații săi. Care se numeau de cele mai multe ori, Toma Caragiu, Nichita Stănescu, Octavian Cotescu, Vasile Nițulescu, Gina Patrichi, Ion Besoiu și mulți alții. Se adunau toți

colegii săi de pe palier și de la etajul 7. Dimineața, eram duși cu FIATUL domnului Bandac, direct la Rapidul de Baia Mare, Decebal. Toată Valea Izei urmând apoi să afle amănunte și să se minuneze.

Ne deranjau desigur anumite vizite ale unor personaje bizare, despre care aveam să aflăm de la artiștii prezenți că erau foarte interesați de ce se întâmplă și mai ales ce se vorbește. Chiar domnul Toma Caragiu neplăcut surprins, dar cu mare tact, aplană uneori tensiunile.

Anii au trecut, domnul Toma a plecat în Rai să-l mai destindă pe Sf. Petru. A plecat și fratele meu iubit Ion, în același loc. Îi pomenesc mereu aici la bisericuța din Glod. Mă rog pentru ei dar și pentru acei nefericiți care ne suspectau de toate relele din lume. Mă refer la cei plecați desigur, căci cei rămași, sunt mari oameni de afaceri, generali și de obicei miliardari. Și ei și odraslele lor.

Ștefan PETREUȘI

Toma Caragiu și Mihai Bandac militând tenace pentru filmul *Moromeții*

Era prima zi de Paște a anului 1975. Președintele SIRFA, Mihai Bandac, făcuse Învierea la Periș la căsuța lui Toma Caragiu împreună cu Marin Preda. Totul a fost organizat în ideea de a-l pune în contact direct pe prozator cu Stere Gulea, protejatul SIRFA și a Președintelui, miza lui cinematografică, în eventualitatea foarte optimistă a ecranizării *Moromeților*. Îl călise doară special în acest sens. Îl luase cu el pe *Creasta Făgărașilor*, cu două colege de la clasa lui Ciucurencu, la fel de firave. Ele în rochițe de vară subțiri, Stelică în pantofi stâlciți de student și cu lucrurile personale într-o sacoșă de piață legată cu sfoară. După care l-a dus, tot pentru călire, în Deltă, la Maliuc.

Paula Ribariu, Hans Veber, Iacob Caralina și Stere Gulea, la Bilea lac, după o expediție legendară de pe Creasta Făgărașilor, organizată și condusă de către Mihai Bandac, Președintele SIRFA. 1967

Stere Gulea și Iacob Caralina, printre oale și cratițe, ascultând spășiți indicațiile șefului, Mihai Bandac. Școala de 8 clase din Maliuc, prima ședință. August 1967. F. Foto Paula Ribariu

Nicolae Adam, scriitor, Universitatea Nanter, Paris

Printre invitați, nu mulți, se afla marele fotograf Aurel Mihailopol, cu soția, o actriță în vogă.

După ce s-au întors de la slujba de Înviere de la bisericuța din dealul satului – unde a avut loc un mic incident neplăcut cu o pietricică plecată din praștia unui copil neastâmpărat și care a spart o lentilă de la ochelarii marelui prozator, masa festivă de Paște, petrecerea, a început în forță, cu toate cele convenite. Ouă roșii, caș, telemea, cozonac, bunătăți, aduse desigur de Stere Gulea și familia lui. Carnea de berbec pregătită 2 zile de către clanul de machedoni ai lui Stelică în groapa haiducească din curtea lui Tomiță, s-a dovedit a fi extraordinar de fragedă și de gustoasă.

Căsuța de la Periș și berbecii cinefili sacrificați pe altarul filmului. Foto A. Mihailopol.

S-a dansat cum se spune în draci, după muzica de pe niște plăci vechi ale lui Toma Caragiu. Doamna Preda, în mare formă, nepierzând nici un tangou sau chiar Roak, preferatul ei și al tuturor, fiind Președintele, burlac, și el mare dansator de Roak încă din timpul seratelor secrete UTC-iste din anii studenției de la Sala Kalinderu. A avut loc chiar și o scenă de senzație, Toma Caragiu, alertat de o anume sclipire din privirea partenerului său de dialog, l-a scos afară pe Președintele SIRFA, s-au așezat pe prispa căsuței, și discret, cu voce

scăzută și profund emoționat, i-a cerut imperios, să nu mai accepte invitațiile la dans ale distinsei doamne, existând riscul ca Monșerul să plece brusc și să piardă definitive șansa ca Stelică să mai facă vreodată, scenariul și desigur regia la un film așteptat de atâta lume, Moromeții.

Mihai Bandac, contrariat, i-a propus, tot în șoaptă, să fie de acord, ca el să plece spre București, mai ales, că fiind cu FIATUL său celebru, nu a băut nimic și că ori cum se plictisește și este obosit, după aceste 3 zile de efort susținut.

Nu, i-a răspuns categoric marele actor. Diminează trebuie să-l conduci la București pe Monșer, adică să mergi prudent cu mașina dumitale în fața mașinii lui, până la el în Cotroceni, ca să nu se întâmple ceva pe drum. Este foarte riscant, căci este pus ca să termine toate cele 4 sticle de cabernet.

Așa că, atenție, te dai... *șchiop*.

Așa a și procedat de dragul lui și cu humor. Au urmat scene inedite, hilare și memorabile, cu Președintele întins pe un pătuț, mare panică printre dansatoare și mai ales comprese și frecții pe piciorul prezidențial, în frunte aflându-se madam Preda. Vă imaginați ce secvență de film, descoperită în ultimă instanță cu mare surprindere de către Toma și ciufutul prozator.

Iar când în sfârșit s-au aplanat în mare parte tensiunile și desigur riscurile, spre liniștirea lui Toma Caragiu și mai ales a mofluzului Stelică, diminează, după ciorba de potroace, mesenii, distinșii și fericiții petrecăreți, au început să se pregătească de plecare. Veniseră zorile acelei prime zile de Paște. S-au deschis porțile curții și primul echipaj a plecat, cu nostalgie și poate regret spre București. Fusese într-adevăr o noapte fabuloasă, care nu după mulți ani, din păcate, avea să devină, prin voia Destinului, irepetabilă și legendară. Monșerul ne părăsea, la Mogoșoaia, în acea noapte de 16 mai 1980.

Cu FIATUL său 124 Break în față, urmat de FIATUL 1500 alb al Monșerului, un model mai vechi, mai Baroc, Președintele SIRFA cel generos, l-a adus cu bine, cum se spune, pe scriitor la el acasă în Cotroceni,

mergând în fața lui, încet și prudent așa cum îl rugase marele actor.

La despărțire, Marin Preda, recunoscător și atent, l-a invitat în vila lui somptuoasă din spatele bisericii Elefterie, ca să-i vadă colecția de pictură, unde pe pereții livinului se puteau vedea, Andreescu, Luchian, Palady, Ciucurencu, Baba, și alții.

Iar după ce a primit cu încântare felicitările pentru frumoasa colecție, Monșerul, într-o stare foarte destinsă și-a exprimat dorința să vină la atelierul din Dr. Taberei, ca să vadă lucrările pictorului și să cumpere ceva. A luat dintr-un seif un teanc de bani și s-au urcat în *FIATUL 124*. Soția lui s-a recuzat și s-a culcat imediat. Au ajuns foarte repede și cu bine la atelier, unde imediat, Monșerul, invitat cu dezinvoltură și eleganță, a început să se uite de aproape la fiecare lucrare în parte. Se știe că avea probleme de vedere. I-au plăcut foarte mult câteva și pe loc au început negocierile.

Este momentul putem să-i spunem liniștiți, istoric, când m-am nimerit acolo. De mulți ani sărbătoream Învierea și prima zi de Paște împreună. Uneori erau prezenți mulți dintre sirfioți. Nichita Stănescu, Marin Tarangul, Daniel Turcea, Vasile Nițulescu, Smaranda Jelescu, Cornelia Rădulescu, Ruxandra Garofeanu și alții. Am bătut timid la ușa atelierului, am fost invitat cu bucurie înăuntru și am asistat la o scenă deosebită...

În perioada respectivă și încă mulți ani după aceea, Mihai Bandac vindea cam 10 lucrări pe an, la un preț de un salariu bunicel de inginer, profesor, actor, ziarist etc., respective 5.000 de lei. Uneori și în rate lunare. Toată lumea era mulțumită. Monșerului i s-au părut tablourile prea scumpe și a început să se târguiască. Președintele SIRFA știind de la scriitori că deși are destui bani el este foarte chivernisit, a început să se joace, desigur cu humor și decență.

Colecționarul și pictorul. Aprilie 1975

În fond se știau bine încă de la Mogoșoaia, unde fusese cu Toma Caragiu de câteva ori, tot în vederea promovării lui Stelică Gulea, în ideea de a transpune Moromeții.

Era ideea lui și desigur și a lui Toma, care tot machedon fiind a fost foarte receptiv de fiecare dată.

Mircea Micu, Fănuș Neagu, Cezar Ivănescu, Gheorghe Pituș, Florin Pucă și mulți alții îi făceau de fiecare dată reclamă pictorului, acolo la Casa artiștilor. Pe la mijlocul negocierilor, Monșerul a propus să cumpere chiar două tablouri, dar cu prețul scăzut. Pictorul nu a acceptat, căci s-ar fi aflat și ar fi avut ceva probleme cu ceilalți cumpărători mult mai săraci decât marele prozator și director de editură.

Conștient însă că era o onoare să te afli cu lucrări pe pereții casei lui și că mai ales era în joc Proiectul cu transpunerea Moromeților de către protejatul său și a lui Toma Caragiu, respectiv Stere Gulea, i-a contrapropus să îi dea unul cadou și să plece mulțumit. Era convins că va găsi în timp modalitatea elegantă de a se revanșa...

Prozatorul nu a acceptat. A râs ce a râs și pe urmă a devenit brusc morocănos. Era poate și oboseala unei nopți pierdute la Periş, la Toma. S-a scuzat și a spus că merge să se culce și să se mai gândească.

Urmând ca după un aranjament telefonic să revină în atelier. Se pare că a mai venit odată cu Aurel Mihailopol. Știu precis că s-au mai văzut la Mogoșoaia în următorii ani, unde Mihai Bandac, tot cu Toma Caragiu, mergea în continuare, în același scop: să-i pregătească terenul lui Stelică, pentru a i se permite să lucreze la scenariul pentru Moromeții. Chiar împreună cu Marin Preda.

Și invariabil, de fiecare dată, Monșerul îl întreba, în văzul tuturor, dacă am mai redus din prețul tablourilor? Răspunsul era fără excepție: Nu. Spre hazul și satisfacția celor aflați în Marele Salon. Și desigur spre insatisfacția lui Toma.

Personal, deși uimit la început, am fost foarte încântat de spectacolul la care am asistat. Era o zi frumoasă de Aprilie și noi eram foarte veseli și fericiți. Am plecat acasă discret și agale, iar Președintele după ce l-a condus pe distinsul oaspete s-a întors și s-a culcat imediat. Seara ne-am revăzut, au venit mulți sirfioți și multe sirfioate, am avut de toate și ne-am distrat ca de obicei de minune. La mare prețuire s-au aflat bucățile de friptură haiducească de berbec, cu care venise de la Periş, puse în mașină de către părinții lui Stelică și desigur de către Toma Caragiu. Noaptea târziu, am povestit celor prezenți întâmplarea cu tablourile.

A avut mare succes, m-au rugat să o scriu imediat și să o public. Am promis spre satisfacția scriitorilor și poezilor prezenți.

Ștefan Stoian, Octavian Stoica, Marin Tarangul, Mihai Ungheanu, Mircea Micu, Grigore Arbore, Iulian Neacșu, Vasile Nițulescu, s-au oferit pe loc să mă ajute să public povestirea, fiecare unde avea posibilitatea. Nu mai știu ce a urmat.

Pe 20 Mai 1980, aflând de moartea sa fulgerătoare, într-o goană sinucigașă cu *Fiatul* SIRFA, Mihai Bandac era la Mogoșoaia, însoțit de Mihai Ungheanu, Cezar Ivănescu și Iulian Neacșu și asista la preluarea corpului neînsuflețit de către o ambulanță. Se ocupa de toată operația Dan Claudiu Tănăsescu.

Se încheia un capitol din viața lui și a noastră, a tuturor desigur.

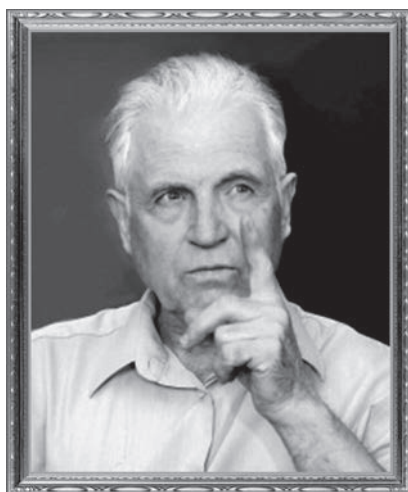
Dirijat și ajutat pas cu pas de către Mihai Ungheanu și de către SIRFA Stelică Gulea a reușit să obțină de la Casa de Filme Contractul pentru transpunerea romanului Moromeții. A fost un mare succes al nostru al tuturor. Unul dintre referatele la Scenariu, l-a făcut, la cererea lui Stelică și la

intervenția expresă a Președintelui SIRFA, Ion Lăncrăjan. Cu Eugen Barbu, pentru un alt referat, vorbind Mihai Ungheanu.

Din fericire au avut un rol hotărâtor. În detrimentul celui înaintat de omniprezentul Ion Grigorescu, susținut de fiecare dată de amicii lui de la toate nivelele

Conducerea SIRFA, mulțimi de simpatizanți și aderenți în frunte cu Președintele, mi-au sugerat ca de câte ori este posibil, să fac cunoscută întâmplarea respectivă, de mare valoare sentimentală, artistică și documentară. Ceeace fac și acuma în deplinătatea facultăților sirfotice și franțuzești și desigur cu melancolie și cu conștiința împăcată.

Al dv. Nicolae ADAM

*Generalul Marin Lungu, eroul filmului
Prea mic pentru un război așa de mare.
scenariul Dumitru Radu Popescu și regia
Șerban Gabrea*

Toma Caragiu, Nichita Stănescu, Mihai Bandac și SIRFA – dușmani ai Statului și Partidului

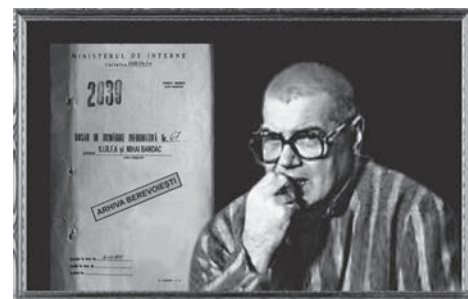
Am avut mari surprize și mai ales neplăceri din cauza domnului profesor Mihai Bandac și a SIRFEI. Am fost chemat urgent la Generalul Emil Macri, Șeful Dir.3-a DSS și care foarte supărat, mi-a arătat un DOSAR DE URMĂRIRE INFORMATIVĂ deschis pe numele Mihai Bandac. Cred că avea peste 1500 de pagini. Surprins și speriat l-am întrebat respectuos ce legătură are acest DOSAR cu mine? La fel de supărat – nici nu m-a invitat să stau jos – m-a întrebat: Lungule, ne cunoaștem de

o viață și nu mă așteptam tocmai de la tine la o asemenea surpriză. Spune-mi cum l-ai cunoscut și de ce îl vizitezi acolo la voi în Cotroceni? M-am blocat definitiv și am bâiguit în final: tovarășe General permiteți-mi să raportez: L-am cunoscut prin intermediul tovarășului Gheorghe Glodeanu Primvicepreședintele de la Slobozia, unde domnul profesor Mihai Bandac merge săptămânal. A decorat întreg orașul cu lucrări de artă monumentală și mă ia și pe mine cu mașina lui la Slobozia, ca să-mi pot cumpăra de la târgul local alimente pentru familie. Seara ne întoarcem împreună și mă lasă acasă în Cotroceni.

Mi-a răspuns la fel de furios: O să lămurim noi treaba și cu Gheorghe Glodeanu, cu relațiile lui ciudate cu tot felul de scriitori, artiști, profesori. Dar până atunci te întreb: ce știai de această Organizație dușmănoasă SIRFA, despre activitatea lor antistatală, despre membrii ei, despre acele Secții dubioase și mai ales despre acest Mihai Bandac de care se ocupă organele noastre încă din anii 70? Ce știi de acele Bandaciade unde el, împreună cu Toma Caragiu Nichita Stănescu, Octavian Cotescu, Constantin Diplan, Ion Băieșu, Fănuș Neagu, și mulți alții se manifestau nepotrivit și chiar dușmănos la adresa statului și partidului nostru? Există sute de probe concludente la Dosar.

Din ordine superioare venite de la Cabinetul tovarășei Elena Ceaușescu, de la tovarășii Gogu Rădulescu, Emil Bobu și G. Pană, tovarășii generali Aron Bordea, Velicu Mihale, și Gheorghe Dănescu au sarcină să lichideze această bandă nemaiîntâlnită SIRFA și bineînțeles pe așa zisul ei Președinte, cu toată familia și cercul lui dușmănos. Am fost și eu implicat și mi s-a pus la dispoziție acest uriaș DOSAR, ca să-l studiez cu cea mai mare atenție și să i-au măsurile ce se cuvin pe linia Direcției mele. Și când colo, cu cine mă întâlnesc în DOSAR? cu tine Marine. Păcat de copilăria și tinerețea ta frumoasă și de munca ta pentru Țară de o viață. Primind un telefon, a plecat pre-

cipitat, ordonându-mi să studiez cu mare atenție DOSARUL și să-i raportez la întoarcere observațiile mele. M-am apucat să frunzăresc de fapt acel masiv DOSAR DE URMĂRIRE INFORMATIVĂ. Erau materiale obținute prin toată tehnica de care dispuneau organele noastre. Stenograme telefonice, de urmărire ambientală, microfoane din centrală sau din casa, din automobilul său, de la vecini, din rulota de vacanță, și de pe hainele și încălțăminte sa. Dar mai ales erau Declarații ale informatorilor și surselor securității, foarte multe documente originale, semnate desigur cu numele de cod sau chiar cu cel adevărat. Nu mai văzusem așa ceva și mai ales nu crezusem că în casa aceea, plină de cântece și veselie, se puteau întâmpla asemenea lucruri dușmănoase și grave. M-au izbit câteva dintre declarațiile unora dintre așa zișii lui prieteni, cum ar fi Vasile Zetea, O.I.Moldovan, G. Stanca, V. Chinski, Raul Mihăescu, colonelul Petre Burciu, M. Cârciog, Oct. Stoica, D.Rădulescu, Virgil Mihăescu, Adrian Nicula, o actriță de la TNB, un cabanier din Argeș, acel tovarăș de la PCR Timișoara, Coriolan Babețki, un stomatolog din Dr. Taberei și încă mulți necunoscuți.

Generalul Emil Macri, la Universitatea Jilava, în zeghea pregătită pentru Mihai Bandac, regretând toată mascarada cu DOSARUL S.I.R.F.A.

Prietenul meu de tinerețe, Gheorghe Glodeanu, m-a lămurit definitiv: este o lucrătură mizerabilă a celor din breasla sa în urma unor interviuri apărute în Flacăra și SLAST. Mihai Bandac, este un artist adevărat, care crede numai în adevăr și dreptate și care își iubește Țara necondiționat.

Marin LUNGU

CONCURSUL NAȚIONAL DE PROZĂ SCURTĂ „I.L. CARAGIALE”

EDIȚIA A XV-A

Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești a organizat, în perioada 1-14 mai 2018, cea de-a XV-a ediție a Concursului Național de Proză Scurtă „I.L. Caragiale”, competiție adresată liceenilor înscriși la cursuri de zi. În cadrul acestui concurs, juriul, compus din prof. Mădălina Paula Ștefan – președinte, prof. referent Gelu Nicolae Ionescu – membru, prof. Iulia Dragomir, a decis acordarea următoarelor premii: **MARELE PREMIU:** Zett Ana, C.N. „Mihai Viteazul”, Ploiești; **PREMIUL I (ex-aequo):** Cojocaru Bianca Alexandra, C.N. „I.L. Caragiale”, Ploiești, Ivan Marina Mădălina, C.E. „Virgil Madgearu” Ploiești, și Țibuleac Alina Violeta, C.N. „Petru Rareș”, Suceava; **PREMIUL AL II-LEA (ex-aequo):** Mogoș Daria Ana-Maria, C.N. „Al. I. Cuza”, Ploiești, și Podărelu Miriam, C.N. „Petru Rareș”, Suceava; **PREMIUL AL III-LEA:** Iorga Iulian, C.E. „Virgil Madgearu”, Ploiești; **MENTIUNE I:** Stan Maria-Magdalena, C.E. „Virgil Madgearu”, Ploiești; **MENTIUNE II (ex-aequo):** Arcip Denisa, C.N. „Petru Rareș”, Suceava, și Radu Diana Gabriela, C.N. „Al. I. Cuza”, Ploiești. Sponsorii evenimentului au fost APA NOVA și CORA, cărora le mulțumim.

Țibuleac Alina Violeta

- data și locul nașterii: 5 mai 2000, Suceava
- adresa de corespondență: loc. Moara-Nică
- elevă la CN Petru Rareș, Suceava, str. Mihai Viteazul nr. 24
- membră a Clubului de Proză Alecart
- coordonator: prof. Gheorghe Cîrștian

Mansarda

1.

Era un om care stătea așezat în fața ușii deschise a ghelei blocului și mânca o bucată de pâine. Avea o căciulă pe cap și o geacă, ambele de culoare închisă. Avea și ceva roșu în îmbrăcăminte.

Își ridică ochii de pe bucata de pâine. Zări o fată tânără cu un copil de mână. Expresia de pe fața tinerei era atât de tristă, încât el știa, deși nu avea oglindă ca să și-o vadă, că era propria lui expresie. Și totuși, acum el era fericit. Avea bucata aia de pâine, pe care o mânca lângă o gheană. După expresia fetei, părea să fie mai amărâtă decât el.

„Curva dracului!”, gândi. „Ce motiv ai tu să fii tristă? Țoale ai, copil ai, poșetă ai, la coafor ai fost și acum ții cheia în mână ca să-ți deschizi ușa apartamentului. Dacă tu faci mutra aia, păi eu de câte ori ar fi trebuit să sar de pe pod?”

Își întrerupse însă gândul când văzu că băiețelul se smucește deodată din mână fetei și o ia la fugă în direcția opusă. Ea îi strigă: „Stai, Alin, stai!”, apoi începu să fugă și ea după el, cu o oarecare greutate. Îl ajunse și-l prinse de mânecă, în timp ce copilul se smucea și se răsucea, plângea și se lăsa târât pe jos.

„Nu, nu mergi acolo. Ți-am zis că n-am bani azi, ai înțeles? Azi nu!”

Copilul părea că nu înțelege sau nu vrea să înțeleagă. Mai erau câteva persoane în jur care treceau pe acolo, nu fără a privi scena.

„Te rog, Alin, fii cuminte! Hai, te rog eu, fii cuminte!” Glasul, care mai înainte fusese ferm, dar nu răstit, acum se înmuiase, ba chiar se putea simți în el că tânăra era gata-gata să plângă. Fața ei se crispa într-un efort de a-și reține lacrimile. Încerca să ia copilul în brațe, dar acesta era prea puternic pentru ea. Reuși totuși să-l ridice și merse greu cu el până la ușa blocului, unde copilul se puse pe ciment urlând. Ea folosi cartela pentru interfon, deschise ușa grea de metal a blocului și dispăru înăuntru cu tot cu copil.

Bărbatul rămase singur cu bucata lui de pâine, la care începu să se uite. Nu se putu abține să se gândească la faptul că băiețelul nu părea să fie al fetei. Semănau totuși. Să fi fost frați? „Pe dracu! Ce te interesează pe tine asta? Asta-i marea ta problemă?”

Simți o apăsare în vintre, așa că intră în gheană și se ușură. Ar fi vrut să facă și treaba aialaltă, dar prefera un loc mai liniștit.

„Azi e cald, da’ nu știu cum o să fie la noapte. Până la noapte cred că mă duc să fac o plimbare prin pădure. Și-așa sunt o persoană «fără ocupație»”. Râse puțin de propria lui glumă, dar își înghiți repede râsul. Îi veni deodată în minte

să aștepte până tânăra aia va ieși din nou și să o fure. Să-i fure cheile și cartela de la interfon. Așa ar avea iarna asigurată. Împinse gândul ăsta mai spre fund și-și zise că mai întâi face plimbarea: era prea frumos afară.

2.

Mergea pe stradă, adunând privirile doamnelor bătrâne, elegante și disprețuitoare. La fel și ale fetelor tinere, tot elegante și disprețuitoare. Copiii se uitau cu ochii mari. Se uită și el, hotărât să înfrunte privirile oricui și dădu de ochii de un albastru-tare ai unui tânăr înalt cu geacă, și ea albastră, cu un ghiordan pe spate. Câteva clipe, până trecură unul de celălalt, își fixară privirile unul în ochii celuilalt.

Ajunse în parcul-pădure și se așeză pe zăpadă, lângă poteca de ciment. Se uita la oamenii care treceau, și i se păreau toți la fel de plictisitori. Un cuplu de îndrăgostiți se îndrepta spre el. El avea o mutră tâmpită, era brunet și dat cu gel. Nu era înalt, mai degrabă scund și îndesat. Părea chiar mai scund decât ea și mergea crăcănat, cu o mână în pantaloni și cu una după talia ei. Când ajunse în dreptul omului cu căciulă îi sună mobilul. Tânărul băgă mâna în buzunarul din spate al pantalonilor și scoase un mobil mititel, la care răspunse. Pe când scoatea mobilul, îi căzu din buzunar o bancnotă de o sută de mii, fără să-și dea seama. Omul cu căciulă i se repezi la picioare, ridică iute bancnota de jos și o luă la picior, îndesându-și mai tare căciula pe urechi.

Ajunse în fața supermarketului, unde intră. Luă un coș albastru și se îndreptă spre raftul cu băuturi alcoolice, sub privirile suspicioase ale angajaților. De la depărtare, o o

lucrătoare a magazinului îl urmărea insistent. Puse în coș o sticlă de vodcă și începu apoi să se plimbe printre rafturi cu o satisfacție evidentă. Femeia îl urmărea în continuare.

Zăbovi mult în magazin, stând și admirând rafturile cu mâncare și dulciuri. Îl dureau ochii de la toate culorile alea. Se uită la bucățile de carne, la brânza ambalată pretențios, la pungile cu napolitane. Nu simțea nimic uitându-se la ele. Se uită în jurul său la oameni. O femeie îmbrăcată modest se opri în fața unui raft unde o marcă de ciocolată, ieftină de altfel, se vindea la super-ofertă. Femeia corpulentă se uită, după care puse o ciocolată în coș. Se mai uită odată la sortimentele de ciocolată, cu cremele lor de vanilie, de căpșuni, de pier-sici, și mai puse o ciocolată. Dădu să plece, se întoarse și mai puse o ciocolată în coș. „Ce idioți lacomi și proști și *manipulabili*”, se gândi. Se duse la casă, plăti vodca, luă bonul și se adresă femeii care-l urmărise: „Gata, cucoană, ai scăpat!”

Se duse în fața ghenei de gunoi, lângă care stătuse mai devreme, se așeză jos și dădu să desfacă sticla de vodcă, când își aminti că n-are cu ce s-o stingă. „Crucea mă-sii de sticlă!” O deschise totuși și dădu un gât. Îl ardea ca dracu.

Stătea și se uita la ușa blocului, așteptând să iasă fata. Terminase sticla de vodcă și o băgase undeva în haină. Se uita țintă la ușă, simțind cum, încetul cu încetul, amețește și i se face somn. Începu să fie nervos și să înjure. „Crucea mamei tale de curvă, ieși odată, ieși odată-n mă-ta!” După zece minute se calmă și ieși atunci și fata, de parcă știuse. Avea o față groaznic de palidă (se sperie și el), și părea că nu vede nimic când merge. Mergea ca drogată. Ca o drogată mergea.

3.

El se apropie de ea, fără să se împleticească (îi trebuia mult mai multă vodcă pentru asta), o prinse strâns de brațe și îi zise, suflându-i în ceafă izul strident de alcool: „Dă-mi, te rog, cheile, de la casă și de la interfon, eventual și bani, dacă ai”. Vocea lui nu era răstită, doar joasă și răgușită. Se simțea tare mirosul de vodcă. Ea se întoarse, fără scârbă, dar cu o față într-atât de absentă, încât nu părea umană. Îi vorbi, privindu-l cu ochi goi și foarte cal-

mă: „A, vrei să te duci să locuiești cu părinții și frații mei? Poftim cheile (și i le dădu), și du-te înainte, tocmai s-a eliberat un loc. Oricum, probabil că o să le placă mai mult să trăiască cu tine decât cu mine. Bani, îmi pare rău, nu am, și chiar dacă aveam nu mi-i luam cu mine. N-o să mai am nevoie de ei.”

Omul rămase puțin uimit de vorbele fetei, după care o întrebă: „Ce vrei să spui? Te duci să-ți <<curmi tinerețile>> pe undeva? Proști, mă, mai sunteți și voi,ăștia care vă credeți deștepți!”. Auzindu-l, fata schiță un zâmbet, care dispăru imediat, după care îl întrebă: „Da' tu cum ai ajuns așa? A, lasă, nu vreau să mai știu. Acum dă-mi, te rog, drumul.”

Fără să mai zică ceva, el îi dădu drumul. Își spuse că e proastă și vru să se îndrepte spre bloc. Totuși, se întoarse să vadă unde merge fata. Ea mergea pe alee spre ieșirea în stradă. De acolo veni în fugă un tânăr. Era cel cu geacă și ochi albaștri. Se salutară, fără să-și zâmbească, și porniră alături înspre stradă.

Deja se făcuse frig, ba începuse chiar să ningă. Era și normal, fusese oricum cam cald azi pentru un început de noiembrie. „Să-i ia dracu!”, zise, dar tot se luă după ei. Mergeau încet, fără grabă. Trecură de strada principală, pe lângă parc, prin centrul orașului. Se îndreptau spre un teren de sport, în care se afunda strada pe care o luaseră.

Ajunseră acolo, era o zonă aproape pustie, și se așezară pe o pantă plină de zăpadă, mai jos de teren. În afară de ei și de omul cu căciulă, care se ascundea după un dâmb, uitându-se extrem de curios la ei, nu mai era nimeni acolo. Stăteau, mână în mână, îmbrățișați. Se sărutau, ea îi săruta mâna, o mângâia cu fața ei. Avea lacrimi în ochi. El își dădu jos geaca și o întinse pe zăpadă. Se dezbracă și ea și-și întinse haina peste a lui. El o ajută să se dezbrace de tot, și rămase goală, întinsă pe haine, în zăpadă. El o săruta și o mângâia peste tot, ea continuând să plângă. El își lăsă în jos pantalonii și făcu dragoste cu ea, sărutând-o neîncetat. După aceea el se îmbracă la loc și se întinse lângă ea. Ea rămase așa goală cum fusese. Rămaseră așa o vreme, și păreau să vorbească, dar omul cu căciulă nu auzea ce spuneau.

Deodată, băiatul se așeză peste ea, cu genunchii în față. Avea o

față împietrită. Îi puse mâinile în jurul gâtului și începu să strângă. Ea se contractă, îl prinse de mâini, dar nu opuse rezistență. El strânse mai tare și ea începu să se sufocă. Îl strânse mai tare de mâini. El avea fața crispată de efortul pe care-l făcea ca s-o strângă de gât. Pe măsură ce vedea că ea se sufocă tot mai tare, îi veniră și lui lacrimile. Plângea și el și lacrimile cădeau peste pielea ei, care devenise vânătă. Ea se sufoca, dar zâmbea, îi zâmbea lui. Făcu un efort și, din gât, sugrumat, îi zise lui: „Mulțumesc...”. El plânse mai tare, strânse mai tare, ea căscă deodată gura și muri. Așa cum se moare.

Se prăbuși lângă ea, îmbrățișându-i trupul mort, vânăt și înghețat. Plângea și lacrimile făceau găuri în zăpadă. O strângea tare, se zvârcolea cu ea în brațe, așa cum o strânse de gât și cum făcuse cu ea dragoste. Începu să urle neomenește și să se rostogolească prin zăpadă cu ea în brațe.

După un timp se calmă și încetă cu rostogolitul. Se ridică, o luă pe ea și o întinse dreaptă pe zăpadă, cu mâinile pe piept. O acoperi cu zăpadă, făcând o movilă mare deasupra ei. Îi luă hainele și le puse în ghiozdan. Haina i-o luă pe brațe. Se îndreptă spre dâmbul unde stătea ascuns omul cu căciulă. Acesta schiță un gest de fugă, dar se opri. Băiatul se apropie de el, moment în care omul îl întrebă: „De ce?”, cu un tremur în glas. Băiatul, cu o voce rece și calmă ca zăpada din jur și cu o față la fel, îi zise: „Tu n-o să știi niciodată. Vezi că ți-a dat și cheile de la mansarda blocului, sunt în legătura aia separată. La mansardă este o cămăruță în care nu intră nimeni, ai cheia de la ea. Noi ne întâlnim acolo și făceam dragoste. Poți să stai tu acolo, e mai bine decât afară.” Cu asta se îndepărtă, înalt, albastru și cu ghi-zdan. Mergea foarte drept.

Omul cu căciulă se trezise din beție. Scoase legătura de chei și se uită la ea. Se uită la movila de zăpadă și îl trecură fiorii. Se întoarse repede și, după ce strânse o clipă cheile în mână, le aruncă în zăpadă. „Dracu' să doarmă în mansarda aia!”, mai zise. Porni spre parc să se culce pe o bancă. Mai apucă să muște din bucata rămasă de pâine și adormi. Repede mai adormi.

O INTERESANTĂ PROFESIUNE DE CREDINȚĂ A PROFESORULUI I. NICULESCU-DACIANU

de Constantin Dobrescu

Nu este nici un secret pentru nimeni că fostul liceu „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești, aproape toate cadrele au fost ocupate de profesori iluștri. Printre aceștia se numără și profesorul de istorie Ion Niculescu-Dacianu născut la 1 iunie 1859 în satul MĂERĂU, lângă Reghinul Săsesc.

În ianuarie 1890 ocupă prin concurs catedra de istorie la liceul „Sfinții Petru și Pavel” pe care o ilustra cu competență și profesionalism până la pensionare în 1918.

Cognomenul său demonstra o idee pe care profesorul n-a părăsit-o în cei 35 de ani de carieră – „ideea de a fi, ca Români în primul rând continuatorii Tracilor din dreapta și din stînga Dunării”. Simțindu-și sfârșitul aproape, bolnav fiind încredințază fostului său elev avocatul Constantin St. Radianu o interesantă profesiune de credință, **de fapt un adevărat testament din care străbate ideea că orice este trecător pe lume, numai dragostea de Dumnezeu este eternă.** Redăm mai jos scrisoarea avocatului Constantin St. Radianu adresată lui Zaharia Bărbulescu directorul și proprietarul ziarului ploieștean „Libertatea” care însoțește „testamentul filozofic” al profesorului I. Niculescu-Dacianu, pentru a fi introduse în circuitul științific.

D-lui Zaharia Bărbulescu
Advocat – Ploiești

Iubite Frate și Coleg,

Cunoști ca unul ce ai fost elevul maestrului nostru profesor de Istorie Ioan Niculescu-Dacianu, atât personalitatea lui cât și înrăurirea ce a lăsat ființa, știința și bunătatea acestui apostol în sufletele noastre, elevii săi.

Dovada am avut-o cu toții în Barou – când întîmplându-i-se boala care l'a răpus – s'a colectat atât de repede cele necesare îngrijirii și s'a delegat colegul nostru Ivănceanu să aranjeze darea ajutorului în așa mod ca să nu fie refuzat, după cum fusese până atunci, cunoscută fiind modestia lui și sensibilitatea firei sale.

Având prilejul, și după multă insistență, puțința să aduc la Paștele anului 1925 pe iubitul nostru Profesor în

casa mea -am fost onorat cu o lucrare scrisă pe care el mi-a explicat-o că o înțelege a fi testamentul lui filozofic; nu cred să fiu greșit dacă-ți împărtășesc aceste rânduri cu arătarea dorinței ce am ca să public acest testament în gazeta „Libertatea” ca un omagiu memoriei acestui învățat Profesor al spre meditatea celor ce mai gândesc la lucruri de înălțare sufletească, atât de necesară în lupta ce ducem cu tra-ul de azi.

Sunt devotatul tău coleg

Const. Șt. Radianu,
Advocat – Ploiești

„Omagiu omenesc” sau „Confesiune de Credință”

MOTTO:

„Toate și-au timpul său”

„Domnul timpului este Dumnezeu”

„Punctul de plecare este Christos
Adevăratul spirit al timpului
este spiritul sfânt”.

(D-r Karl August Haaase)

În gând i-aduc omagii lui Kalidhassa pentru perla literaturii indiene din toate timpurile, din Mahabhaarata, dialogul zeilor (Bagavadgita). Din buze, din gură, mă închin lui Omer sau lui Virgiliu, Dante, Goethe sau lui Eminescu pentru puterea cuvântului său a imaginației umane.

În suflet sunt robit de Isaia ori cei l'alți Profeți sau de Evangheliști, pentru extasul sau sfânta lor însuflețire, provenind chiar de la sursa divinității.

În duh sunt cu totul al lui Iisus Christos sau al Apostolilor pentru că Mântuitorul ne-a descoperit pe Tatăl ceresc, care ne-a dat nouă oamenilor pe Fiul – prin care toate s'au făcut – trimițându-ne și pe Mângâietorul – spiritul sfânt, care să ne reînnoiască mereu cugetele și simțurile spre desăvârșire, și prin care participăm și noi, bietele ființe trecătoare, la viața vecinică și la negrăita lumină și bunătate Divină: „În Lumina ta vedem lumina”.

În Duh sau spirit nimănui altuia nu mă închin – nici lui Sophocle, Dante sau Shakespeare etc.(din punct de vedere literar) nici lui

Victor Hugo sau Goethe etc.(din punct de vedere poetic) nici măcar lui Alexandru Makedon, Iulius Caesar sau Napoleon (din punct de vedere politic sau militar) nici chiar lui Platon, Kant sau Schopenhauer, Darwin etc.(din punct de vedere filozofic sau științific) – dar nici chiar lui Budha, Confucius sau Mahomet în sens religios sau moral – care toți împreună mi-au consumat zeci de ani din viață studiindu-i, și poate, chiar cu prea amare decepții sufletești mai la urmă....

**O Scrisoare mai puțin cunoscută A Lui Mihai Antonescu
Către Generalul Gerstenberg**

Cătălin Dobrescu

Documentul pe care-l prezentăm este o scrisoare a profesorului universitar Mihai Antonescu (1904-1946), vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, colaborator apropiat al mareșalului Ion Antonescu, a cărui viață și activitate este îndeobște puțin cunoscută de cei tineri, adresată generalului de aviație Alfred Gerstenberg, comandant al artileriei antiaeriene al Văii Prahovei, șeful misiunii aeronautice, comandantul Luftwaffe în România, **cu ocazia apariției în România a lucrării semnate de istoricul Victor Papacostea profesor la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității București, secția Istorie și filosofie și director al Institutului de Studii și Cercetări balcanice, intitulată „Un observator prusian în Țările Române acum un veac” unde este vorba despre J.F. Neigebaum fost consul general în Principatele Române și bunicul generalului GERSTENBERG.** Această scrisoare pe care o publicăm relevă modul cum știau să cultive relațiile diplomatice cei în drept, precum și legăturile mai vechi ale familiei generalului german cu țara noastră.

continuare în numărul viitor

UN OM AL CETĂȚII, PROF. STOICA A. TEODORESCU (1887-1973)

de Constantin Dobrescu

„Cunoscându-ți patria și neamul, numai atunci începi a pricepe ca ești cu adevărat Român. Cine nu învață istoria neamului său și cine nu cunoaște țara sa, acela devine nevrednic a-i purta numele. Istoria este oglinda trecutului, în care o nație își vede pe strămosii săi, vede viața lor, vede sufletul lor. Și astfel din răsfoirea istoriei trecutului unei nații, se va reverse în sufletul fiecăruia, mai mult iubirea de neam”

Pământul și poporul românesc,

Stoica Teodorescu, 1921

Tipografia M.S.Gheorghiu Câmpina

Cel de care ne vom ocupa în textul de față, a lăsat urme adânci în istoria învățământului prahovean, cultura ploieșteană și mai ales în cercetarea istorică.

Stoica Teodorescu s-a născut la 15 Mai 1887, în satul Șipote, azi Lipanesti. Tatăl său era preot și s-a preocupat de educația sa. Acesta a urmat școala primară în comuna natală apoi renumitul liceu ploieștean „Sfintii Petru și Pavel”, absolvind secția modernă cu Diplomă nr. 48 Iunie 1908. Studiile superioare istorie și geografie le-a efectuat la Universitatea din București, obținând licența prin Diploma nr. 7403 din 26 Iulie 1914. La Univerisitate, Stoica A. Teodorescu a avut profesori de elită ca Nicolae Iorga, Simion Mehedinți, D. Onciu și alți. Imediat, după aceea se încadrează la Arhivele Statului din Capitală, unde a funcționat ca arhivist – paleograf, conform Ordinului nr. 102582.

Majoritatea istoricilor care s-au ocupat de viață și activitatea profesorului Stoica Teodorescu – afară de prof. Paul D. Popescu – nu au relevat nici un aspect despre viață militară a lui Stoica Teodorescu, participarea lui la Primul Război Mondial.

Dacă profesorul emerit Paul D. Popescu amintește sumar că istoricul Stoica Teodorescu era ofițer în rezervă și a luptat pe front și a căzut prizonier, în rest nimic, apelând la erudiția doctorului în istorie Răzvan Martin aflăm că profesorul

Stoica Teodorescu și-a făcut datoria față de neam și țară a contat în cadrele ofițerești ale Regimentului 47 infanterie, fiind adjutantul Comandantului de regiment.

A fost mobilizat de la Câmpina la 29 Octombrie 1916, a fost luat prizonier în luptele din defileul Oltului, în zona Vâlcii. A fost dus în prizonierat în Germania. Este eliberat din prizonierat imediat după încetarea Primului Război Mondial, după care se întoarce la post, la liceul din Giurgiu.

Autorul acestor rânduri ține să mulțumească colegului mai tânăr, doctor în istorie Răzvan Martin, pentru datele comunicate. Profesorul Stoica Teodorescu a fost căsătorit cu Măria (1899 – 1984) și-a avut doi băieți Ștefan și Lucian (1920-1988).

Ștefan Teodorescu (1918-1992) a fost cadru universitar la UPG Ploiești. Profesorul Stoica Teodorescu, locuia foarte aproape de liceul la care predă, pe stradă Sitarului. Avea o grădină îngrijită, în care cultivă florile sale preferate, Hortensiile. Era prieten cu av. Grigore Ivanceanu cu care avea afinități bibliofile. Aceste date mi-au fost comunicate de domnul Mihai Bădulescu, care l-a cunoscut din copilărie pe ilustrul profesor.

După perioada în care a lucrat în Arhive, devenind expert în cercetarea arhivelor și valorificarea informației descoperite care va deveni o pasiune mistuitoare un adevărat „violon d’Ingres”, devenind un foarte bun specialist în paleografie chirilică. Ca „expert paleograf” Stoica Teodorescu a colaborat cu primăria Câmpina la traducerea diferitelor documente. Astfel printr-o decizie a primarului Gh. T. Iliescu în Iulie 1945, primăria aprecia drept „avantajoasă oferta profesorului de a traduce cele 2300 de documente cu 150000 lei”.

Profesorul D. Munteanu-Râmnic îl consideră pe colegul sau de catedra Stoica Teodorescu un eminent arhivist alături de prof. Gh. Petrescu-Sava. Pe aceștia doi Du-

mitru Munteanu-Râmnic îi propune în anul 1937 să facă parte din Comisia primăriei de a expertiza arhivă acesteia, din care urma să facă parte și prof. C. Moisil, directorul general al Arhivelor Statului.

În anul 1948, Stoica Teodorescu solicita primarului Ploiești permisiunea de a cerceta arhiva primăriei „în orele de serviciu ale instituției”, deoarece intenționează să fac o lucrare privitor la trecutul învățământului ploieștean.

Stoica A. Teodorescu a fost numit profesor suplinitor la liceul „Titu Maiorescu” din Giurgiu, unde a funcționat de la 1 Octombrie 1918 până la 1 August 1919.

În anul școlar următor este încadrat conform Ordinului nr. 14661, ca profesor provizoriu la Școala Reală Superioară din Timișoara, după care este transferat prin Ordinul nr. 116483/1919 tot ca profesor provizoriu la Gimnaziul „Barbu Stirbey” din Campina, prin ordine succesive i se va prelungi funcționarea până în Iulie 1927.

În luna Mai 1919, acesta susține examenul de capacitate fiind atestat prin Ordinul nr.19589 din 1 Iulie 1919 și devine profesor titular.

În anul 1923 Gimnaziul Campina va deveni liceu, profesorul Stoica A. Teodorescu devenind unul din cei care au pus bazele acestei școli.

În legătură cu această problemă arătăm că Stoica Teodorescu a fost pentru susținătorii înființării gimnaziului în clădirea conacului Știrbey construit în anul 1872, organizând chiar o manifestație împreună cu elevii și cu directorul Ștefan Popescu în fața Castelului Voila în toamnă anului 1919. Această manifestație avea drept scop convingerea moștenitorului familiei prințului Barbu Stirbey, Martha de Blome sa cedeze localul din oraș pentru gimnaziu. Principesa a acceptat propunerea, iar în vechiul conac a funcționat gimnaziul până în anul 1928, când s-a construit noul imobil.

continuare în numărul viitor

„ZIUA PORȚILOR DESCHISE”, ÎN BAZA 86 AERIANĂ BORCEA

de Marin Alexandru

A sosit anotimpul activităților aeriene, vara lui 2018, anotimp pentru iubitori de senzații tari de zbor. Iubitorii de zbor ploieșteni s-au mobilizat pentru a participa la aceste spectacole ale aviatorilor, prin care, pe lângă nivelul ridicat de pregătire, își etalează nivelul ridicat al executării diferitelor figuri acrobatiche de excepție, zboruri în diferite poziții cu avionul etc., care atrag prin măiestria executării, chiar dacă pericolul la care se expun este foarte mare.

Astfel, domnul Gelu Nicolae Ionescu, directorul Casei de Cultură I.L. Caragiale Ploiești, un simpatizant de excepție al aviației, care chiar dorește să execute salturi cu parașuta, și promotor al unei excursii cu elevi din școli la Ziua Porților Deschise a Bazei 86 Aeriene Borcea, care poartă și numele eroului Aviator lt. Gheorghe Mociorniță din Prahova, împreună cu instructorul parașutist pensionar Marin Alexandru, care este și președinte al Asociației „Aero Show” Ploiești și Filiala ARPIA Ploiești care au protocol de colaborare cu Baza. Excursia a fost organizată în data de 7 iulie 2018. Au participat elevi din școlile ploieștene.

Astfel, la ora 8.00, grupul a plecat spre Borcea. Pe timpul deplasării cu mijlocul de transport, la inițiativa domnului Ionescu, instructorul Marin Alexandru a prezentat istoricul aviației, despre implicarea aviației militare în Primul Război Mondial, a vorbit despre parașutism, a oferit răspunsuri tematice, până la sosirea la Baza 86 Aeriană Borcea Fetești. Odată ajunși la Bază, ne-am organizat la intrare și pe parcursul desfășurării demonstrației aviatice, participanții au fost familiarizați cu structura aerodromului, construcțiile și cu particularitățile necesare zborului.

Pe platoul dintre hangarele pentru avioanele F16, cu pilotare simplă și dublă, erau expuse tipuri de aeronave din dotarea Bazei. Au fost prezenți cca 4000 de persoane. Acestea au putut vedea elicoptere Puma – IAR 330, MIG-21 Lancer, F.16-Falcon, în comandă simplă și

dublă, ateliere statice cu armament din dotare și turnuri aeriene, standuri cu articole și materiale de aviație la scară redusă, de aeromodellism, precum și cu sucuri, dulciuri, cărți, băuturi nealcoolice, tricouri, șepci etc.

Pentru executarea zborului, existau de la hangare până la pista pentru decolare-aterizare, o serie de puncte pentru hangararea și staționarea aeronavelor. Pentru ordinea executării exercițiilor și zborului, existau trasaje la intrarea avioanelor pentru decolare și aterizare, executarea de exerciții în fața publicului, cu elicopterul Puma 11R-316, la înălțime, figuri acrobatiche și statice.

După ce fiecare grup mai mic s-a răspândit pe la aeronavele preferate pentru cunoașterea detaliilor și curiozităților, existând un protocol de colaborare între Filiala ARPIA Ploiești și Baza 86 Aeriană „Erou Aviator Gheorghe Mociorniță” Borcea, prin comandantul său, general Băhneanu Cătălin, m-am deplasat prin zonă pentru a-i mulțumi pentru invitație și să-i ofer câteva exemplare din revista „Atitudini”, editată de Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești, în care au apărut articole despre începuturile aviației și eroul aviator lt. Gheorghe Mociorniță, semnate de dl. Marin Alexandru – instructor parașutist, precum și o fotografie cu bustul celebrei parașutiste Smaranda Brăescu, executat la Bârlad. Apoi am schimbat câteva impresii ale colaborării noastre și propunerea ca să înființeze și să desfășoare un concurs cu toate aeronavele din dotare ale Armatei Române. I-am mulțumit domnului general Băhneanu Cătălin, care urma să execute un program special cu avionul american F.16 Falcon, în calitate și de instructor pe acest avion. După ce am discutat cu colegii de la alte asociații de aviație militare și cunoscuți, m-am reunit cu membrii grupului nostru, care urmăreau desfășurarea programului, după ce vizitaseră și șirul nesfârșit al avioanelor private, care erau foar-

te variate, ca formă, ca număr de motoare, linie aerodinamică și alte caracteristici. A venit momentul să ne întoarcem spre Ploiești, făcând o scurtă oprire pentru masă. Chiar atunci s-a zvonit că s-a întâmplat o tragedie, că a căzut un avion MIG.21 Lancer, ceea ce s-a confirmat. S-au luat măsurile specifice în acest caz, evacuându-se platoul plin cu spectatori. De la primul aviator căzut la începuturi, jertfa fiind locotenentul aviator Gheorghe Caranda, pe 20 iunie 1912 și până acum, au fost numeroși aviatori care și-au pierdut viața în zbor. Iată că se produc accidente, indiferent de voința omului. Tot așa s-a produs acest accident și cu locotenentul comandor Florin Rotaru, care avea și funcția de șef de pilotaj, și o pregătire de excepție cu acest tip de avion, demonstrate nu cu mult timp înainte la un exercițiu în comun cu alte țări. După concepția mea proprie, sunt convins că Universul este cel care hotărăște. Și atât.

Pentru acest neprevăzut eveniment, consider că pilotul Florin Rotaru, având direcție de zbor la joasă înălțime și spre spectatori aflați spre platoul bazei, nu s-a catapultat din avion pentru a se salva, fiind conștient de ce se va întâmpla dacă avionul ateriza în mijlocul spectatorilor. L-a pilotat în continuare, executând un viraj în extremis, a dus avionul, fiind într-o poziție aerodinamică critică și a căzut pe câmp. Acesta, fiind plin cu combustibil, a luat foc, urmând o explozie puternică, iar pilotul a fost găsit carbonizat.

Dumnezeu să-l ierte pe acest erou, care s-a sacrificat pe altarul cerului, pentru protejarea spectatorilor.

Regrete eterne!

Excursia a fost organizată în cadrul sărbătoririi Centenarului Marii Uniri pentru a oferi tinerilor ocazia să afle informații despre rolul aviației militare în Primul Război Mondial.

SUPRAREALISMUL

de Mădălina Paula Ștefan

Evident, suprarealiștii nu pândesc pasiv ivirea hazardului. Așa cum, dacă nu ar exista orașul, „derivă” ar fi imposibilă, dacă nu ar exista dorința, evenimentele nu s-ar precipita, duratele nu „s-ar însufleți”. Durata însuflețită este, în opinia lor, acel interval în care totul se petrece ca și cum realitatea s-ar conforma dorințelor, ca și cum faptele obiective ar îmbrățișa cauza subiectivității. În acest context, se redistribuie coincidențele, se smulg documentele fotografice ale lumii. Aceste durate, uneori cronometrate, se succed într-o goană nebună, iar suprarealiștii își asumă rolul de a le capta, de a le relansa prin arta lor. Duratele familiare sau brutale ale vieții diurne, cele onirice, intense și alunecoase, duratele teatral oferite pe un platou, duratele filmice, montate și demontate, cele scurte și spectaculoase ale cotidianului ori cele staționare, evanescențe ale scrisului, pe toate acestea Breton și prietenii săi au visat să le includă într-o poezie alertă sau într-o pictură mentală capabilă să le asocieze automat. „Firave repere de acest ordin îmi dau uneori iluzia că încerc marea Aventură, că mă asemăn într-un fel unui că-

utător de aur: caut aurul timpului”, spunea mentorul curentului.

O mutație inedită se produce și în relație cu obiectele. Suprarealiștii afirmă că au înțeles natura fantomatică a oricărui obiect. Ele își pierd funcția inițială și, prin urmare, și situarea convențională. În 1920, Man Ray învelește o mașină de cusut într-o cuvertură și leagă totul cu sfoară, intitulându-și obiectul-fantomă „Enigmă lui Isidore Ducasse”. Departe de a fi depreciată, practica estetică este stimulată, reevaluată, diversificată. Iar umorul facilitează adesea deturnările de sens sau răsturnările de perspectivă. Nu există un verb pentru poeți și un imaginar pictori. Și unii și ceilalți amestecă firesc text și imagini, utilizează diverse materiale, decupează, lipesc și bricolează.

Atribuindu-și această libertate, suprarealiștii inventează scrisoarea-colaj, colajul, cadavrul rafinat, obiectul suprarealist și poemul-obiect. Acesta din urmă nu se înscrie precum epigramele lui Apollinaire, în spațiul tipografic al paginii, ci se desfășoară în cadrul unui tablou sau recurge la o cutie pentru a introduce în ea text, imagini mici, obiecte.

În 1942, André Breton compune un imn ciorapului de mătase și femeii iubite „Un ciorap rupt”, fixând sau prinzând cu ace, un fond strălucitor de pânză de mătase, zeci de obiecte și vreo cinsprezece cartonașe cu texte scrise de mână, într-un ansamblu savant, ordonat, orchestrat. Este un poem-tablou luxuriant, în care se desfășoară alunecări de sens, analogii, ramificații existente în fotografia provocatoare a unei femei îmbrăcate sumar, o ramură de dud adevărată, minuscule ouă de vierme de mătase, viermi de mătase adevărați, o înșiruire de coconi, sculuri de mătase de țesut, mosoare de mătase albă sau colorată, unelte pentru desfacerea cojii coconilor, un flacon din care ies mosoare de mătase pentru brodat, o mătură de nuiel în care sunt prinse două țigări etc. Radios și familiar deopotrivă, poemul-tablou al lui Breton prefigurează nonfigurativ pe femeia insesizabilă, precum „lucrul în sine” a lui Kant. El sugerează transformarea lentă și sinuasa ce leagă coconul viermelui de mătase de ochiul deșirat al unui ciorap, precum „lucrul în sine”, ce nu poate fi cunoscut, al lui Kant. El sugerează transformarea lentă și sinuasa ce leagă coconul viermelui de mătase de ochiul deșirat al unui ciorap și, simultan, cursul paralel și tumultuos al unei dorințe. Erotismul ciorapului rupt vrea să evite o ruptură mai profundă. Entitatea materială încărcată de subiectivitate și de afectivitate, poemul-obiect dobândește valoarea magică a unui talisman.

Arta suprarealistă operează, astfel, joncțiunea dintre cuvânt și act, dintre scriitură și pictură, ceea ce e asemănător și ceea ce e deosebit, căci „Totul ne îndeamnă să credem ca există un anumit punct al spiritului de unde viața și moartea, realul și imaginarul, trecutul și viitorul, comunicabilul și incomunicabilul, susul și josul încetează de a mai fi percepute contradictoriu. (Începutul la „Al doilea Manifest”)

André Breton, *Surrealisme*
Sursa: blogs.transparent.com

LEGENDA – SEGMENT SEMNIFICATIV AL LITERATURII POPULARE (II)

de Adriana Nicoleta Zamfir

„Dați-mi basme și istorii cavalerești, căci în ele se află materie pentru tot ce e mare și frumos” – Schiller

Cu un veac mai târziu, letopisețul moldovenesc spune că, la 1497, Ștefan cel Mare a adunat în ziua de Sfântul Nicolae, la Hârlău, toți „vitejii și boierii” săi la un ospăț mare care, potrivit obiceiurilor vremii, nu s-a putut desfășura fără cântec și mai cu seamă fără cântec epic, cronicarul nemenționând cuprinsul cântecului.

Față de aceste răzlețe și sărace mărturii din primele veacuri ale istoriei noastre, începând cu secolul al XVI-lea, consemnările devin mai frecvente. În *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*, Neagoe Basarab citează pilda cu turturica, motiv universal pe care îl vom întâlni apoi în numeroase cântece populare.

Prezentarea literaturii populare tradiționale se face în sistematica genurilor și a speciilor folclorice existente, începând cu folclorul obiceiurilor de peste an și al celor legate de momentele mai importante din viața de familie, continuând cu poezia descântecelor și sfârșind cu ghicitorile, proverbele și zicătorile. Toate aceste categorii sunt strâns legate de viața de fiecare zi a oamenilor, au un pronunțat caracter utilitar. Literatura nelegată de anumite obiceiuri, nedeterminată de scopuri utilitare nemijlocite, a fost grupată, de specialiști, în manifestările spectaculoase de mimă și teatru, în legende, basme și snoave, în epica eroică și istorică, în balade, cântece lirice și strigături.

Folclorul este o enciclopedie a vieții populare. Ea oglindește în forme multiple și variate sentimentele, gândurile și năzuințele poporului nostru în diferite etape de dezvoltare. Cele mai vechi creații literare populare s-au păstrat în folclorul obiceiurilor legate de muncile de peste an, de nuntă, de înmormântare.

O categorie foarte importantă a folclorului o constituie epica populară în proză, cu principalele sale specii: legenda, basmul fantastic și basmul nuvelistic, basmul cu și despre animale, snoava și povestirea despre întâmplări contemporane sau memoratul.¹

Importanța prozei populare constă, între altele, în vechimea extraordinară a acestei categorii, în caracterul ei cultic, în repertoriul

impresionant de motive și teme, în valoarea literar-artistică a majorității textelor cunoscute.

Cu mijloace de cercetare adecvate, proza populară poate recompune inventarul motivelor cu circulație universală din cultura tradițională a unui popor și căile de asimilare a acestora.² Avem un fond universal de teme și motive transpus în formă națională, ceea ce înseamnă alinierea culturii tradiționale la patrimoniul universal și contribuția proprie la diversificarea acestui patrimoniu în plan național.

Întreaga istorie și dezvoltare a românilor ca popor s-au încadrat în evoluția europeană, românii nefiind niciodată un popor izolat. Întotdeauna au împrumutat de la alții cu care au venit în contact și au oferit din tezaurul lor spiritual și material celor cu care au intrat în contacte culturale. În acest sens, vrând să demonstreze împrumuturile firești de la un popor la altul, B.P. Hasdeu afirmă, în *Studii de folclor*, că balada Mioara o mai găsim la greci și la arнауți, ceea ce Ovidiu Bîrlea consideră că este o eroare, această asemănare reducându-se la ceva foarte vag, la aceeași tonalitate funebră, balada românească neavând nici o contingentă tematică, nici stilistică, cu vreun produs folcloric al celorlalte popoare, după cum au arătat studiile monografice asupra ei.³ Despre aceea cu Baba Novac, B.P. Hasdeu afirmă că „ne este comună cu serbii”, iar „acea despre Doicin o au deopotrivă românii și bulgarii; iar sublima doină despre «sărmana turturică» ne întâmpină, ca prin minune, tocmai la trei capete extreme ale Europei, în România, în Spania și în Danemarca.”

Și la români, ca și la alte popoare, existența prozei populare este legată de străvechiul obicei de a povesti. Acest obicei este universal în timp și în spațiu, fapt confirmat de documente istorice, literare și de altă natură, cum se poate constata din bogatele date despre povestit provenite din antichitate. Ulise, la curtea regelui Alcinous, îi distrează pe curteni cu povești. Odissea cuprinde multe forme de basm, astăzi larg-răspândite în culturile orale. Ahile, certându-se cu Agamemnon, se retrage în cortul său și își alungă necazul ascultând povești. În co-

mediile lui Aristofan și în tragediile lui Euripide se fac dese referiri la povești și la obiceiul de a povesti. Platon, în *Republica*, vorbește despre rolul nefast al povestitorilor de „basme fantastice” asupra poporului și îi alungă din statul său ideal.⁴

În Evul Mediu, povestitul pătrunde în formele de distracție ale saloanelor, iar în epoca barocului, este foarte căutat. În perioada iluminismului se ia atitudine împotriva povestirilor, încercându-se înlocuirea lor cu discuții spirituale, pozitive, în saloanele de distracție.

Povestitul a fost răspândit în toate timpurile și în toate clasele sociale, el fiind una dintre formele principale de manifestare spirituală și de distracție în mediile populare.

Deși există obiceiul ca bunicii să povestească copiilor, el nu este numai o distracție a acestora, ci mai degrabă a oamenilor maturi, mai târziu devenind un mijloc de educare a celor mici.

Povestitul este un fenomen viu în folclorul nostru cu toate că nu mai are amploarea de altădată. Aceasta se datorează oamenilor care, treptat, trec la alte sisteme de viață culturală, citesc literatură, urmăresc programe radio-tv. Povestitul se desfășura atât la sat, cât și la oraș, împletindu-se cu activitatea curentă a oamenilor, fiind strâns legată de viața de zi cu zi. Se povestea în timpul desfășurării unor munci, în clipe de răgaz, duminica, iarna – la șezători, la clăci, pe uliță, toamna – la curățatul porumbului, în regiunile montane – la cosit. Povesteau păzitorii vitelor, ciobanii de munte când se întâlneau mai mulți la un loc, se povestea la moară, la armată, în cabanele lucrătorilor forestieri. Ocaziile enumerate arată că povestitul avea o funcție importantă în viața colectivităților folclorice, explicând bogatul și variatul repertoriu de povestiri al folclorului nostru.⁵

continuare în numărul viitor

Note:

¹ Alexandru Dobre, *op.cit.*, p. 45

² *Ibidem*.

³ B.P. Hasdeu, *op.cit.*, p. 11.

⁴ Pavel Ruxăndoiu, *Folclorul literar în contextul culturii populare românești*, Editura «Grai și Suflet – Cultura Națională», București, 2001, p. 400.

⁵ *Ibidem*.

ADIERI POETICE ȘI DEVELOPĂRI LIRICE

de Adrian Voica

Despre ea

Poezia: țintă vie și astrală,
Bucurai de a scrie: ideală.

*

Zi de zi

Mă plimb prin rezervații de cuvinte
Dar le găsesc mai greu ca înainte.

*

Popas

La masă, vechi obraze stau față în față
iarăși,
Ca florile în vase, întâmplători tovarăși.

*

Turist grăbit

O porție de verde oprindu-mă să iau,
Pădurea să dezmiere – ar vrea – nu
pot să stau...

*

Curiozitatea propriilor cărți

Parcă nu-mi convine
că privesc în mine.

*

Greu de crezut

Viața e înceată în Olimp
Nu aleargă nimeni după Timp.

*

Cor

Cuvintele pătrunse-n chilie de curând
Ajung o forță vie când se aud cântând.

Istorie afumată

Pe un perete de biserică străveche
E un boier oltean într-o ureche.

*

Diatribă

Limax în poezie – și poate urmă lași
La fel de străvezie: târâțul fără pași.

*

*

Stăruitor

Cu combinații de cuvinte,
Puțin, dar merge înainte.

*

Favoare

A ta singurătate nu-i deplină
Cât ai o sursă sfântă de lumină.

*

Secret prozodic

Îmi face iar metafora cu ochiul:
N-a mai sărbătorit de mult deochiul.

*

Scenă

Pe Valea Plângerii e nuntă.
Sub voal mireasa e căruntă.

*

Vechil modern

Prin ridicarea vocii pui tu picioru-n prag
Să simtă sărăntocii o umbră de ciomag.

*

Observație

În șoaptele rămase
Sunt, câteva, colțoase.

*

Invocație

Întoarce-te, Divino, din povești,
Avem nevoie de celeste vești!

*

Poezia

Făptură prețuită de văz și de auz.
Ești Timpului ispită când Timpul nu-i confuz.

*

Veghești de pescăruși

O pernă albastră sub părul tău blond
Iar marea promite alt zgomot de fond.

*

Începuturi

O scânteie – se aprinde focul;
Un pas – și începe jocul.

*

Lege africană

Pe malul celălalt ajung învingătorii
În lupta inegală cu aligatorii.

*

10 Mai

E astăzi ziua sfântă:
Tot neamul nostru cântă!

*

Efort inutil

Nu ține seama ce nerod e
Slăvind nimicul în mici ode.

*

Fără podoabe

Înconjurat de gânduri violente
M-am scuturat de orice sentimente.

*

Visătorul

Deși îl cauți doar printre boemi
Nu vine totdeauna când îl chemi.

Descoperire

Cu lumea de azur ce doar în vis stă
Ne întâlnim prin tandre pagini de reviste.

*

Pretenții

Adjectivul subțirel
Vrea-n metaforă și el!

*

Supus

Adesea, când verific,
Pe tine te zeific.

*

Portret

Pictezi petalele cu inefabil –
De-aceea ești cotat „inabordabil”.

*

80

Dacă vor fi, înseamnă c-au și fost –
Mă joc cu timpurile-n zi de post.

*

Mic secret

Păstrez în suflet rime
Ce-mi amintesc de tine.

*

Idilă

Pe lespeda tăcerii un crivăț tinereț
Cu iarna stă de vorbă, cu gândul la inel.

17 iul., 2018

Stimate Doamnelor
Prof. Gelu Nicolae Ionescu,
redactor-șef,

Mă grăbesc să vă trimis aceste rânduri,
deoarece în numărul din august al revistei „At-
itudini” apar și apăsă un grupaj de distihuri.
Voi împlini în această lună vârsta de 80 de ani
și evenimentul acesta trebuie să îl sărbătoris-
căm.

Orăz în vanușilor pe care-i vedeți
Zilele și gânduri prietenești futuroare.
Cu stimă,
Adrian Voica

INTERVIU CU CRISTIAN BĂDILĂ

realizat de Varga Istvan Attila

CRISTIAN BĂDILĂ este un artist naiv, născut la data de 15 septembrie 1974 în Ploiești. Deși desena de mic, talentul său a fost descoperit, abia în 2013, datorită tabloului, care redă portretul fiicei sale, Bianca-Ștefania. În viața de zi cu zi, pe lângă preocupările artistice, Cristian este specialist în recuperare medicală și – de asemenea – este președintele și antrenorul unui club de arte marțiale.

Pentru început m-ar interesa cum ați defini arta?

Nu pot da o definiție a artei plastice pentru că ea se găsește în Lucrările de specialitate. Pentru mine arta este magie, felul meu de a-mi recrea realitatea. În sine, pictura nu este realitate ci iluzionism. Privitorul este complice la ceea ce transmite ea.

Cum a apărut în viața dumneavoastră arta? M-ar interesa principalele contacte cu arta, din copilărie – până în 2013.

Primul creion a fost cel al bunicului meu, care își nota într-un carnețel rezultatele meciurilor de fotbal din campionatul intern și prima pânză a fost peretele vărui din camera bunicilor. Acolo au apărut primii copaci, primii oameni, primul autobuz. Cred că aveam 2, 3 ani. Apoi în clasa întâi am participat la un concurs de desene pe asfalt, unde am luat un premiu. În anii de după 1989, lucrând la o tipografie și la un ziar local, am publicat câteva caricaturi. Acum 5 ani am făcut prima lucrare pentru fiica mea, Bianca Ștefania.

De asemenea, m-ar interesa, care este importanța artei în viața dumneavoastră personală?

Am un program destul de încărcat, încep diminețile cu pictura, continui cu antrenamentele la club și apoi mă ocup de terapiile alternative. Pictura îmi aduce bucurie sufletească.

Ocupându-vă cu artele marțiale, considerați că se reflectă această pasiune și în creația plastică?

Disciplina din artele marțiale se reflectă într-adevăr, la fel și consecvența zilnică de a merge către scopurile propuse.

În urmă cu un an, am realizat un studiu, ce viza impactul sentimentului de insecuritate asupra artiștilor. M-ar interesa cum trăiți acest sentiment, considerați că are efect în creația dumneavoastră?

Nu trăiesc acest sentiment. Am o singură lucrare, Corporația în care de-

scriu o ierarhie a lumii sociale, politice și ezoterice așa cum o văd eu. Dar este un avertisment.

Spre marea mea surprindere, un număr destul de mare dintre respondenți resimt un sentiment de insecuritate din cauza diferențelor intercivilizatoriale, interculturale și interconfesionale. M-ar interesa, cum vă raportați la aceste diferențe, dacă vă inspiră și în ce mod apar în opera dumneavoastră?

Cunosc diferențele dar nu mă raportez la ele pentru că așa cum am experimentat, în artă există creație și frumos și asta transcende toate diferențele. În artă suntem toți egali, creatori, frumoși și împliniți. Am prieteni artiști de alte culte și alte confesiuni dar vorbim aceeași limbă, a frumosului și armoniei. Diferențele există acolo unde există politică. Politica a devenit un cuvânt urât.

Cum ați defini opera artistică (ca stil, specific personal tematic etc.) creată de dumneavoastră?

Creațiile mele sunt definite de sinceritate. Sunt același copil, elev și adolescent îndrăgostit care își mâzgălește visurile pe paginile manualelor (de școală). Așa cum omul preistoric desena pereții peșterilor cu animalele pe care urma să le vâneze sau le vâna deja, așa pescuiesc eu în lucrările mele peștișori de aur care îndeplinesc dorințe, călătorii în ținuturi fabuloase și povești de dragoste.

De unde vă inspirați?

Inspirația mea este interioară și exterioară, amintiri, povești, ilustrațiile cărților din copilărie...

Pentru cine realizați operele? (Mai mult pentru dumneavoastră, pentru cei interesați, pentru un anumit public bine definit etc.)

Pentru mine în primul rând și apoi pentru cei care îmi comandă o lucrare. De exemplu vine o prietenă și îmi spune, fă-mi o lucrare. Cum să fie îi zic, ea îmi răspunde... să-mi placă mie. Și eu rîd dacă o cunosc și îi lucrez ceva care să-i placă și să o surprindă, și dacă nu cunosc clientul îi cer detalii și apoi construiesc din dorințele lui și trăirile mele.

Considerați important mesajul expus în lucrări?

Nu știu dacă arta naivă are un mesaj important, dar are un mesaj frumos, iubește, zâmbește și trăiește.

Acest mesaj este unul predestinat, având un caracter concret sau este un mesaj liber, fiind interpretabil de public?

Nu e un mesaj interpretabil este un mesaj direct.

Ca tânăr istoric și teoretician al artei, nu prea am avut dese ocazii, să discutați cu artiști. Totuși, profitând de această ocazie, aș fi interesat ce părere aveți despre folosirea psihanalizei în teoria și critica artei?

Nu sunt psihanalist, eu cred în acțiunile directe. Cred că terapia prin artă este foarte bună. Nu cred că poți interpreta eficient o lucrare de artă. Ea poate fi făcută strict în scop comercial.

Considerați că în operele create de dumneavoastră este reflectată și partea inconștientă a psihicului? În cazul în care iese această parte inconștientă la suprafață în ce mod și care sunt rezultatele?

Binențeles că este reflectată. De multe ori lucrarea îmi dictează pașii următori în creație.

De asemenea, conform teoriei freudine, mecanismul psihic este pusă în mișcare, de impulsul sexual și cel al morții. Prin urmare, aș dori să vă întreb, pe o scară de la unu – la cinci, unde unu este echivalent cu foarte puțin, iar cinci a foarte mult, cât de mult considerați a vă inspira, trăirile erotico-sentimentale, respectiv conștiința morții.

Trăirile erotico-sentimentale: 5

Conștiința morții: as putea spune 0

Spre deosebire, de teoriile freudine, care pun mare accent în dezvoltarea psihicului și a personalității, pe copilăria fragedă, eu aș fi curios cum trăiți rolul de tată? Dacă și în ce mod vă inspiră acest rol? Vă întreb, deoarece, unii teoreticieni ai artei consideră că, arta naivă este apropiată de trăirile infantile ale copilăriei.

Ador rolul de tată. Îmi place să împărtășesc bucuria cu fiica mea. Nu cred că bucuria este doar apanajul vârstei copilăriei. Artă naivă, trezește în privitor sentimente pozitive pe care poate le-a uitat, figurile și elementele din lucrări sunt puțin rudimentare și au o ușoară stângăcie, proporțiile, perspectiva aeriană, creează o atmosferă de poveste.

În finalul interviului, aș dori să vă rog să spuneți cititorilor câteva cuvinte, despre două tablouri, respectiv „Să fugim de acasă” și „Miau”.

Lucrarea *Să fugim de acasă* este despre adolescență, despre evadare în lectură, într-o lume frumoasă, într-o relație de iubire adolescentină.

În lucrarea *Miau*, obiectul adorației devine mai mare decât adoratoarea care vede pisicuțe peste tot, în universul ei personal.

INTERVIU CU VALTER PARASCHIVESCU

— realizat de Emilia Zamfir și Sabina Cocone —

Anul acesta, în luna iulie, Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești a organizat cea de-a douăsprezecea ediție a Taberei Internaționale de Creație Plastică „Dan Platon”, domnul Valter Paraschivescu fiind unul dintre cei șapte artiști participanți și comisarul taberei.

A avut amabilitatea să ne răspundă la câteva întrebări și îi mulțumim pentru asta.

Artistul plastic Valter Paraschivescu s-a născut la 14 decembrie 1959, în Ploiești. Este absolvent al Academiei de Artă „Nicolae Grigorescu” București, promoția 1983. Din anul 1981 participă la toate Saloanele de pictură și grafică, naționale, județene și de tineret. Din anul 1990 este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România.

Ce v-a atras către arta plastică?

Este destul de complicat să spun ce m-a atras către arta plastică, fiindcă în copilărie, mai toate activitățile au un caracter ludic. Este știut că tuturor copiilor le place să deseneze sau să se joace cu culorile.

Pentru mine, pot spune că un element determinant a fost constituit și de faptul că, jucându-mă în curtea Liceului de Artă (actualmente sediul Colegiului Național „Jean Monnet”), am găsit o cutie de acuarele, pe jumătate folosită, dar care și așa m-a fascinat prin culorile sale și prin modul în care erau așternute în căsuțele lor. Acum, la mulți zeci de ani de la acel eveniment, cu experiența acumulată în timp, aş putea fabula mult pe tema atracției către pictură, numai că nu aş exprima ni-

mic din ceea ce s-a petrecut atunci în sufletul meu de copil.

Cum ați trecut peste prejudecățile legate de o carieră în artă?

Pentru mine nu a fost nicio problemă să sar peste prejudecățile legate de această meserie, fiindcă atunci când te dedici unui ideal și pui pasiune în ceea ce faci, nu-ți mai pasă de nimic din ceea ce spun cei din jurul tău. Puțin mai complicat a fost să le schimb prejudecățile părinților mei, dar aici am avut parte de sprijinul extraordinar al fratelui meu mai mare, care a reușit să le schimbe concepțiile de atunci.

Dacă ar fi să vă descrieți printr-o culoare, care ar fi aceea?

ROȘUL! Roșul este culoarea mea preferată, pe care o întrebuițez mult în picturile mele. Mai în glumă, mai în serios, mulți dintre colegii mei de breaslă au ajuns să spună că recunosc, de departe, picturile mele după „roșul de valter”.

Ce vă aduce inspirația?

Aer în plămâni. Lăsând gluma la o parte, inspirația este o stare specială, imposibil de descris, dar care seamănă extraordinar de mult cu starea de meditație a marilor Inițiați.

În ce moment o idee devine o lucrare?

În momentul în care starea de inspirație te cuprinde în totalitate

și atunci, la fel ca într-o stare de transă, te apuci să transpui pe pânză stările pe care le trăiești.

În ce moment v-ați descoperit pasiunea pentru pictură?

O parte a răspunsului se găsește în răspunsul la prima întrebare. Mai departe, profesorul de desen, în clasa a cincea, ne-a îndrumat către Liceul de Artă, unde am mers, am început să lucrez împreună cu ceilalți colegi și ușor, ușor, prin lucru zilnic, prin rezultatele bune avute, m-am apropiat tot mai mult de pictură, până m-am îndrăgostit până peste cap de ea și am rămas așa până în ziua de azi și sper să rămân așa până când voi merge să pictez și în alte lumi.

Cât de mult contează părerea criticilor?

Nu aş putea să aproximez foarte precis cât contează părerea criticilor de artă, însă pot spune că te ajută mult, mai ales când părerile sunt pozitive, pentru că acest aspect îți dă imboldul necesar pentru a merge mai departe, cu convingerea că ceea ce spui tu și ceea ce mai ai de spus este bine perceput de cei cărora te adresezi.

Cum vă motivați/v-ați motivat elevii să lucreze/să creeze?

Simplu – prin exemplul personal. Vă mulțumim!

Valter Paraschivescu, Str. Democrației nr. 1, Ploiești, ulei pe pânză, 50x35 cm

de Constantin Dobrescu

FAMILIA

nr. 5 mai 2018

Din paginile acestei scrisori de la Oradea ne reține atenția textul lui Alexandru SEREȘ despre odiseea acordării filozofului Emil Cioran, a importanțului premiu RIVAROL în anul 1950 pentru lucrarea *Precis de decomposition* (tratat de descompunere). Acest important premiu se acorda unor scriitori străini care proveneau din țări unde franceza nu era limbă oficială. Premiul în valoare de 50.000 de franci urma să fie dat prima oară în martie 1949.

Denumirea premiului a fost odată în onoarea lui Antoine de RIVAROL cel care primise în 1874 laurii Academiei Regale din Berlin pentru faimosul său „Discurs asupra Universalității limbii franceze”.

În textul său „Jurnalist în vremea ocupației”, istoric literar Lucian-Vasile SZEABO se ocupă de avatarurile jurnalistice ale lui Ioan Slavici care a fost implicat în managementul publicației *Gazeta Bucureștilor*. Aflăm că premierul I.I.C. Brătianu era un mare adversar al lui SLAVICI și s-a opus eliberării acestuia de la Văcărești. În timpul procesului ziariștilor din 1919, I. SLAVICI nu și-a pus avocat, deoarece conta în epocă ca un bun jurnalist și un om cu o vastă experiență în domeniu. Mai află că pe statele de plată ale serviciului de spionaj german în perioada 1914-1916, se aflau generali și ofițeri superiori, gazetari, oameni de casă ai șefilor partidelor politice. Pentru plata acestora, Berlinul a trimis suma de 25 de milioane mărci aur. Printre generali, amintim pe Ludovic Mircescu, fost ministru de război, căruia Regele îi sugera ferm ca în trei luni să se sinucidă. Plin de har și miez este și interviul pe care scriitorul Aurel PANTEA îl acordă Hristinei DOROFTEI. Reține ideea că scriitorul în general nu mai este de mult o portavoce a societății. Un text dedicat de Blaga MIHOC personalității lui Vasile Lucaciu luptător de seamă al Unității naționale, ne relevă aspecte din perioada cât a fost în funcția eparhiei de GHERLA. Toma Grigore abordează în textul său pe gigantul de la Hobita, C. Brâncuși (1876-1957) ca scriitor moralist.

VITRALII

nr. 35/2018

Parcurgând sumarul acestui incitant număr a constatat că merită să fie citit cu mare atenție din scoarță în scoarță. Foarte interesante ni se par textele dedicate Centenarului Marii Uniri. Astfel aflăm că Dr. Petru Groza a făcut în anul 1918 parte din Consiliul

Național Român din Deva sau Garda Națională Română din zona Devei era condusă de lt. Alexandru IANCULOVICI combatant de război în CATARO-DALMATIA, unde a fost camarad și prieten cu Iosip BROZ(TITO). Populația Banatului în număr de peste 40000 și-a exprimat în ziua de 10 august 1919 în cadrul unei adunări populare de la Timișoara, bucuria Unirii Banatului cu ROMÂNIA. Împotriva voinței românilor s-au ridicat SÂRBII, care profitând de faptul că noi eram ocupați cu înfrângerea trupelor maghiare bolșevice au ocupat o mare parte din BANAT. Drept recunoștință că am împiedicat joncțiunea bolșevicilor unguri cu cei ruși și am salvat occidentul, acesta nu ne-a ajutat să obținem tot Banatul. S-a dat câștig de cauză sârbilor care motivau anexiunea că Belgradul, capitala statului lor, se afla la granița cu Banatul, fiind vulnerabil din punct de vedere strategic și militar. Iată câte lucruri nu le știam despre obrăznicia vecinului sârb. Ba mai mult, în semn de aroganță au ridicat pe malul Dunării un monument pe care se afla un soldat cu arma îndreptată spre malul românesc cu inscripția „Nu vă fie frică”. Așa am fost noi FRAIERI.

VETERANUL

Revistă editată de Asociația Veteranilor de Război din M. A. I., în colaborare cu A H V R membre ale Federației Mondiale a Veteranilor de Război (FMAC) CU SEDIUL LA Paris. Supliment al revistei *Poliția Capitalei* trimestrul II/2018. Această publicație este dedicată zilei Veteranilor de război din România. Ne reține atenția textul semnat de Ion Dănilă despre personalitatea generalului Mihail CRISTODOLU Cerchez, participat la războiul de neamănare din 1877-1878. În rest texte scrise în același limbaj de lemn specific perioadei Comuniste. Pe cine mai interesează divizia de voluntari Tudor Vladimirescu. Se vorbește mult de generalul de armată Marin Badea Dragnea născut acum 95 de ani într-o comună din Teleorman. O fi cumva rudă, unchi, bunic cu marele șef de bandă social democrat cu același nume? Totuși reținem din Colegiul de redacție pe Col. Dumitru Dobre, fost cercetător la Institutul de istorie și studii militare și apoi șef serviciu la Arhivele Naționale. Istoric militar de excepție, cu operă științifică ca și soția sa, Dobre Florica, fostă colegă de liceu cu subsemnatul.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 29 din 29 iunie

Carmen BRĂGARU ne face cunoscut prin textul său că de curând a plecat la

cele veșnice istoricul și criticul literar Al. Săndulescu. Istoricul literar Nicolae SCURTU introduce în circuitul publicistic cinci epistole pe care prozatorul Dumitru Micu (1928-2018) le-a primit în perioada 1973-1975 de la o serie de personalități ca Marin Sorescu, Petru Popescu, Liviu Rusu. Cu ocazia aniversării a 140 de ani de la nașterea poetului Vasile Alecsandri (1818-1890), Mircea Colosenco ne prezintă în textul său participarea poetului la concursul de la Montpellier al mișcării felibriene a poeziei provenșale care scriau în dialectul occitan unde acesta a prezentat în 1878 poezia *Cântecul gîntei latine*. CRISTIAN PĂTRĂȘCONIU POARTĂ UN DIALOG VIU, cu GUZEL IAHINA „copilul minune” al literaturii ruse. Un roman cunoscut al acestei scriitoare de origine tătară este „ZULEINA deschide ochii”, care a fost tradus și publicat la editura Humanitas recent. Pentru această scriitoare, literatura este istoria unui suflet.

TRIBUNA ÎNVĂȚAMÂNTULUI

nr. 1447, 2-15 iulie 2018

Din acest număr al revistei naționale de educație și cultură, reținem textul Marceliei Gheorghiu despre aspecte constituționale și neconstituționale cu politica guvernului în privința manualelor școlare și mai ales situația Editurii Didactice și Pedagogice. M.E.N plin de mândrie arată că școala românească s-a clasat pe primul loc în clasamentul neoficial pe națiuni la balcaniada de matematică pentru juniori cu cinci medalii de aur și o medalie de bronz. În rest sunt multe texte, fiind rezultatele obținute de numeroase școli la diverse examene, dezbateri privind modul cum concepte ca național, european și universal sunt abordate școli în era digitală.

DILEMA VECHĂ

nr. 750, 5-11 iulie 2018

Pe lângă textele unor gazetari ca Andrei Pleșu, în care se taxează tarele societății noastre și mai ales derapajele originalei noastre democrații, conduși de indivizi aculturali, care au trecut prin școală ca valiza prin gară, acest număr are un supliment mai interesant și anume Teama de variațiuni.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 30-31, 6 iulie 2018

Acest număr al revistei cuprinde un supliment dedicat Centenarului Marii Uniri din care reținem în primul rând dialogul realizat de Cristian PĂTRĂȘCONIU cu diplomatul Teodor BACONSCHI având ca temă diplomația României acum o sută de ani. Valentin

M. IONESCU se întreabă retoric ce am moștenit și ce am construit în România după Marea Unire.

În textul său, Cristian Preda intitulat O țară „două sisteme” acesta se ocupă de sistemul electoral în România până la 1926, când a început operațiunea de unificare a sistemului electoral. Am lăsat la urmă sinteza lui Constantin ORZESCU, intitulată Câțiva străini din preajma Marii Uniri mari prieteni ai României care și-au adus contribuția la realizarea Unității Naționale și anume geograful Emmanuël de MARTONNE care a avut un rol major în trasarea granițelor României Mari ca expert al Comitetului de studii de pe lângă Conferința de la Paris, Canadianul J. BOYLE prieten intim (amant) al Reginei Maria, președintele SUA WOODROW WILSON, lt. MARCEL FONTAINE din cadrul misiunii militare franceze condusă de generalul H. M. BERTHELOT, ambasadorul FRANȚEI Conte de SAINT-AULAIRE și nu în ultimul rând generalul BERTHELOT.

DILEMA VECHIE

nr. 751, 12-18 iulie 2018

Mi-a reținut atenția textul lui Andrei CORNEA intitulat „Ce nu le putem ierta”, în care autorul cu verva sa face o radiografie a principalelor personaje politice care conduc țara, adică o duc de răpă. Autorul ne dă drept exemplu pe Victor Orban, „autocratul” Ungariei care are fler politic, posedă știința comunicării, în schimb Dragnea al nostru, care spune peste tot că nu e PROST, este de fapt un saltimbanc jalnic. Acești indivizi aduși la suprafață de apele murdare ne irosesc viețile, ne distrug nervii, ne îmbolnăvesc mințile, de fapt ne fac țândări pacea sufletească. La acest subtil comentariu aș mai adăuga cu ceea ce afirma Gellu DORIAN că nu mai vedem în jurul nostru chipuri luminoase iradiind de speranța libertății. Acum adaug eu – observăm jale, ură, o tristețe generală, neputință față de indivizii de la putere care ne insultă buna credință și inteligența. Păcat, guvernării obraznici, în stare să facă moarte de om ca să rămână la putere, n-au învățat nimic în ultimele decenii, că fețele triste supte de lipsuri și boli anunță un SEISM din care nu au cum să iasă bine cu toate manevrele și minciunile lor. Am și eu o întrebare, de om nu prea dus la biserică, cum se face că UE, sau cum se mai poate defini șandramaua de la STRASBOURG, ne lasă pe mâinile acestor impostori fără să intervină în mod energetic să ne scape de DRAGNEA. Am scăpat noi de CEAUȘESCU și nu reușim să scăpăm de acest baronaș? Tare mi-e teamă că acest FHURER este chiar în cârdășie cu mai marii lumii. Cred că reforma societății românești va începe cu îndepărtarea

acestor satrapi din posturile pe care le dețin. Dacă nu vor de bună voie, să ne aducem aminte de vorbele lui Horea sau Avram Iancu. Abia atunci putem construi un proiect de țară sănătos.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 32, 13 iulie 2018

Din acest număr, ne reține atenția textul lui Mihai VORNICU care îl prezintă pe Grigore Alexandru ca poet al meditației lirice. Istoricul literar Nicolae SCURTU introduce în circuitul publicistic patru scrisori pe care criticul literar Florin Manolescu (1943-2015) și Ion Vlad (n. 1829) le trimite în anii 1971-1972 profesorului Dumitru Micu, care reprezintă o autentică microradiografie a vieții culturale și literare a României. La cronică ideilor SORIN LAVRIC, ne prezintă jurnalul pe care o nemțoaică îl ține în lunile în care Capitala Germaniei s-a aflat la cheremul Armatei Roșii. Ni se prezintă tragedia pe care această femeie o trăiește potrivit ucuzului lui Stalin dat soldaților ruși „Violați orice nemțoaică pe care o întâlniți”. Așa s-a întâmplat și la noi în septembrie 1944. CRISTIAN PĂTRĂSCONIU poartă un fructuos dialog cu scriitorul francez ANTOINE LAURAIN autorul cunoscutului roman Pălăria Președintelui (adică a lui MITTERAND). Cartea e ecranizată în Franța, muzica filmului fiind compusă de VLADIMIR COSMA. Din acest dialog rezultă profesiunea de credință a scriitorului și anume că, pentru ca literatura să ridice politica la un rang mai înalt, ea trebuie să fie bine scrisă.

PSYCHOLOGIES

nr. 121 iulie 2018

Din această revistă parfumată, care apare în condiții grafice deosebite, nu întâlnim la lucrări academice ne reține atenția dosarul Amor și infidelitate. De fapt acum, când amorul și relațiile libere între reprezentanții Evei și Adam și când sexualitatea nu mai are nici un secret pentru nimeni, cred că tinerii chiar râd de noi, cei mai în vârstă, care își manifestă publicitatea. Pot să cârcotească reprezentanții Bisericii în privința infidelității. Căci ceea ce era sănătos pe vremea bunicilor și străbunicilor acum nu mai reprezintă nimic. Ba tineretul ne dă lecții nouă, ăstora mai bătrâni. Asta-i viața. Ce etică? Ce morală? Astea sunt lucruri de dat la gunoi. De multe ori am vrut să ating în emisiunile TV la care sunt invitat, problema privind faptul că moderatorii TV sunt mari oameni de cultură, deși mulți ingineri și îi vezi astfel că ne dă lecții despre toate în revistele de cultură. De fapt nu mă mai miră, avem și noi la Ploiești astfel de specimene.

VIATA ROMÂNEASCĂ

nr. 7/2018

Volumul cuprinde un text semnat de Ștefan Ion Ghilimescu referitor la împlinirea unui secol de la moartea scriitorului și oratorului Barbu Ștefănescu Delavrancea. Un eseu bine venit în acest an când aniversăm realizarea Marii Uniri este cel semnat de Tudorel Urian despre unul dintre artizanii României Mari și anume la I. C. Brătianu. Alt eseu mai mult decât binevenit este și cel semnat de Emilia Radu despre câteva episoade necunoscute din existența istoricului literar și lingvistul Alexandru Ciorănescu (1911-1999) și anume despre persoanele întâlnite de acesta ca Mircea Eliade, Ion Barbu, Nicolae Iorga etc. Despre savantul Nicolae Iorga, pe care-l socotea un mare European datorită „preocupării permanente de încadrare a specificului românesc în comunitatea continentală, prin legăturile sale spirituale, prin orizontul deschis de asupra istoriei universale, grație unei culturi solide și unei memorii fără pereche”, Al. Ciorănescu avea amintiri frumoase. Astfel, în anul 1933, arată că savantul îi va premia lucrarea sa despre domnia lui Mihnea al III-lea. Tot N. Iorga îi va înlesni acestuia obținerea bursei la Școala Română din Franța de la FONTENAY-AUX-ROSES. În paginile revistei întâlnim atât proză, cât și poezie de bună calitate precum și un text despre testamentul lui Cornelii Coposu, redactat de acesta în 1994, când urma să suporte o operație grea de care se temea. Mi-a mers la inimă nota semnată de Tudorel Urian despre seminarul „Medicina, Teologie și Istorie” organizat anul acesta cu ocazia Centenarului Marii Uniri la Biblioteca Județeană „George Coșbuc” din Bistrița, la care au participat cadre universitare, fețe bisericești, specialiști de la Arhivele naționale Bistrița – Năsăud și lucrători din cadrul bibliotecii. Iată cum instituții județene se bucură de atenția și respectul mediului academic, nu ca la noi în Prahova unde „ilustre” lucrătoare din arhive și Biblioteca Județeană nici nu speră să fie băgate în seamă, darămite să fie vioara întâi în organizarea unor astfel de manifestări. Mai marii județului cred că dacă urmașele Evei sunt tinere, dar fără prestanță, este de ajuns. În alte județe, directori de biblioteci județene sunt universitari, înalte fețe bisericești etc., care duc faima județelor respective chiar peste fruntașii țării, prin opera lor științifică sau artistică.

EVENIMENTUL ISTORIC

nr. 6, 20 iulie-23 august 2018

Acest număr este indiscutabil mai bun decât precedentele, deoarece cuprinde în paginile sale câteva texte interesante. De fapt autorii introduc în circuitul gazetăresc pentru tânăra generație texte și subiecte privind istoria din perioada comunistă și unele texte ce abordează istoria universală și unele legate de Marele Război când ne-a adus România Mare. Pentru cei mai în vârstă care au trăit perioada comunistă subiectele abordate nu prezintă niciun interes ca să scoți din buzunar suma cerută pentru a procura această revistă. Pentru un istoric veritabil acest ghiveci călugăresc patronat de un ziarist răsuflat ca Dan Andronic este practic o insultă la adresa ISTORIEI NAȚIONALE. Am spus și o repet, ipochimenii de la această revistă nu au proprietatea cuvintelor. Se spune că jurnaliști doxați fiind contribuie la înșușirea corectă a limbii noastre. Gingașa Simona Ionescu își titrează articolul "Miliția și securitatea lui Ceaușescu (...)" indiferent că acesta era comunist. Aceste organe chiar dacă erau comuniste, erau ale STATULUI, nu venise Ceaușescu cu ele de acasă, fiindu-i date moștenire de tatăl lui, Andrușca. Putem spune și despre „Corabinierii” români care rup în bătaie protestatarii în piața Victoriei că nu este un organ al statului de drept ci a lui Don Pablito, conduși cu grație și har de inimoasa Carmencita.

DUNĂREA DE JOS

nr. 197 iulie 2018

Acest interesant număr al revistei gălățene este dedicat Aforismului. Volumul cuprinde aforisme culese din operele lui Panait Istrati, Lucian Blaga, Traian Demetrescu, Veronica Micle, Alecu Russo, Titu Maiorescu, Take Ionescu, precum și cugetări din opera lui Schopenhauer, George Topârceanu, Blaise Pascal, la Bruyere, la Rochefoucauld etc. Din celelalte cronici și texte literare reține pe cel semnat de Radu Moțoc despre mareșalul Alexandru Averescu (1859-1938).

REVISTA NOUĂ

nr. 2 (105) iulie 2018

Acest consistent număr cuprinde note de lectură cronici semnate scriitori consacrați ai Câmpiniei, printre care Mioara Bahna, Sergheie Bucur, Marian Nencescu, Alin Ciupală, Ioan Romeo Roșianu, Iulian Moreanu etc. De asemenea, se publică și fragmente de proză și poezie de bună calitate semnate de Camelia Iuliana Radu, Mihai Merticanu. Muza Cleo este bine reprezentată în paginile revistei prin

semnătura unor istorici consacrați ca Alin Ciupală, Constantin Dobrescu și Sergheie Bucur.

ROMÂNIA LITERARĂ

nr. 33, 20 IULIE 2018

Ion Buzași ne amintește prin textul său că s-au împlinit 250 de ani de la moartea lui Inocenție Micu Clein, episcopul fără mormânt și modul cum este prezentat acesta în poezia românească. Ploieșteanul nostru Dan Gulea face o recenzie elaborată a cărții lui Mihai Mitu despre "Viața lui Ioan Budai Deleanu". Mircea Coloșenco ne prezintă demersul științific al istoricului Jenică Tabacu despre corespondența dintre B. P. Hașdeu și fiica sa Iulia Hașdeu. Volumul pe care acesta îl apreciază drept carte de referință, Cristian PĂTRĂȘCONIU poartă un dialog cu scriitorul ETGAR KERET din Israel care apreciază că „poveștile bune fac lobby pentru umanitate”. SIMONA DRĂGAN ne prezintă prin eruditul său text cartea Sibiului Veacului al XVI-lea rânduiala unui oraș transilvănean, apărută anul acesta la editura Humanitas, semnată de Maria Pakucs-Willcocks.

TRIBUNA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

2-15 iulie 2018

Această revistă trage un semnal de alarmă în privința Strategiei naționale pentru educație parentală. Se afirmă nevoia de conștiință identitară responsabilitate și competența în educarea morală a copiilor. Invitatul revistei este academicianul Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, care vorbind despre școală și diversitate orală că istoria, geografia, limbile materne și limbile străine sunt coordonatele constante ale omului. Sorin Ivan se întreabă, în mod imaginar ce ar zice Ștefan cel Mare despre țara noastră în anul Centenarului când ar vedea că țara pe care o zidit-o și apărut-o cu sânge, Moldova lui dragă este azi ruptă în două. Ar vedea și ar simți nepăsarea oamenilor de pe ambele maluri ale Prutului, ar vedea Țara întreagă dezbinată, răvășită de zavistie, pe cei din fruntea țării epigoni demni de dispreț pentru modul cum slujesc țara. Atât de dezamăgit ar fi, încât s-ar întoarce în mormântul princiar de la Putna, blestemându-și urmașii prost conduși, adaug eu, de clică lui Dragnea.

DILEMA VECHĂ

nr. 752, 19-25 iulie 2018

Foarte interesant este textul lui Andrei Pleșu intitulat Plictiseala cu strigături. Autorul realizează o radiografie a ceea ce înseamnă Presa românească, când ea este condusă de niște derbedei analfabeți. Aceștia, ca și marii mo-

derator de suflute și conștiințe bine furajați și bine plătiți, atât din bani publici cât și din străinătate, practic întrețin stenahoria și dezbinarea țării, care nu m-ar mira ca într-un viitor nu prea îndepărtat, spun eu, să nu incite la război civil. Are dreptate marele cugetător care nu prea a făcut nimic pentru a scoate țara din letargie, când spune că în România se reintroduce, mai bine zis se reinstaurează DELICTUL DE OPINIE. Golani de la conducere golesc închisorile prin proiectata AMNISTIE pentru a le reumple cu cei care ca niște naivi mai cred în libertatea cuvântului.

Petre GURAN abordează în interesantul său text intitulat Religia civilă, asemănările existente în cadrul bisericilor europene pornind de la ideile Revoluției franceze din 1789 preluate și adaptate de bolșevici și apoi de comuniști. Toate acestea au dus la crearea Religiei civile. Aceasta are ca scop îndepărtarea cetățeanului de esența religiei. Așa se face că slujitorii bisericii- în special la noi-sunt niște zeloși slujitori ai statutului mafiot condus cu sâng de banda din Teleorman.

Acestei adunături de nespălați nu-i poate face față nici ciudații de la Strasbourg sau și ăștia sunt în căldășie cu ei. Poate că avea dreptate matelotul nostru național când îi acuza pe unii de la Bruxelles că vin la noi doar să-și ia TAINUL.

De la Iliescu și până în prezent, toți care s-au perindat pe la cârma acestei țări, n-au avut alt țel decât să se îmbogățească cu oblăduirea bisericii. Adevărații reprezentanți ai BOR dedicați valorilor creștine au fost uciși de bolșevici, cei de astăzi cu puține excepții sunt niște EPIGONI. În anii care au trecut de la lovitură de stat din decembrie 89, când s-a mîinat democrația, nu s-a dorit decât venirea lor la putere a celor aleși de ei după criterii bine stabilite. Ceea ce spun nu este POVESTE. Chiar și așa-zișii EROI ai REVOLUȚIEI nu a fost decât un pretext pentru ca prin MINCIUNĂ, cine trebuia să obțină CARTONUL DE REVOLUȚIONAR pentru a primi recompense financiare substanțiale ei și urmașii lor. Am aflat asta abia acum, așa de bine a fost păstrat SECRETUL. Poate nu este târziu să se se sape adânc pentru a vedea cu cât a fost păgubit STATUL la nivel național. În acest sens ar trebui să se îndrepte DNA-ul. Este vorba de banul public. Prin această înșelătorie s-a insultat buna credință a oamenilor simpli și cinstiți, mai ales INTELIGENȚA. Cred că și această escrocherie face parte din ceea ce ne spune despre STATUL PARALEL.

de Marian Chirulescu

- *** – august – octombrie – Se desfășoară luptele din zona **Tabla Buții** (Ph) (1916);
- *** – august – 490 de ani de la moartea pictorului Matthias Grunewald (cca. 1480 – 1528);
- *** – august – 90 de ani de la nașterea arhitectului, pictorului, scenografului și prozatorului Sergiu Singer (1928, **Ploiești**);
- *** – august – Se inaugurează Muzeul de Științele Naturii Ploiești (1956) și Muzeul de Artă Plastică Ploiești (1956);
- **01.08.** – 225 de ani de când a intrat în vigoare, pentru prima dată în lume, sistemul metric (1793);
- **01.08.** – 75 de ani de la raidul aerian american „Tidal Wave” asupra **Ploieștiului** (1943);
- **01.08.** – 170 de ani de la nașterea pictorului Sava Henția (1848 – 1904);
- **01.08.** – Moare istoricul Ștefan D. Grecianu (1825 – 1908);
- **01.08.** – Se naște poeta Coca Fargo (1913 – 1974);
- **01.08.** – Se naște actorul și interpretul Tudor Gheorghe (n. 1945);
- **01.08.** – Se naște poetul Gellu Naum (1915 – 2001);
- **01.08.** – Se creează Curtea Internațională de Justiție de la Haga (1921);
- **01.08.** – Se naște conf. dr. ing. Alexandru H. Popa (n.1945);
- **01.08.** – 70 de ani de la nașterea poetului Titus Vâjeu (n. 1948, **Breaza**);
- **01.08.** – Se naște folcloristul Alexandru Antemireanu (1877, com. **Tomșani**, PH – 1910);
- **01.08.** – A început să apară ziarul „Flamura Prahovei” (în mai multe serii, 1949 – 1989);
- **01.08.** – Se naște actorul, regizorul, caricaturistul și scriitorul român Valentin-Horațiu Mălăele (1952);
- **01.08.** – Se naște actrița de teatru, film, radio, voce și televiziune Valeria Seciu (1939);
- **03.08.** – 240 de ani de la inaugurarea Teatrului La Scala din Milano (1778);
- **04.08.** – Se naște poetul Percy Bysshe Shelley (1792 – 1822);
- **04.08.** – Se naște sculptorul și regizorul de film Horia Igiroșanu (1896, **Azuga** – 1960);
- **04.08.** – Se naște Louis Armstrong, jazzman (1901);
- **04.08.** – S-a născut poetul și dr. în filologie Michael – Titus Constantin (1925, **Ploiești**);
- **04.08.** – 90 de ani de la nașterea matematicianului prof. univ. dr. docent Romulus Cristescu (n. 1928, **Ploiești**);
- **04.08.** – 85 de ani de la nașterea scriitorului Lucian Cursaru (1928, **Ploiești** – 1994);
- **04.08.** – Se naște scriitorul și psihologul Stelian Stan (1939, com. **Tinosu**, PH -2012);
- **04.08.** – 65 de ani de la moartea pictorului român Francisc Șirato (1877 -1953);
- **05.08.** – Se naște istoricul literar Nina Façon (1909, Ploiești – 1974);
- **05.08.** – Se naște scriitorul Marin Preda (1922 – 1980);
- **05.08.** – Se naște publicistul Ioan V. Groșescu (1941, **Ploiești**);
- **06.08.** – 150 de ani de la nașterea scriitorului Paul Claudel (Franța) (1868-1955);
- **06.08.** – Se naște sculptorița Georgeta Caragiu (n. 1929);
- **06.08.** – Se naște poetul Cezar Ivănescu (1941 – 2008);
- **06.08.** – Aviația americană a lansat prima bombă atomică asupra localității japoneze Hiroshima (1945);
- **07.08.** – Se naște poetul Ion Deșirna (prof. Ion Dumitru) (1935, com. Șirna, PH);
- **07.08.** – Se naște poeta Maria Ristea (1981, **Ploiești**);
- **08.08.** – A avut loc mișcarea republicană de la **Ploiești** (1870);
- **08.08.** – Se naște Mihail Sevastos (1892 – 1967);
- **08.08.** – Se desfășoară prima ediție a competiției de tenis „Cupa Davis” (1900);
- **08.08.** – S-a născut poetul și ziaristul ing. Marius Daniel Mihu (1969, **Ploiești**);
- **09.08.** – 535 de ani de la prima slujbă în Capela Sixtină (1483);
- **09/19.08.** – Moare domnitorul Mihai Viteazul, ucis pe Câmpia Turzii (1601);
- **09.08.** – Se naște dr. în biologie Vladimir Iuliu Gusic (1932, Giurgiu – 2007, **Ploiești**);
- **10.08.** – Se naște prozatorul Panait Istrati (1884 – 1935);
- **10.08.** – Se naște arhitectul Corneliu Marcu (n. 1909, **Ploiești**);
- **10.08.** – Se naște istoricul literar Ion Negoitescu (1921 – 1993);
- **10.08.** – Se naște Barbu Cioculescu (1927), critic și istoric literar;
- **10.08.** – Se pune piatra de temelie a Castelului Peleş din **Sinaia** (1875);
- **11.08.** – S-a născut poetul și eseistul Ștefan Lupașcu (1900 – 1988);
- **11.08.** – Se naște scriitorul Teodor Mazilu (1930 – 1980);
- **11.08.** – 80 de ani de la nașterea dr. în medicină Aurel I. Haidău (n. 1938);
- **11.08.** – Se naște publicistul Minel Ghiță-Mateucă (1951), activitate în **Ploiești**;
- **12.08.** – Ziua Internațională a Tineretului;
- **12.08.** – 230 de ani de la moartea pictorului Thomas Gainsborough (1727 – 1788);
- **12/24.08.** – Se naște Ferdinand I, rege al României (1865 – 1927);
- **12.08.** – 115 ani de când s-a născut ing. Mihail Constantinescu (1903, **Vălenii de Munte** – 1983, **Ploiești**);
- **12.08.** – Se naște epigramistul Nelu Ionescu Quintus (n.1919, 2014, **Ploiești**);
- **12.08.** – Se naște profesorul dr. în istorie și publicistul Polin T.

- Zorilă (n. 1954), cu activitate în **Ploiești**;
- **13.08.** – 85 de ani de la nașterea prof. univ. dr. ing. Ion Crețu (n. 1933);
 - **13.08.** – Se naște profesoara și muziciana Carmen – Rodica T. Georgescu (1954, **Ploiești**);
 - **14.08.** – Se naște Mircea Ghițulescu (1945 – 2010), critic literar;
 - **14.08.** – Pakistanul devine stat independent și suveran (1947);
 - **14.08.** – 70 de ani de la nașterea poetului și publicistului Lucian Avramescu (n.1948, com. **Sângeru**, PH);
 - **14.08.** – Se naște actorul Răzvan Vasilescu (1954), cu activitate și în **Ploiești**;
 - **15.08.** – 135 de ani de la nașterea sculptorului Ivan Mestrovic (Croatia) (1883-1962);
 - **15.08.** – Se naște dr. ing. geofizicianul Marius Petre Visarion, membru corespondent al Academiei Române (1929, **Ploiești**);
 - **15.08.** – Se naște conf. univ. dr. în istorie, colonel Gavriil Preda (1955, **Râncezi-Nucșoara Posești**, PH);
 - **15.08.** – Se naște prof. dr. în filologie Violeta Mihai (n. 1967), cu activitate în **Ploiești**;
 - **16.08.** – 160 de ani de la nașterea dr. în geologie și paleontologie Sabba Ștefănescu (1857 – 1931, **Sinaia**);
 - **16.08.** – 135 de ani de la nașterea medicului și omului politic George Kitulescu (n. 1883, com. **Cosminele**, PH);
 - **16.08.** – Se naște istoricul Constantin M. Boncu (1906 – 1986), cu activitate în **Ploiești**;
 - **16.08.** – 100 de ani de la nașterea antrenorului de fotbal Ilie Oană (n. 1918, SUA) și 25 ani de la moartea sa (apr. 1993);
 - **16.08.** – Se naște Virgil Ierunca (1920 – 2006), critic literar, scriitor;
 - **16.08.** – Se naște Ovid S. Crohmălniceanu (1921–2000), critic literar, scriitor;
 - **16.08.** – Se naște istoricul și muzeografa Lia Maria Voicu (n. 1947), cu activitate în **Ploiești**;
 - **16.08.** – Se naște regizorul și teatrologul Lucian Sabados (1956, **Ploiești**);
 - **16.08.** – Ciprul obține independența (1960);
 - **17.08.** – Se naște graficianul Marcel Chirnoagă (1930, **Bușteni**);
 - **17.08.** – 75 de ani de la nașterea actorului de film Robert de Niro (1943);
 - **18.08.** – 160 de ani de la moartea lui Barbu Lăutaru (1789 – 1858);
 - **18.08.** – Se naște Neagu Djuvara (n. 1916), istoric;
 - **18.08.** – S-a născut prof. univ. dr. ing. Liviu Librescu (1930, **Ploiești** – 2007, SUA), „Cetățean de Onoare al Municipiului **Ploiești**”, post-mortem;
 - **18.08.** – 85 de ani de la nașterea regizorului Roman Polanski (Polonia-SUA) (n.1933);
 - **19.08.** – Se naște muzicianul George Enescu (1881 – 1955);
 - **19.08.** – Se naște pictorul Sergiu Rugină (n. 1931);
 - **19.08.** – Se naște scriitorul Dumitru Radu Popescu (n. 1935);
 - **19.08.** – Se naște ing. Aurelian Nicolae Gogulescu (n. 1952, **Ploiești**);
 - **19.08.** – Se naște preotul Gheorghe Mușat (1953);
 - **19.08.** – 40 de ani de la nașterea dr. în teologie Răzvan Vasile Tatu (n. 1978);
 - **20.08.** – Se naște academiciana Zoe Dumitrescu – Bușulenga (1920 – 2006), prof. univ. dr., critic și istoric literar;
 - **20.08.** – S-a născut Vasile Tărășeanu (1945);
 - **20.08.** – Se naște publicistul și traducătorul Vasile Moga (1954), cu activitate în **Ploiești**;
 - **20.08.** – Se naște graficiana Emanuela Ceapă (1956, **Ploiești**);
 - **20.08.** – 60 de ani de la nașterea preotului romano-catolic Ioan M. Solomon (n.1958);
 - **20.08.** – Se naște violonistul Gabriel Croitoru (n. 1965);
 - **21.08.** – Se naște actorul Toma Caragiu (1925 – 1977), cu activitate și în **Ploiești**;
 - **21.08.** – Se naște boxerul și antrenorul emerit Titi Tudor (n. 1955, **Ploiești**), „Cetățean de Onoare al Municipiului **Ploiești**”;
 - **22.08.** – S-a născut compozitorul și violonistul Sandu Aldea (1897, **Sinaia** – 1978);
 - **22.08.** – Se naște istoricul literar Alexandru Piru (1917 – 1993);
 - **22.08.** – Se naște scriitorul ing. Gheorghe Râmboiu-Bursucani (n. 1931);
 - **22.08.** – 50 de ani de la nașterea pictorului Sorin Adam (n. 1968, **Ploiești**);
 - **23.08.** – 75 de ani de la nașterea criticului literar Mircea Iorgulescu (n. 1943, com. **Valea Călugărească**, PH – 2011, Paris);
 - **23.08.** – S-a desfășurat insursecția militară antifascistă de eliberare a țării (1944);
 - **23.08.** – Se naște poetul Costin Lupu (1947, **Ploiești**);
 - **24.08.** – Se înființează Biblioteca Societății Academice Române (azi, Biblioteca Academiei Române) (1867);
 - **24.08.** – 85 de ani de la nașterea teatrologului Aurelia Revent (n. 1933), cu activitate în **Ploiești**;
 - **25.08.** – 145 de ani de la nașterea actriței Lucia Sturdza Bulandra (1873 – 1961);
 - **25.08.** – Se naște actrița Nelly Constantinescu (1899 – 1979), cu activitate și în **Ploiești**;
 - **25.08.** – 100 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului Leonard Bernstein (SUA) (1918 – 1990);
 - **25.08.** – Se naște dr. în istorie Mihai T. Rachieru (n. 1939), cu activitate în **Ploiești**;
 - **25.08.** – 50 de ani de la nașterea preotului Bogdan Costin Georgescu (1968, **Ploiești**);

- **25.08.** – 40 de ani de la nașterea poetului Gelu Nicolae Ionescu (1978, **Ploiești**);
- **26.08.** – Se naște Maica Tereza (1910);
- **26.08.** – 160 de ani de la nașterea scriitorului Cristu S. Negoescu (1858) și 95 de ani de la moartea sa (1923);
- **26.08.** – Se naște inginerul Gerald Joseph Duqué (n. 1866, Belgia – m. 1956), cu activitate și în **Ploiești**;
- **26.08.** – 105 de ani de la moartea poetului Panait Cerna (1881 – 1913);
- **26.08.** – 80 de ani de la nașterea poetului și publicistului conf. univ. dr. în filologie Adrian Voica (1938, **Ploiești**);
- **26.08.** – S-a născut criticul literar și scriitoarea Mariana Ionescu (1947 – 2015); liceu absolvit la **Ploiești**;
- **26.08.** – Se naște dr. în istorie Gheorghe Râncu (n. 1956);
- **27.08.** – 90 de ani de la nașterea criticului literar Mircea Zăciu (1928 – 2000);
- **27.08.** – Se naște istoricul literar Zigu Ornea (1930 – 2001);
- **27.08.** – Se naște dr. în filologie și poeta Elis Râpeanu (n. 1939, com. **Valea Călugărească**, PH);
- **28.08/09.09.** – 190 de ani de la nașterea scriitorului Lev Nikolaevici Tolstoi (1828 – 1910);
- **27.08.** – Republica Moldova își proclamă independența (1991);
- **28.08.** – Se naște dramaturgul Horia Lovinescu (1917 – 1983);
- **28.08.** – Se naște baritonul Nicolae Herlea (1927 – 2012);
- **29.08.** – Germanul Gottlieb Dainler a brevetat „automobilul pe două roți”, viitoarea motocicletă (1885);
- **29.08.** – Se naște pianista Ilina Dumitrescu (n. 1952);
- **29.08.** – 60 de ani de la nașterea interpretului Michael Jackson (1958 – 2008);
- **29.08.** – Se naște gimnasta Corina Ungureanu (1980, **Ploiești**), „Cetățean de Onoare al Municipiului **Ploiești**”;
- **30.08.** – A fost încheiat Diktatul de la Viena, în urma căruia România ceda Ungariei nord-vestul Transilvaniei (1940);
- **31.08.** – 110 ani de la nașterea scriitorului William Saroyan (SUA) (1908-1981);
- **31.08.** – Ziua Limbii Române (în Republica Moldova).

E R A T A

Dintr-o regretabilă eroare tehnică, în numărul din iulie al Revistei „Atitudini”, la articolul „Toți privim atenți cortina”, de la pagina 28, semnat de dl. prof. Traian Lazăr, nu sunt vizibile ultimele două rânduri de la final. Astfel, ultimul paragraf integral este:

Dar... preocupați de spectacol, conduși de mentalitatea spectatorului nu putem să materializăm soluțiile bune întrucât: „Captivați, bătu-ne-ar vina,/Stând în lojă sau pe prag,/Toți privim atenți cortina,/Nu și sforile ce-o trag”.

De asemenea, la articolul „Ionel Brătianu – un mare premier unionist și patriot român”, apărut în pagina 9, semnat de dl. prof. Ion Șt. Baicu, la legenda foto a apărut *H. Berthelot* și *Saint-Aulaire* în loc de *Ionel Brătianu*.

Ne cerem scuze pentru neplăcerile create și vă mulțumim pentru înțelegere.

CUPRINS

Editorial, <i>Gelu Nicolae Ionescu</i>	2
Scrisori pentru viitor (II), <i>Traian D. Lazăr</i>	1
Folclorul poetic despre evenimentele de la 1918 (IX), <i>Victor Rusu</i>	2
Regele Ferdinand în mijlocul ostașilor (IV), <i>Traian D. Lazăr</i>	3
Generalul H. Berthelot și contele de Saint Aulaire – soli ai Franței în România (1916-1920) (II), <i>Ion Șt. Baicu</i>	4
Ionel Brătianu – un mare premier unionist și patriot român (II), <i>Ion Șt. Baicu</i>	5
Vasile Szolga – Fascinația literaturii (III), <i>Ion Bălu</i>	6
Galeria marilor epigramiști: Radu D. Rosetti (II), <i>C. Tudorache</i>	7
Răsfoiri și comentarii, <i>C. Tudorache</i>	10
Toma Caragiu - Pagini din Arhiva SIRFA, <i>Mihai Bandac</i>	12
Concursul național de proză scurtă „I.L. Caragiale” – <i>Țibuleac Violeta</i>	21
O interesantă profesiune de credință a profesorului I. Niculescu-Dacianu, <i>C. Dobrescu</i>	23
Un om al cetății, prof. Stoica A. Teodorescu <i>C. Dobrescu</i>	24
„Ziua porților deschise”, în Baza 86 aeriană Borcea, <i>Marin Alexandru</i>	25
Suprarealismul, <i>Mădălina Paula Ștefan</i>	26
Legenda – segment semnificativ al literaturii populare (II), <i>Adriana Nicoleta Zamfir</i>	27
Adieri Poetice și dezvoltări lirice, <i>Adrian Voica</i>	28
Interviu cu Cristian Bădilă, <i>Varga Istvan Attila</i>	29
Interviu cu Valter Paraschivescu, <i>Emilia Zamfir, Sabina Cocone</i>	30
Parada revistelor, <i>C. Dobrescu</i>	31
Evenimente culturale, <i>M. Chirulescu</i> ...	34
Evenimente-Consemnări	3

În luna iulie, Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a desfășurat următoarele activități culturale:

• **7 iulie:** excursie culturală, educativă, la „Ziua Porților Deschise” în Baza 86 Aeriană Borcea, situată în județul Călărași. La acest eveniment, care constituie un mijloc de informare și educare cu privire la contribuția aviației militare române la realizarea Marii Uniri, au participat elevi și colaboratori ai instituției noastre. Aceștia au avut prilejul de a afla mai multe de la specialiștii în domeniu, de a vedea de aproape avioanele militare, luând parte la o manifestare culturală benefică și necesară, mai ales în contextul celebrării Centenarului Marii Uniri.

• **12-23 iulie:** Tabăra Internațională de Creație Plastică „Dan Platon”, ediția a XII-a. Acest proiect vizează cu prioritate actul cultural în domeniul artelor vizuale, fiind conceput ca un schimb între artiști din diferite zone ale țării și din străinătate, având un pronunțat caracter de lucru. Orice Primărie a unui oraș european are, pe lângă un spațiu expozițional propriu, o pinacotecă de valori artistice de excepție a artiștilor proprii, cât și a artiștilor invitați din țară și din străinătate. Pornind de la această premisă, proiectul, inițiat în anul 2006, își propune ca operele realizate în toate edițiile taberei să constituie un real patrimoniu pentru realizarea unei pinacotece a orașului Ploiești, un „jurnal” cultural pentru generațiile viitoare.

La ediția din acest an au participat șapte artiști plastici: Valter Paraschi-

vescu – Ploiești, România, comisarul taberei, Iurie Matei – Republica Moldova, Wei Yi – China, Cornelia Dedu – București, România, Marina Șendrea, Victor Frimu și Radu Negru, din Republica Moldova.

Prezentarea lucrărilor realizate în tabără a avut loc, duminică, 22 iulie 2018, la Hotel „Central” Ploiești. În parteneriat cu Uniunea Artiștilor Plastici, filiala Ploiești, se va organiza în perioada 6-19 septembrie 2018, la Galeria de Artă Ploiești, o expoziție cu tablourile realizate în ultimele ediții ale taberei.

• **12-16 iulie:** În intenția de a descoperi și promova tineri și adulți care au aptitudini pentru creația artistică, Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești s-a alăturat și anul acesta proiectului inițiat de Uniunea Internațională a Femeilor Române prin promovarea activității acesteia, în special a concursurilor de artă plastică și creație literară pentru elevi și adulți. UNIFERO Inc. este o organizație nonprofit și neguvernamentală, înregistrată în Atlanta, Statele Unite ale Americii, în anul 2007. Membrii săi se află în diferite țări ale lumii, mulți dintre ei angajați activ în domeniul educației. UNIFERO își dedică activitățile prezentării realizărilor din lumea feminină, identificării situațiilor dificile în care se află tinere și femei din toată lumea (inclusiv româncele), dar și aflării soluțiilor adecvate pentru problemele cu care acestea se confruntă zilnic.

Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești este partener în proiectele organizate de UNIFERO Inc începând cu anul 2009. În acest an, instituția noastră a participat în perioada 12-15 iulie 2018, la Alba Iulia, la cea de-a 11-a Conferință Internațională și Congresul cu tema: „GENERAȚIA CENTENARULUI MARIU UNIRI – Povestiri de iubire”. Cu această ocazie, a fost organizată o expoziție de icoane pe sticlă, realizate de către elevii din clasele a II-a și a III-a de la Colegiul Național „Jean Monnet” Ploiești în cadrul

proiectului „Icoane pe sticlă- Ferestre deschise spre cer”. Luminița Avram, coordonatorul proiectului, a prezentat activitatea instituției, a participat la parada costumului popular.

• **13-15 iulie:** Concursul Național „Surzii, creatori de frumos”, la Bușteni, proiect cărui i s-a alăturat și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești. Evenimentul a fost organizat de Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Ploiești, și s-a desfășurat sub tematica „Centenar România-100 de ani de la Marea Unire”. Instituția noastră s-a implicat în derularea acestui concurs prin: completarea mapelor participanților cu revista „Atitudini”, oferirea de premii câștigătorilor, constând în cărți editate de Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești, mediatizarea evenimentului.

• **20 iulie:** evocare a personalității profesorului-arhitect Toma T. Socolescu, cu ocazia împlinirii a 135 de ani de la nașterea sa, organizată de instituția noastră. Evenimentul a avut loc la monumentul ridicat în memoria marelui arhitect în fața Halelor Centrale din Ploiești.

